



Завјештничка адвокатска канцеларија *Добрић*

Адвокати:

Владимир Љ. Добрић
Марина М. Лукић
Драган М. Васиљевић
Петковић В. Маринковић

Адв. приправник:

Ана Н. Арсеновић
Пословни секретар:
Сандра Ђорђевић

ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ
21000 Нови Сад
Сутјеска бр. 3

за

ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ	
Предато лично, поштом препоручено	П. 249/2011
обично дана _____ Рок _____	
Примерак _____	прилога _____
ПРИМЉЕН: 14. 12. 2018	
Таксирано са _____ дина	Без таксе
Мањак таксе од _____ динара	
Број _____	201 _____ Почео
Време: _____	

Тужилац: Девид Илија из Београда, Виле Равијојле бр. 9, кога по пуномоћју у прилогу заступају Владимир Љ. Добрић, адвокат из Београда, Бирчанинова 15 и Небојша Ђокић, адвокат из Београда

Тужени: Град Нови Сад, кога заступа Градски јавни правобранилац

РЕВИЗИЈА ТУЖИОЦА

на пресуду Апелационог суда у Новом Саду Гж. 1556/18 од 09.10.2018. којом се потврђује пресуда Вишег суда у Новом Саду П. 249/2011 од 27.12.2017.

бр. 15.940.056.654, 10 дин.

Пуномоћник тужиоца је дана 15.11.2018. г. примио пресуду Апелационог суда у Новом Саду Гж. 1556/18 од 09.10.2018, те у законском року изјављује ревизију, добијајући је у целости, јер се наведеном пресудом одбија жалба тужиоца и потврђује пресуда Вишег суда у Новом Саду П. 249/2011 од 27.12.2017.

Ревизија се изјављује из свих законских разлога, а нарочито:

- погрешне примене материјалног права, што је ревизијски разлог из чл. 398. ст. 1. т. 3. ЗПП из 2004, одн. из чл. 407. ст. 1. т. 4. ЗПП из 2011.
- битне повреде правила поступка из чл. 361. ст. 2. т. 7. (незаконитим поступањем првостепеног суда тужиоцу није дата могућност да расправља пред првостепеним судом, одн. другостепени суд није се изјаснио о свим жалбеним изводима тужиоца) и т. 12. (првостепена и другостепена пресуда се заснивају на доказима непостојања уговорне одговорности туженог, одн. сходно томе недозвољеном изјављеном легитимације тужиоца и пасивне легитимације туженог за уговорну штету) Везана о парничном поступку из 2004.

(„Сл. гласник РС“ бр. 72/2011, који је ступио на снагу 01.02.2012.) (ревизијски разлог из чл. 398. ст. 1. т. 1. ЗПП из 2004), оди, уколико се примењује Закон о парничном поступку из 2011. због битне повреде одредбе из чл. 374. ст. 1. ЗПП, јер је погрешно применио одредбу чл. 392. ст. 2. ЗПП (другостепени суд ће решењем да укине првостепену пресуду и врати предмет на поновно суђење ако је због погрешне примене материјалног права чињенично стање било неоптврно утврђено, - иста одредба је и у чл. 377. ст. 2. ЗПП из 2004.), што је ревизијски разлог из чл. 407. ст. 1. т. 3. ЗПП.

Тужилац предлаже да ревизијски суд преиначи другостепену пресуду (пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж. 1556/18 од 09.10.2018.), тако што ће усвојити жалбу тужиоца и укинути првостепену пресуду (пресуда Вишег суда у Новом Саду П. 249/2011 од 27.12.2017.) у ст. 2. и 3. изреке и вратити је првостепеном суду на поновно одлучивање, а туженог обавезати да сноси трошкове ревизијског поступка у висини таксе за ревизију и ревизијску пресуду у укупном износу од 487.500 динара, трошкове жалбеног поступка у висини таксе за жалбу и другостепену пресуду у износу од 195.000 динара увећано за 90.000 динара за састав жалбе и 90.000 динара за састав ревизије на основу АТ РС.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Дозвољеност ревизије.

Ревизија је дозвољена, јер се односи на другостепену пресуду која се односи на имовинско-правни захтев тужиоца према туженом у износу од 15.940.056.654,10 динара, што је више од имовинског цензуса за ревизију. Ревизија се изјављује против правоснажне пресуде. Ревизија је изјављена из разлога који су ЗПП наведени као ревизијски разлози, те је и у том смислу дозвољена.

2. Благовременост ревизије

Ревизија је благовремена јер се подноси у законском року од 30 дана од дана пријема другостепене пресуде.

3. Основаност ревизије

3.1. Битна повреда правила поступка

Тужилац је поднео тужбу 15.12.2011. Ни првостепеном ни другостепеном пресудом није расправљено који Закон о парничном поступку се примењује, те није јасно која правила поступка је суд примењивао. Имајући у виду одредбу чл. 506. ст. 1. ЗПП из 2011. (Поступци започети пре ступања на снагу овог закона спровешће се по одредбама Закона о парничном

поступку („Сл. гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09), првостепени суд у овом предмету били дужни да примене правила Закона о парничном поступку из 2004.

Другостепени суд се приликом одлуке на примену одредбе из члана 390 ЗПП из 2011. (стр. 5. образложења) кака је навео да побијана пресуда не садржи материјални основ за другостепени суд, одмах након те констатације, навео да се првостепена пресуда заснива на непостојању уговорне одговорности туженог, констатујући истовремено да тужбени захтев заснива на вануговорној одговорности туженог. У једној релативној одреци процесне правилности првостепене пресуде суд је то урадио чиме је оспорио да тужбени захтев односи на један основ из образложење побијане пресуде, а на основу другог основа накнаде штете.

Другостепени суд се у побијаној пресуди позвао други пут на члан 390 ЗПП из 2011. у последњој реченици образложења суд је навео: „На основу свих материјалних разлога из чл. 390 ЗПП, одлучено је као у исреци.“, при чему је очигледно да је то одредаба из чл. 390 ЗПП из 2011. која гласи: „Другостепени суд ће пресудом да одбије жалбу као неосновану и укидаће првостепену пресуду, ако нађе да не постоје разлози због којих се пресуда одбија, али ил разлози који називају по службеној дужности.“

Иако се може закључити да до правноснажности пресуде у овом предмету суд примењивао два различита процесна закона, у првостепеном поступку ЗПП из 2004. а када је одлучивао о жалби туженог ЗПП из 2011. што је, независно од других фактичких разлога, довољан основ за усвајање ревизије као основане и укидање другостепене пресуде. У суштини, се не зна на основу којих процесних правила је другостепени суд одлучивао о жалби у делу у којој је тужилац оспорио првостепену пресуду из процесних разлога, јер није навео ниједну процесну одредбу коју је ценио, с тим што она повреда постоје јавно значајна када се има у виду да се другостепени суд није позвао ни на једну релевантну одредбу материјалног права. Због тога се може закључити да суд уопште није применио право приликом одлучивања о жалби.

Ова повреда одредби парничног поступка је довољна за усвајање ревизије и укидање другостепене пресуде, јер је другостепени суд применио погрешан процесни закон у поступку одлучивања по жалби. Ово није само процесна грешка (уколико би се посматрала само примена чл. 390. ЗПП из 2011.) може утицати на правилност другостепене пресуде, већ се ради о избегавању другостепеног суда да правилно примени било било које процесне и материјалне одредбе.

Тужилац ће указати само на неке примере конфузних и противречних образложења из другостепене пресуде. Тако нпр. другостепени суд релативизује жалбени навод тужилаца па наводи „По ставу овог суда, ако би се и говорило о постојању деликтне одговорности у конкретном случају, исто се не би могло посматрати раздвојено од околности самог правног посла, тј. уговора на коме је утемељен правни посао из ког тужилац сматра да потиче штета.“ На

наведени начин, другостепени суд практично, не само што погрешно наводи разлоге деликтне одговорности туженог, већ и изједначава деликтну и уговорну одговорности туженог, стварајући процесну и материјалну конфузију приликом одлучивања.

Другостепени суд даље (крај, 5. 6. и 7. страница образложења) образлаже да је одредба чл. 5. уговора од 8.5.2006. ништава, па наводи:

„...следи да је закључени уговор ништав у погледу саме интенције да се саобраћај измести на нову локацију, а градеком саобраћајном предузећу онемогући да даље врши послове саобраћаја међумесног карактера, који би сад били у потпуности пребачени на нову локацију, односно АТП „Војводину“. Ако је, дакле, као што јесте, одредба чл. 5. уговора само ближе регулисала метод тог измештања са становишта обавезе туженог из тог уговора, онда је јасно да се у ширем смислу, па и у форми претходног питања, може сматрати да је и та одредба ништава, јер је у склопу тог уговарања које је било недозвољено“;

да би другостепени суд на истој страници (крај 6. и почетак 7.) навео:

„Не стоје наводи тужиоца да је код туженог постојала намера за настанак штете тужиоцу, у смислу постојања деликтне одговорности. Нема никаквог основа за такав закључак, ако се пође од тога да је приликом уговарања Град заправо имао намеру да регулише обављање аутобуског саобраћаја који је у то време био једним делом на Риблијој пијаци, а другим делом на аутобуској станици у непосредној близини Железничке станице, и то у независним условима. Дакле, то је у извесном смислу био интерес грађана Новог Сада, да се одбијање тог саобраћаја прилагоди потребама грађана, као и да се осавремени. У том смислу, нема баш никаквог резона да је постојало намерно, па ни малициозно поступање Града које је довело до настанка штетет тужиоцу.“

Наведени пример закључивања је типичан пример логичке грешке која се састоји од тога што суд полази од погрешне премисе као тачне (ако је, дакле, као што јесте – како суд наводи у образложењу), што се у теорији означава као *petitio principii*, јер је суд пошао од погрешне претпоставке да је недозвољена интенција (не наводећи чија) да се саобраћај измести на нову локацију, те да је уговорна одредба из чл. 5. уговора од 8.5.2006. само ближе регулисала метод измештања, на основу чега је суд закључио да је таква уговорна одредба ништава. Тужилац је у жалби на првостепену пресуд о томе дао детаљно образложење, а другостепени суд се на ове наводе није ни осврнуо.

Тужилац је у жалби навео:

„У конкретном случају обавеза туженог да регулише саобраћај (међународни и међумесни) у односу на АТП „Војводину“ а.д. Нови Сад није била само уговорна (чл. 5. уговора од 08.05.2006.), већ је проистицала и из измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021. које су утврдиле обавезу туженог да измести приградски терминал са Риблије пијаци на кат. парцелу 3351 КО Нови Сад 1 (локација нове аутобуске станице АТП

„Војводина“ а.д. Нови Сад), уз решавање еколошког проблема у центру града, урбанистичког проблема, саобраћајног проблема обављања аутобуске делатности у нелегалном објекту и сл. Ради се значи, не само о уговорној обавези, већ и о обавези из општег акта самог туженог, који производи обавезу туженог према свима који користе међуградски и међумесни аутобуски саобраћај у Новом Саду, што значи да је у том смислу постојала обавеза туженог према тужиоцу (ван уговора од 8.5.2006.). Тек када је АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад извршила у целости своју обавезу, тужени је одустао од извршења своје обавезе, не раскидајући уговор и остављајући другу уговорну страну у немогућности да редовно послује и остварује приходе, а последично томе и тужилац је онемогућен да оствари добит коју би по редовном току дегађаја остварио, да је тужени испунио своје обавезе.“

Сходно наведеном, на основу писаних доказа у спису предмета једини закључци који се могу извести су:

- не постоји недозвољена интенција (намера) ни тужиоца ни туженог у погледу измештања саобраћаја на нову локацију, тако да се градском саобраћајном предузећу онемогући да даље врши послове саобраћаја међумесног карактера, који би сад били у потпуности пребачени на нову локацију, односно АТП „Војвдину“, јер је пре закључења уговора од 8.5.2006. измештање саобраћаја на нову локацију било регулисано – тако што је скупштина града Новог Сада кроз измену и допуну Генералног плана града Новог Сада до 2021. одлучила да се саобраћај измести на наведени начин,
- тужени – град Нови Сад је оснивач и власник градског саобраћајног предузећа и има законско право да одлучује да ли ће и на који начин наведеног градско саобраћајно предузеће да послује,
- у конкретном случају, разлог измена и допуна Генералног плана града Новог Сада нису били усмерени против градског саобраћајног предузећа, већ како је у изменама и допунама Генералног плана града Новог Сада и наведено, решавање постојећих саобраћајних, еколошких и урбанистичких проблема који су постојали услед тога што се међуградски саобраћај обављао на постојећој локацији.

Све наведено, од значаја је за оцену да предметни уговор није противан принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима. Управо супротно, када се погледа уговор од 08.05.2006. г. види се да се ради о обавези АТП Војводина, да заједно са тужиоцем, према писму о намерама изгради нову аутобуску станицу, са свим садржајима који су били наведени у писму о намерама (укључујући и нови сервисни центар), а након тога је тужени требало у оквиру своје надлежности да регулише међународни и међуградски саобраћај. Временски, прво су АТП Војводина и тужилац морали да изврши своју обавезу, а потом је тужени био дужан да изврши своју. Обавеза АТП Војводина и тужиоца била је да ангажујући своја средства (тужилац је јемчио за обавезе АТП Војводина), изгради најсавременију аутобуску станицу и сервисни центар. Када је ова обавеза испуњена и прибављена употребна дозвола за најсавременију аутобуску станицу у Србији, те када је изграђен и најсавременији сервисни центар за аутобусе на релацији Беч – Атина, способан да сервисира и аутобусе марке Евобус, Сетра и Мерцедес,

тужени је ОДЛУЧИО ДА НЕЋЕ извршавати своју уговорну обавезу и обавезу из измењеног и допуњеног Генералног плана Града Новог Сада до 2021. да регулише саобраћај на наведени начин. Обавеза АТП Војводина и тужиоца је била да уложи огромна новчана средства у изградњу аутобуске станице и модерног сервисног центра, а обавеза туженог је била да нормативно и фактички уреди међународни и међуградски саобраћај у Новом Саду. Обавеза АТП Војводина и тужиоца била је новчана а обавеза туженог неновчаног карактера. Сходно томе, сав ризик извршења уговора пао је на АТП Војводина и тужиоца, јер је било уговорено да АТП Војводина не може у изграђеним објектима да обавља другу делатност, а без регулисаног међународног и међумесног саобраћаја, те АТП Војводина уопште није могао да обавља своју редовну делатност а тужилац није могао да остварује добит из пословања АТП Војводина. Једном речју, без извршења обавезе туженог, сва улагања АТП Војводина и тужиоца постала су јалова инвестиција, која не само да обезвређују уложени новац, већ лишавају тужиоца могућности да остварује корист коју би по редовном току ствари остваривао да је тужени испунио своју обавезу.

Уколико би се анализирао наведени уговор од 08.05.2006. г. види се да обавеза АТП Војводина и тужиоца да инвестирају своја и средства није супротна јавном поретку, принудним прописима и добрим пословним обичајима. Управо супротно, према општем ставу у нашем друштву, овакве инвестиције су добродошле, па их у појединим случајевима и држава стимулише. У том делу предметни уговор извесно није ништав. Никада, ниједан град није закључио повољнији уговор него што је град Нови Сад то урадио када је закључио уговор 8.5.2006. Без буџетских средстава, било једнократних, било будућих буџетских плаћања, тужени је обезбедио изградњу у то време (а и сада) најсавременије аутобуске станице. Околност да је тужилац уложио своја средства, обезбедио запошљавање додатних 300 радника, обновио аутобуски парк, те својом приватном имовином гарантовао за испуњење кредитних обавеза АТП Војводина према банкама, додатно расветљава праву природу уговора и мотиве тужиоца. Која је порука које српско правосудје шаље свим инвеститорима да и такав уговор може бити ништав? Шта после тога уопште може бити право ваљано? Како је уопште могуће у правном поретку да без санкције опстане понашање туженог, који је прво убедио тужиоца да је инвестиција тужиоца добродошла, да је трајна, од дугорочног значаја за туженог, да би када је тужилац уложио свој новац, тужени променио не само мишљење, већ и понашање и све учинио како би тужилац прогласио за непожељног инвеститора. Да парадокс буде још већи, тужилац се означава као лице које је имало нечасне и недозвољене намере, па се заменом теза предметни уговор, без спроведеног доказног поступка по том питању, проглашава ништавим, како би се сва улагања тужиоца обезвредила. Да ли судови могу дозволити да овакво поступање туженог, које за непосредну последицу има настајак штете за тужиоца, како у погледу умањења постојеће имовине, тако и онемогућавања остваривања користи коју би тужилац по редовном току ствари остварио, остане без правних последица? Како демократски правни поредак може да опстане и као демократски и као правни, ако нема санкција за туженог? Ако се дозволи такво понашање туженог као органа власти, шта остаје од правне сигурности коју морају да креирају и штите управо органи власти?

Другостепени суд је извео закључак о непостојању одговорности туженог по основу накнаде штете, позивајући се на ништавост чл. 5. уговора од 8.5.2006. сматрајући да је намера (интенција) уговарача била недозвољена, а истовремено је занемарно чивеницу да је наведени уговор био само примена и реализација исте те намере туженог изражене у измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021. које су утврдили обавезу туженог да измести приградски терминал са Рибље пијаце на кат. парцелу 3351 КО Нови Сад I (локација нове аутобуске станице АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад). Другостепени суд није образложио како таква намера може бити правно ваљана у изменама и допунама Генералног плана града Новог Сада до 2021. и истовремено бити недозвољена намера која доводи до ништавости уговора, којим се само реализује обавеза града Новог Сада. Другостепени суд посебно није образложио како је, решавајући претходно правно питање – ништавости чл. 5. уговора од 8.5.2006. могуће да недозвољена намера постоји само код једне уговорне стране, а да истовремено испуњење уговорне обавезе измена међумесног саобраћаја зависи само и искључиво од те уговорне стране - туженог. Образложење другостепене пресуде у погледу ништавости одредбе чл. 5. уговора од 8.5.2006. у оквиру решавања претходног правног питања, се у том смислу ни у ком случају не може прихватити као основано.

Важно је навести да је Генерални план града Новог Сада до 2021. измењен на седници скупштине града Новог Сада 03.03.2006. (објавен у Службеном листу града Новог Сада бр. 10. од 14.4.2006.) а да је предметни уговор закључен након тога, тј. 08.05.2006. У том смислу уговор је само реализација обавезе туженог из наведеног Генералног плана. Генерални план је општи акт који производи дејство *erga omnes*, па и у односу на тужиоца, што значи да је тужилац имао оправдано очекивање да ако уложи капитал, уз преузимање обавезе јемства за кредитне обавезе АТП Војводина по наменским кредитима за реализацију уговорних обавеза из уговора од 8.5.2006. у изградњу нове аутобуске станице, да ће таква инвестиција бити у складу са наведеним Генералним планом, те да ће тужени поступити у складу са обавезом из Генералног плана да регулише међумесни саобраћај тако да омогући функционисање и пословање новоизграђене аутобуске станице. Тужени је закључењем уговора од 8.5.2006. конкретизовао своју обавезу из Генералног плана. У погледу оправданог или легитимног очекивања у погледу повреде права на имовину изјаснио се и Европски суд за људска права у предмету Копеки против Словачке (представка 44912/98) где се у т. 46. и 47. пресуде од 28.9.2004. изјасни:

„46. У новијем случају, подносилац представке је закупио земљу од локалне власти на 22 године уз плаћање годишње земљишне закупнине с опцијом да продужи закуп након истека рока и, у складу с одредбама уговора о закупу, с свом трошку изгради неколико објеката за лаке индустријске намене које је онда изнајмио другим корисницима. Суд одредио да се морало сматрати да је подносилац представке имао бар „легитимно очекивање“ да ће моћи да примени опцију продужења закупа и да се то морало сматрати, за сврхе члана 1. Протокола бр. 1. „припојеним имовинским правима које је добио ... по

основу уговора о закупу“ (види предмет *Stretch v. the United Kingdom*, бр. 44277/98, ст. 35, 24. 06. 2003.).

47. У поменутиим случајевима су дотична лица имала право да се ослоне на чињеницу да правни акт на основу кога су стекли финансијске обавезе неће бити ретроактивно повиштен на њихову штету. У овом реду случајева је „леgitимно очекивање“ дакле засновано на разумно оправданом ослањању на правни акт који има ваљану правну основу и који утиче на имовинска права.“

Ни првостепени ни другостепени суд нису ценили:

- 1) да ли је тужилац имао *леgitимно очекивање* да ће тужени сходно изменама и допунама Генералног плана града Новог Сада до 2021. регулисати међумесни саобраћај на начин да се омогући пословање новоизграђене аутобуске станице и новог сервиса, ради остваривање прихода од пословања,
- 2) да ли је поступање туженог *противправно у делу у којем је одбио да регулише међумесни саобраћај на начин да омогући нормално функционисање и пословање новоизграђене аутобуске станице и новог сервиса*, одн. да ли је у супротности са измењеним и допуњеним Генералним планом града Новог Сада до 2021.,
- 3) да ли је за тужиоца *услед таквог поступања туженог наступила штета*, тј. да ли је остварен услов за деликtnу одговорност туженог према тужиоцу,

све као услов за правилну примену материјалног права у погледу активне легитимације туженог за поднете тужбене захтеве.

Уместо тога, деликtnу одговорност туженог првостепени и другостепени суд су „утапали“ у уговорну одговорност туженог према АТП „Војводини“ као другој уговорној страни, враћајући се (изричито или прећутно) на погрешну аргументацију о активној и пасивној легитимацији. Тужилац је инвеститор који је уложио своје паре и преузео је обавезе као јемац, по основу нове инвестиције у складу са измењеним и допуњеним Генералним планом града Новог Сада, те уместо да тужени као јединица локалне власти обезбеди услове за праву сигурност наведене инвестиције, тужени је једнострано одустао од обавезе регулисања међумесног саобраћаја на начин да омогући функционисање и редовно пословање новоизграђене аутобуске станице и новог сервиса, тако да је онемогућено њихово пословање и остваривање прихода које би по редовном току ствари остварили. Околност да је настала штета за тужиоца расправљена је у току првостепеног поступка, путем вештачења на околност висине штете. Првостепени суд је у току 7 година трајања поступка извео бројне доказе на околност висине штете, да би на крају закључио да не постоји основ за накнаду штете??? Овај закључак првостепени суд је извео након промене три председника судског већа, да би тек четврти председник судског већа одбио све доказне предлоге тужиоца, закључио главну расправу и одбио тужбени захтев.

Код неспорне чињенице да је тужени поступио супротно не само обавези из чл. 5. уговора од 8.5.2006. већ и супротно обавези из измењеног и допуњеног Генералног плана града Новог Сада

до 2021. и да је услед таквог поступања туженог наступила нематеријална и материјална штета за тужиоца како у облику стварне штете тако и измакле користи, судови су били дужни да одговоре на питање како је могуће да је тужени поступао противправно, да је усле тога настала штета за тужиоца, а да тужени ипак није одговоран за насталу штету.

Првостепени и другостепени суд, су у погледу закључивања о непостојању одговорности туженог за штету, позвали се и на одређене делове образложења из ревизијске пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и ПП. 1/2013 од 9.5.2013. (у делу који се односи на ништавост делова предметног уговора), али су „заборавили“ да примене став овог суда о једнакој одговорности уговарача за штету која је настала поводом ништавости делова наведеног уговора. Првостепени и другостепени суд су на тај начин селективно применили правне ставове Врховног касационог суда, тако да су се позвали на ништавост, а нису применили правни став који указује на одговорност туженог за штету.

Првостепени и другостепени судови нису дали објашњење како се решено претходно правно питање у погледу ништавости уговора од 8.5.2006. у ревизијској одлуци Прев. 58/2013 и ПП. 1/2013 од 9.5.2013. може, у смислу чл. 12. ЗПП (иста је одредба у верзији ЗПП из 2004. и 2011.) може применити и на тужиоца, када он није био странка у поступку који је онанчан наведеном ревизијском одлуком. Позивање на решено претходно правно питање у том смислу је апсолутно битна повреда одредби парничног поступка, како у смислу чл. 12. ЗПП, тако и чл. 361. ст. 1. ЗПП из 2004. одн. чл. 374. ст. 1. ЗПП из 2011.

Имајући у виду да се примењују одредбе ЗПП из 2004., ревизија се може изјавити и због битне повреде одредби парничног поступка из чл. 361. ст. 2. т. 12. ЗПП, која је учињена како пред првостепеним, тако и пред другостепеним судом, што је ревизијски разлог из чл. 398. ст. 1. т. 1. ЗПП из 2004. Првостепена и другостепена пресуда су дате без било каквог образложења у погледу процесних и материјалних одредби које је суд ценио приликом одлучивања о тужбеном захтеву, одн. жалбеним разлозима, само образложење је конфузно, нејасно и логички неодрживо. Због наведеног се првостепена и другостепена пресуда не могу испитати.

Тужилац је изјавио жалбу на првостепену пресуду пре свега јер се првостепена пресуда заснива на ставу првостепеног суда да тужилац није активно легитимисан а тужени да није пасивно легитимисан за постављени тужбени захтев. Тужилац је већи део жалбе посветио управо оспоравајући овај разлог првостепене пресуде. Другостепени суд се није изјаснио о овом жалбеном наводу (*очигледно избегавајући да се изјасни о неспорном правном ставу у правној теорији о томе шта је активна а шта пасивна легитимација*), већ се независно од наведених жалбених разлога, упустио у расправљање основаности тужбеног захтева наводећи друге разлоге, који уопште нису разматрани од стране првостепеног суда. Тужилац је у жалби навео да је првостепени суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање па је ценио да ли постоји уговорна, али не и деликтна одговорност туженог, због чега је првостепени суд погрешно применио пре свега одредбу чл. 154. ст. 1. ЗОО. Како је суд образложио пресуду

недостатком активне и пасивне легитимације у вези уговорне одговорности туженог, али не и у вези деликтне одговорности, то постоји и битна повреда одредби парничног поступка, због којег је другостепени суд био дужан да укине првостепену пресуду. У том смислу, другостепени суд је погрешно применио одредбу чл. 377. ст. 2. ЗПП из 2004, која је иста као и одредба чл. 392. ст. 2. ЗПП из 2011., што је ревизијски разлог из чл. 398. ст. 1. т. 2. ЗПП из 2004, одн. из чл. 407. ст. 1. т. 3. ЗПП из 2011.

Битна повреда одредби парничног поступка у смислу чл. 361. ст. 2. т. 7. ЗПП из 2004. постоји и због тога што је првостепени суд онемогућио тужиоца у расправљању питања која се односе на правилно и потпуно утврђено чињенично стање у погледу висине штете коју је тужени нанео тужиоцу. Тужилац је у жалби навео: „...првостепени суд (је) дао образложење да тужилац није доказао ни висину штете по овом основу јер је висину штете определио према налазу вештака Радиса Питулића, „који не може бити доказ у овом поступку“. Овакво образложење је недонуштено, имајући у виду да је тужилац предложио да се о свему изјасни и вештак Јово Драгаш (кога је суд одредио да вештачи на околност висине штете), а да је он то одбио, као и да је суд одбио да се саслушају наведени вештачи ради њиховог усаглашавања. Суд је одбио и предлог тужиоца за контрола вештачења. У процесној ситуацији када је суд одбио доказне предлоге тужиоца, недонуштено је да се суд позива на то да тужилац није доказао висину утуженог потраживања.“ Тужилац је даље у жалби навео: „Највећи део штете вештачили су вештак економске струке Јово Драгаш и Машински факултет у Београду. На тужиоцу је терет да предложи одговарајуће доказе, а на суду је обавеза да се ти докази изведу у складу са процесним правилима и правилима струке, тако да се на основу наведених налаза и мишљења може утврдити материјална истина у погледу оног новчаног износа којим се надокнађује потпуна штета за тужиоца. Када тужилац предложи наведене доказе, те када по налогу суда уплати предујам, тада се пресуда о одбијању тужбеног захтева не може заснивати на правилу о терету доказивања. Ово посебно када је у оцени датих налаза и мишљења вештака *тужилац указао на вишеструке промене налаза и мишљења вештака Јове Драгаша*, те је изразио сумњу да је могуће да је вршио притисак на овог вештака ради измене налаза и мишљења на штету тужиоца. Тужилац је такође указао и да је исти вештак, на исте околности у другом парничном предмету дао мишљење да је висина штете коју је тужени узроковао неколико пута већа него што је о томе дао мишљење у овом парничном предмету. Суд је одбио да позове вештака да се на ове примедбе тужиоца изјасни.“

Даље, тужилац је у жалби навео: „Посебно је значајан продукт првостепеног суда у управљању доказним поступком у вези утврђивања висине штете због непримењивања сопственог решења од 29.06.2015. Тужилац је у току поступка указао да се налаз и мишљење Машинског факултета у Београду не може свести само на обрачун „техничких параметара“, како то тужени наводи. Решењем овог суда од 29.06.2015. суд је одредио да вештачи Машински факултет у Београду „у сврху одређеног финансијског вештачења“. Овај суд је решењем од 29.6.2015. одлучио:

„Решење о вештачењу овог суда број горњи од 22.05.2013. допуњује се тако што се у сврху одређеног финансијског вештачења на околност изгубљене добити тужиоца (која је предмет овог спора) одређује машинско вештачење које се поверава Машинском факултету у Београду. Навиже се вештаку да у року од 30 дана на основу документације која је приложена списима (којом располаже и тужилац), достави суду свој налаз и мишљење у погледу броја радних сати и трговинског сервиса АТП Војводина, обзиром на капацитете истог у спорном приједу, тј. на околност могућих прихода и расхода при пословању сервиса уколико је исти у потпуности био опремљен за рад. ... Како је решењем овог суда од 22.05.2013. одређено финансијско вештачење у чију сврху је неопходно претходно извести ово машинско вештачење, потребно је да вештак приликом давања налаза и мишљења успостави контакт са вештаком финансијске струке РАДИ ЗАЈЕДНИЧКОГ ДАВАЊА НАЛАЗА И МИШЉЕЊА.“

Из спроведеног доказног поступка види се да је вештак Јово Драгани у првој фази поступка одбио да користи налаз и мишљење Машинског факултета у Београду (како основни, тако и допунски налаз). Тужилац је доставио доказ да је вештак Јово Драгани променио став према налазу и мишљењу Машинског факултета у Београду у другом парничном предмету пред Привредним судом у Новом Саду (предмет П. 1327/2015), те да је свој налаз и мишљење у потпуности ускладио са налазом и мишљењем Машинског факултета у Београду. Оцена првостепеног суда да се као доказ не могу прихватити допунски налаз Машинског факултета, као ни допунски налаз и мишљење вештака Радише Питулића (којег је тужилац ангажовао као стручну помоћ у оцени налаза вештака Јове Драгана), представља замену теза. Када је тужилац указао да је вештак Јово Драгани био дужан у складу са решењем о вештачењу од 29.06.2015. да заједно са Машинским факултетом у Београду сачини налаз и мишљење, полазећи од параметара које Машински факултет утврди, вештак Јово Драгани је то одбио. Уместо да суд примени правила процесне дисциплине, суд је овакво понашање вештака одобрио као исправно, а да пре тога није ставио ван снаге сопствено решење о вештачењу. Када је Машински факултет у Београду поступајући по судском решењу од 29.06.2015. а на иницијативу тужиоца, сачинио допунски налаз о могућим приходима и расходима, који ће служити ради утврђивања измакле користи као једног од облика утужене штете, првостепени суд је наведени налаз Машинског факултета прогласио недозвољеним (иако је овај налаз урађен у складу са задатком за вештачење који је суд одредио), па је одбио доказни предлог тужиоца да се ипак поступи по судском решењу од 29.06.2015. и покуша прво саслушање и усаглашавање ова два вештака, а потом је одбио и предлог тужиоца, ако то није могуће, да се приступи контролном вештачењу, све према већ постављеном задатку за вештачење. За овакво одбијање првостепени суд није дао ваљано образложење, јер то и није правно могуће а да се при томе не наруши претходно формирано уверење да тужени није никако одговоран за настану штету.“

О овом жалбеном разлогу другостепени суд се уопште није изјаснио. Сваком ко жели правилно да примени процесна правила, јасно је да је недопустиво да се тужилац онемогућава у постављању питања вештаку, захтевајући да се разјасне недоследности и промене у мишљењу

вештака. Такође, јасно је да је процесно недопустиво да се дозволи да вештак одбије да поступи по задатку за вештачење, а да се суд при томе позове на правила о терету доказивања (чл. 222. и 223. ЗПП из 2004 и чл. 230. и 231. ЗПП из 2011.). Због наведеног постоји битна повреда правила парничног поступка учињеног пред другостепеним судом у смислу чл. 398. ст. 1. т. 2. ЗПП из 2004, одн. чл. 407. ст. 1. т. 3. ЗПП из 2011.

3.2. Погрешна примена материјалног права

Најтеже оспоравање законитости правноснажне пресуде је у случају када се другостепени суд није позвао ни на једну одредбу материјалног права, која је релевантна за одлучивање о основаности тужбеног захтева, па тиме и жалбе на првостепену пресуду којом се одбија тужбени захтев у целисти. Управо такав случај је са побијаном пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж. 1536/18 од 09.10.2018. Такво поступање суда је недопустиво, јер представља најтежи облик повреде начела законитости и само за себе је довољан ревизијски разлог. Када суд не наведе материјално правило на основу којег је засновао пресуду, тада се таква пресуда не може испитати. Уместо тога, остаје да се нагађа које материјално правило је суд имао у виду када је одбио жалбу тужиоца.

3.2.1. Примена материјалног права у погледу решавања претходног правног питања – ништавости чл. 5. уговора од 8.5.2006. одн. да ли иста таква обавеза проистиче за туженог и из измена Генералног плана града Новог Сада до 2021.

Закон о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 57/89 “Сл. лист СРЈ” 31/93 и „Сл. лист СЦГ” бр. 1/2003 – Уставна повеља) (даље: ЗОО) у чл. 103. ст. 1. (противност принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима, осим ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује што друго) регулише када постоји разлог за ништавост. У чл. 103. ст. 2. ЗОО регулисано је да нема ништавости, ако је закључење одређеног уговора забрањено само једној страни, уговор ће остати на снази ако у закону није што друго предвиђено за одређени случај, а страна која је повредила законску забрану сносиће одговарајуће последице. Иако се првостепени и другостепени судови позивају на ништавост уговорне обавезе туженог, у образложењу нема навода зашто би уговор уопште био ништав. Поред тога, одредбом чл. 5. наведеног уговора не ствара се монополски положај за другу уговорну страну, нити је на ту околност изведен било који доказ (било у ревизијском поступку Прев. 58/2013 и ПП. 1/2013 од 9.5.2013. било у овом конкретном парничном поступку), те остаје нејасно на основу ког материјалног правила је суд закључио да се ради о ништавом уговору.

Поред тога, тужилац је у тужби и жалби навео да обавеза туженог нема свој извор само у уговору од 8.5.2006. већ и у измењеном и допуњеном Генералном плану града Новог Сада до 2021. за који суд није утврдио да се ради о ништавој обавези туженог. Због наведеног остаје нејасно на основу ког материјалног правила су првостепени и другостепени суд закључили да

тужени нема обавезу да регулише међумесни саобраћај према новоизграђеној аутобуској станици на начин да новоизграђена аутобуска станица може редовно да послуже у смислу обавезе из измењеног и допуњеног Генералног плана града Новог Сада до 2021.

Судови нису на правно ваљан начин утврдили ништавост обавезе туженог из чл. 5. уговора од 8.5.2006. а неспорно је да није ништава обавеза туженог из измењеног и допуњеног Генералног плана града Новог Сада до 2021. Остаје нејасно како су првостепени и другостепени судови ослободили туженог обавезе да регулише међумесни саобраћај према новоизграђеној аутобуској станици на начин да новоизграђена аутобуска станица може редовно.

Овај правни став тужиоца је од утицаја на оцену да ли се одбијање туженог да регулише међумесни саобраћај према новоизграђеној аутобуској станици може оценити као противправно понашање туженог, што је услов за примену деликтне одговорности туженог.

Другостепени суд се није изјаснио ни о правном ставу туженог из допуне жалбе, прама којем се тужилац изјашњава на погрешан правни став првостепеног суда да тужени нема никакву одговорност за штетне последице које проистичу из ништавости уговора којег је тужени закључио са привредним друштвом АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад дана 08.05.2006. и то како по основу деликтне одговорности према тужилоцу, тако и по основу уговорне одговорности према АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад. Тужилац је указао да је такав правни став у супротности са правним ставом Европског суда за људска права израженим у предмету *Гладишева против Русије* GLADYSHEVA vs RUSIJE, Представка бр.7097/10, пресуда Европског суда за људска права у Стразбуру од 06.12.2011. Наведена пресуда ЕСЉП је постала обавезујућа за све државе потписнице Европске конвенције о основним слободама и људским правима. Овом пресудом се јасно наводи да се штите треће савесно лице (*bona fide*) од правних последица грешке државе, локалне самоуправе и државних предузећа, укључујући и случај када је треће савесно лице нешто стекло по основу ништавог уговора закљученог са државом, локалном самоуправом или државним предузећем.

Наведени правни став штити савесно лице од штетних последица ништавог правног посла на начин да штетне последице не може сносити ово лице, већ искључиво држава, локална самоуправа или државно предузеће. Овај правни став примењен је и у пресуди највиших домаћих судова. Тако је Врховни касациони суд у ревидираној одлуци Рев 2016/2015 од 28.04.2017. године навео:

„Одлуком „Gladysheva против Русије“, промовисан је принцип заштите савесног, односно bona fide купца (купца у доброј вери) и утврђена је повреда права на имовину из члана 1. Протокола 1. Европске Конвенције и права на дом из члана 8. Европске конвенције подносиоца представке зато што је, без накнаде, исељена из стана који је купио по тржишној купопродајној цени од другог власника – укљученог физичког лица (који га је купио од супруге лица које је стан стекло откупом од Града Москве.“

Чак и уколико би ревизијски суд прихватио правни став првостепеног и другостепеног суда да је ништава одредба чл. 5. уговора од 8.5.2006. правне последице ништавости не би смео да сноси тужилац као трећа страна, одн. тужени не би могао да се ослободи обавезе накнаде штете коју је причинио тужиоцу. О овом правном ставу другостепени суд се уопште није изјаснио.

На стр. 7. образложења другостепене пресуде суд је навео да је беспредметно полемисати о томе да ли је тужени искључиви кривац за закључење таквог уговора, јер је пропустио да тражи мишљење Правобранилаштва пре закључења уговора. Суд је ово образложио замењујући статутарну обавезу туженог да пре закључења уговора мора обезбедити услове да уговор буде у сагласности са законом, са правном тезом да према чл. 13. Закона о јавном правобранилаштву правобранилаштво даје правно мишљење само на захтев правних лица чија имовинска права и интересе заступа. Другостепени суд је тако закључио да се ради о давању мишљења на захтев, а не о обавези као услову правне ваљаности правног посла???. *Argumentum a contrario*, следећи логику другостепеног суда, то би значило да би тужени био ослобођен сваке одговорности за закључивање уговора којим преузима обавезу која би била супротна принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима, јер нико од надлежног правобранилаштва није затражио пре преузимања уговорне обавезе правно мишљење о законитости правног посла???

Другостепени суд је дао наведено образложење иако се тужилац у жалби позвао на одредбу чл. 107. тада важећег Статута града Новог Сада (из 2002, с тим што је пречишћен текст Статута објављен у „Службеном листу града Новог Сада“ бр. 43 из 2008.), која је прописивала да:

„Одлуке и општи акти Скупштине морају бити сагласни са законом и овим статутом. Акти Градоначелника и Градског већа морају бити сагласни са законом, овим статутом, одлукама и општим актима Скупштине. Акти градских управа морају бити сагласни са законом, овим статутом, одлукама и другим актима органа Града“.

Према чл. 63. ст. 1. наведеног Статута:

„Послове правне заштите имовинско-правних интереса Града врши Градско јавно правобранилаштво“.

Образложење другостепеног суда би имало правног смисла да се ради о пропусту надлежног правобранилаштва, а не о пропусту туженог. Тужени је имао статутарну обавезу да затражи, одн. да од надлежног правобранилаштва прибави, пре закључивања предметног уговора, правно мишљење да ли је уговор у супротности са принудним прописима, јавним поретком и добрим обичајима. Околност да тужени није ни тражио, нити прибавио правно мишљење о томе, јасно указује на његову несавесност, која има значаја за право тужиоца и обавезу туженог у погледу накнаде штете, у случају ништавости таквог уговора.

3.2.2. Примена материјалног права у погледу одговорности туженог за накнаду штете тужиоцу.

Одредба чл. 154. ст. 1. ЗОО прописује: „Ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.“ Иако се тужбени захтев односи на накнаду штете, ни првостепени ни другостепени суд иксу уопште констатовали, а самим тим ни применили ову основну законску одредбу која регулише питање одговорности за накнаду штете.

Судови су били дужни да примене одредбу чл. 154. ст. 1. ЗОО и у односу на ово материјално правило оцене да ли постоји одговорност туженог за штету коју има тужилац. Правни закључак о (не)постојању активне и пасивне легитимације суд је могао да изведе тек након оцене доказа да ли је за тужиоца настала штета (у чему се састоји и у ком је извосу), да ли је тужени својим радњама или пропуштањима на које је био обавезан, причинио штету тужиоцу, те на крају да ли постоји одговорност туженог за тако насталу штету. Уместо оваког закључивања, првостепени суд је закључио да нема активне и пасивне легитимације, само зато јер тужилац није уговорна страна са туженим, а другостепени суд је избегао да се изјасни да ли је овакав правни закључак првостепеног суда правилан.

По закону, свако одговара за штету коју другоме проузрокује. У случају деликтне (вануговорне) одговорности суд не расправља о активној и пасивној легитимацији странака као услов за примену деликтне одговорности, јер свако је одговоран за штету коју причини другом. Пасивна легитимација увек постоји код штетника, а активна легитимација код оштећеног. Ово правило важи без изузетка чак и када је штетник лице које врши јавну власт.

Тужилац је тужбени захтев засновао на деликтној одговорности туженог, а првостепени суд је пресуду засновао на непостојању уговорне одговорности туженог према тужиоцу, одн. да тужилац није активно а тужени да није пасивно легитимисан за тако постављени тужбени захтев. Другостепени суд је прихватио правни став првостепеног суда, избегавајући да се изјасни жалбеном наводу тужиоца да је такав правни став првостепеног суда неоснован. На тај начин су првостепени и другостепени судови учинили бесмисленим не само тужбу и тужбени захтев тужиоца, већ и саму жалбу. Тужилац је указао да у савременим, демократским, правним системима важи правило - *ubi ius, ibi remedium* – где има права има и правног средства, са детаљном правном елаборацијом значај овог правила за право на фер суђење. Из образложења другостепене пресуде види се да је другостепени суд игнорисао право тужиоца на фер суђење, не дајући одговор на питање да ли је тужени одговоран за штету коју трпи тужилац у смислу чл. 154. ст. 1. ЗОО, изјашњавајући се о правним захтевима које тужилац није поставио. Видели смо да то није једина повреда уставом гарантованих слобода и права, која је учињена пред другостепеним судом.

Када се суд упусти у доказни поступак, тада одлучује да ли су испуњени услови за КОНКРЕТНУ ДЕЛИКТНУ ОДГОВОРНОСТ туженог према тужиоцу, па зависно од доказног поступка и утврђеног чињеничног стања може одлучити да је тужбени захтев основан ако постоји нпр. деликтна одговорност туженог за причинјену штету тужиоцу или може тужбени

захтев одбити ако утврди да ове одговорности нема. У овом случају суд не утврђује активну и пасивну легитимацију странака, већ да ли је тужилац доказао да су испуњени законом предвиђени услови за конкретну деликтну одговорност туженог за причињену штету. До овог стадијума поступка суд није дошао. Да је првостепени суд дозволио да се изведу сви докази које је тужилац предложио, те да је изведене доказе правилно оценио, извесно је да би дошао до закључка да постоји конкретна деликтна одговорност туженог за штету коју је претрпео тужилац.

У конкретном случају обавеза туженог да регулише саобраћај (међународни и међумесни) у односу на АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад није била само уговорна (чл. 5. уговора од 08.05.2006.), већ је проистичала и из измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021. које су утврдиле обавезу туженог да измести приградски терминал са Рибље пијаце на кат. парцелу 3351 КО Нови Сад I (локација нове аутобуске станице АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад), уз решавање еколошког проблема у центру града, урбанистичког проблема, саобраћајног проблема обављања аутобуске делатности у нелегалном објекту и сл.

Ради се, не само о уговорној обавези, већ и о обавези из општег акта самог туженог, који производи обавезу туженог према свима који користе међуградски и међумесни аутобуски саобраћај у Новом Саду, што значи да је у том смислу постојала обавеза туженог према тужиоцу. Тек када је АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад извршила у целости своју обавезу, тужени је одустао од извршења своје обавезе, не раскидајући уговор и остављајући другу уговорну страну у немогућности да редовно послује и остварује приходе, а последично томе и тужилац је онемогућен да оствари добит коју би по редовном току догађаја остварио, да је тужени испунио своје обавезе.

У смислу деликтне одговорности, под штетном радњом се разуме свака позитивна или негативна радња неког лица на основу које настаје штета за друго лице. У конкретном случају, тужилац је у првостепеном и жалбеном поступку доказао да је штетна радња туженог одустајање туженог од обавезе која је преузео прво на основу измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021., а потом и по основу уговора од 8.5.2006. да, у оквиру својих надлежности регулише међумесни саобраћај, тако да омогући обављање делатности новонаизграђене аутобуске станице. Понашање туженог је противправно, јер је поступио супротно обавези из измењеног и допуњеног Генералног плана града Новог Сада до 2021. Повреда прописане обавезе туженог из измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021. је разлог за постојање деликтне одговорности туженог. Уговорна обавеза туженог из чл. 5. уговора од 8.5.2006. није ништа друго, већ иста она обавеза на коју је тужени обавезан изменама и допунама Генералног плана града Новог Сада до 2021. Новонаизграђена аутобуска станица би могла да обавља своју делатност да је тужени своју обавезу извршио. Услед противправног понашања туженог, тужилац је претрпео штету, која се огледа у материјалној (стварној штети и измаклој користи) и нематеријалној штети, све како је тужилац прецизирао у првостепеном поступку. Нетачно је и неосновано тумачење првостепеног и другостепеног суда да је тужени

чл. 5. наведеног уговора омогућава за тужиоца монополски положај, јер таква обавеза за туженог не проистиче из текста чл. 5. наведеног уговора.

Тужилац је у жалби изнео и аргументацију из које произилази да је тужени одговоран за штету коју је произрковао тужиоцу, позивајући се и на праксу Европског суда за људска права (даље: ЕСЉП). Другостепени суд уопште није коментарисао да наводе тужиоца, па их тужилац понавља. У вези активне легитимације тужиоца и пасивне легитимације туженог треба указати и на став Европског суда за људска права изнетог у пресуди у предмету Предузеће Кин-Стиб и Мајкић против Србије (представка бр. 12312/05) (пресуда је објављена у „Службеном гласнику РС“ бр. 33/2010 од 18.05.2010.). У наведеном предмету расправљало се да ли постоји повреда права на имовину из чл. 1. Протокола бр. 1. уз Конвенцију о људским правима и основним слободама (која је постала саставни део домаћег правног поретка) коју су претрпели предузеће Кин-Стиб и њен власник Мајкић. У овом предмету Европски суд је утврдио да је због неизвршења арбитражне пресуде која се односила на Предузеће Кин-Стиб учињена повреда права на имовину како у односу на ове привредно друштво, тако и у односу на њеног власника (Мајкић), с тим да је у представи наведено да власник наведеног привредног друштва активну легитимацију заснива на одредби чл. 34. Конвенције („Суд може да прима представке од сваког лица, невладине организације или групе лица који тврде да су жртве повреде права установљених Конвенцијом или протоколима уз њу, учињене од стране неке Високе стране уговорнице. Високе стране уговорнице обавезују се да ни на који начин не ометају делотворно вршење овог права.“). Европски суд за људска права је обавезао Републику Србију да из сопствених средстава исплати подносиоцима представке – заједно, и у року од три месеца – износе који су досуђени, али је утврдио и постоји обавеза Републике Србије да подносиоцима представки заједно исплати износ који је одређен на име претрпљене неимовинске штете.

Цитирана пресуда ЕСЉП је обавезујућа за домаће судове, јер је утврдила правило о активној легитимацији за захтев по основу повреде права на имовину, при чему је ЕСЉП стао на становиште: „Суд примећује да „захтев за накнаду штете“ може представљати „посед“, у оквиру значења члана 1. Протокола бр. 1., ако се довољно утврди да је извршан (види *Burdov* против Русије, број 59498/00, став 40, ЕСЉП 2002-III), те да власник привредног друштва које има такав захтев за накнаду штете има статус жртве у смислу чл. 34. наведене Конвенције, што последично доводи до његове активне легитимације у погледу наведеног захтева за накнаду штете, укључујући и захтева за накнаду неимовинске штете.

У конкретном парничном предмету, поводом побијане првостепене пресуде, тужбени захтев по својој природи се односи на заштиту имовине тужиоца. Тужбеним захтевом се захтева да се надокнади умањење имовине тужиоца као и изостала корист за коју би имовина тужиоца по редовном току ствари била увећана. У том смислу захтев тужиоца такође представља „захтев за накнаду штете“, који представља имовину у оквиру значења члана 1. Протокола бр. 1. Конвенције за људска права и основне слободе.

Тужилац је не само био већински власник АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, већ су тужилац и друга са њим повезана лица јемчили за обавезе које је АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад преузео према банкама ради извршења уговорне обавезе из уговора закљученог са туженим. Активна легитимација тужиоца проистиче дакле не само из чињенице да је власник правног лица које је било у пословном односу са туженим, већ и из чињенице да је у том пословном односу била ангажована и имовина тужиоца, а да је услед чињења и нечињења туженог имовина тужиоца умањена. Понашање туженог је узрок настанка штете за тужиоца.

Тако је тужилац инвестирао свој новац у АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад (имао је правни положај инвеститора у заједничком пројекту АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад и туженог) како би створио услове за извршење уговорне обавезе тог правног лица према туженом (изградња нове аутобуске станице и нове сервисне станице, као и друге обавезе из уговора), тужилац је јемчио својом имовином и имовином повезаних лица за извршење кредитних обавеза које је привредно друштво АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад преузело, како би имао средстава за изградњу нове аутобуске и сервисне станице, тужилац је вишедеценијски утдељ који је стекао као успешан пословни човек уложио у заједнички пословни пројекат АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад и туженог. Због неизвршења обавезе туженог, тужилац је стекао не само статус жртве поступања туженог у смислу чл. 34. Конвенције, већ је на његовој имовини наступила штета у оба облика (стварна штета и измакла корист), као и нематеријална штета, јер је нарушен његов пословни углед.

3.2.3. Примена материјалног права у погледу одговорности за накнаду штете коју је тужилац имао по основу раскида уговора о приватизацији АТП „Војводина“.

На стр. 7. 8. образложења другостепене пресуде суд је ценно жалбени навод да би у ситуацији да је тужени испунио своју обавезу, да до раскида уговора о приватизацији са Агенцијом за приватизацију не би ни дошло, јер би из пословања АТП „Војводина“ био остварен приход из којег би била исплаћена добит тужиоцу, па би на тај начин тужилац имао средства за намирење неисплаћених рата за приватизацију.

Другостепени суд је оспорно овај навод тужиоца, сматрајући да иако је тужилац уговорио плаћање купопродајне цене са Агенцијом за приватизацију на 6 рата, да је „сасвим оправдана и логична претпоставка да ли лице које купује субјект приватизације има на располагању слободна новчана средства за куповину истог у моменту закључења уговора о приватизацији, па би заправо то лице било одговорно уколико не исплати рате у уговореним роковима, *оптимистично* се ослањајући на обезбеђење средстава за исплату рата из пословања самог субјекта приватизације (до чега може, али и не мора доћи).“ Овакво образложење другостепеног суда није ослоњено ни на једно материјално правило, па чак ни на правила логике. Тужилац је закључио уговор о приватизацији друштвеног капитала АТП „Војводина“ уз обавезу да плати продајну цену у 6 једнаких годишњих рата. Ниједним приписом није предвиђена обавеза тужиоца да у време закључења уговора са обавезом плаћања цене у ратама, има обезбеђен

укупан износ продајне цене. Обавеза плаћања продајне цене на рате значи да његова обавеза доспева за сваку рату посебно, одн. да има обавезу да обезбеди слободна новчана средства у висини сваке рате у време доспећа сваке рате посебно. Правни став другостепеног суда да је тужилац имао обавезу да унапред обезбеди цео износ купопродајне цене је како другостепени суд наводи логична и оправдана претпоставка, иако не изводи ни зашто је логично да се унапред обезбеђује цео износ продајне цене, нити зашто би то било оправдано. Међутим, још важније за оцену става другостепеног суда је што своју одлуку заснива на претпоставкама, а не на материјалном праву.

Даљи део образложења другостепеног суда да је тужилац такву уговорну одредбу уговорио, свестан ризика у смислу чл. 40. ст. 1. т. 1. Закона о приватизацији услед неплаћања рата, те да је на тај ризик и пристао. Другостепени суд је закључио да се ради о пословном ризику тужиоца, а не о стварној штети за коју одговара тужени. У овом делу образложење пресуде заснива се на методу закључивања који се у логици означава као *circulus vitiosus*, јер другостепени суд замењује узрок и последицу, полазећи од правне последице неплаћања рата по уговору о приватизацији. Уместо тога, другостепени суд је био дужан да утврди да ли постоји одговорност туженог зато што је онемогућио пословање АТП „Војводина“ и на тај начин остваривање добити овог правног лица из којег би тужилац остварио дивиденду у време када су доспевале рате које је потраживала Агенција за приватизацију. Другостепени суд је само уопштено навео да се ради о нерезализованом очекивању тужиоца, да је то ризик који је тужилац свесно прихватио. Другостепени суд није дао образложење да ли је тужилац могао предвидети да ће тужени одбити да испуни обавезу да регулише међумесни саобраћај и на тај начин онемогући пословање АТП „Војводина“ из које је тужилац остварио добит у време доспећа рата према Агенцији за приватизацију. Образложење другостепеног суда да је уговор о приватизацији закључен пре него што је закључен уговор између АТП „Војводина“ и туженог, нема логичке везе, јер је обавеза плаћања рата, због којих је уговор о приватизацији раскинут, доспевала након што је тужени одбио да испуни обавезу регулисања међумесног саобраћаја тако да АТП „Војводина“ може редовно да послује а тужилац по редовном току ствари да остварује добит. Због наведеног неодржива и неоснован је став другостепеног суда да нема директне узрочности као основа накнаде штете.

Другостепени суд погрешно објашњава и из чега се састоји штета за тужиоца услед раскида уговора о приватизацији, када је навео да тужени не би био пасивно легитимисан за враћање оног што је тужилац уложио у правно лице, које је било субјект приватизације. Штета се не састоји у обавези враћања оног што је тужилац уложио у субјект приватизације, јер су уложена средства имала за последицу увећања имовине тужиоца. Тужени је својим поступањем спречио тужиоца да оствари приходе које би по редовном току ствари остварио из пословања АТП „Војводина“, што је имало за последицу да тужилац није имао новца да у време доспећа наведених рата изврши плаћање тих рата и на тај начин задржи имовину која би му по редовном току ствари трајно припала по окончању поступка приватизације. Да је тужени извршио своју обавезу, тужилац би остварио добит из пословања АТП „Војводина“, која би била довољна за

измирење доспелих рата по основу уговора о приватизацији. Из наведене добити, коју су вештачи утврдили, тужилац би имао довољно новца да измири доспеле рате у приватизацији и тако спречи умањење своје имовине, која нужно настаје као последица раскида уговора о приватизацији услед исплаћања наведене рате. Имајући у виду да је поступак приватизације јаван поступак, те да је тужени знао или је морао знати да тужилац има обавезу да цену за приватизацију друштвеног капитала АТП „Војводина“ плати у ратама, те да су те рате доспевале након што је тужени одбио да испуни своју обавезу, логичан је закључак да између поступања туженог и настале штете за тужиоца постоји узрочна веза.

3.2.4. Примена материјалног права у погледу неисплаћене добити АТП „Војводина“.

Другостепени суд је оценио да захтев тужиоца да има штету због тога што тужени није поступио по својој обавези, те да због тога није остварио добит из пословања АТП „Војводина“ као већински власник (изгубљена добит у предузећу, изгубљена добит од пословања аутобуске станице, изгубљена добит од продаје аутобуса и од рада сервисног центра), није основан јер је за такву врсту захтева пасивно легитимисана АТП „Војводина“. При томе суд се позвао на одредбе чл. 270, 271. и 275. Закона о привредним друштвима, јер се наведеним одредбама регулишу услови и начин плаћања дивиденде акционарима (што би био тужилац). Другостепени суд је даље навео да тужилац може да се за исплату добити обрати ономе од кога је добит очекивао и ко му је у ширем смислу дугује добит и исплаћује (АТП „Војводина“) а то није био тужени.

Овакво образложење би имало законског утемељења да је тужени испунио своју обавезу и омогућио АТП „Војводина“ да редовно послује, те да је ово правно лице остварило добит коју не жели да исплати акционарима. У том смислу би било услова да се тужбени захтев усмери према овом правном лицу. Међутим, то није случај у овом парничном предмету. Тужени је онемогућио да АТП „Војводина“ уопште (а не само редовно) послује, па самим тим и да остварује добит из које би по редовном току ствари, да је тужени испунио своју обавезу, могао да исплати добит тужиоцу. О томе другостепени суд није ни расправљао нити дао ваљано образложење одлуке.

Готово ципнично делује образложење да је овај вид штете (као и за штету по основу изгубљене добити по основу пружања станичних услуга, издавања рекламног простора, изгубљеног заступништва „Сетре“ и „Мерцедеса“, издавање пословног простора), зависи од пословања фирме, те да тужени није пасивно легитимисан за ту врсту штете. Друштвени и правни смисао одговорности за насталу штету састоји се у томе да за штету одговара овај ко је штету проузроковао, одн. скривно. Лице које је узроковало настанак штете за тужиоца је једино и искључиво тужени. АТП Војводина је у конкретном случају само средство – начин, како је тужени направио штету тужиоцу. Исто се односи на у погледу штете која је описана у делу 3.2.3. одн. штете за тужиоца која настала као последица раскида уговора о приватизацији, јер је противправно понашање туженог узрок, а штетне последице након раскида уговора о

приватизацији су саме давачке код штете на имовини, а не пренos правног смисла приватизације је да се штета из сфере приватног пословања пренosi у сферу имовине штетника — тачније је и одређено настанак штете. Иако је извршен закључак суда да је за штету одговорна АТП Војводина, која је извршила приватизацију, и висини штете.

Такође, без правног утемељења је и извод другостепеног туженог да приватизација не акционар не би могао директно да компензује изгубљену добит од приватне продаје, која штету изазваном за то што АТП „Војводина“ није остварила добит. Другостепени тужени не може да није је тужилац као акционар био у пословном односу са тужилацем, а приватизација не може директно пренети на приватно лице део одговорности (оваг рата приватно АТП „Војводина“ није остварила добит. Суд је напослави да је за накнаду изгубљене добити тужилац није обавезан да исплати АТП „Војводина“, па не би могао истовремено да тражи накнаду и из исплату појединачним акционарима. У овој део образложења другостепеног туженог наставља се ставу да је тужилац постигао тужбени циљев за накнаду штете по основу приватног пословања туженог, те да не постоји доказани однос тужаца и туженог.

Другостепени суд није дао образложење да ли повреду уговорне обавезе туженог по основу вануговорне, деликтне штете, имајући у виду да се тужбена имовна штета и заснива на деликтној а не уговорној одговорности туженог. Тужилац је образложио да однос узročности поводом штете коју трпи тужилац свој извор нема само у приватној пословној обавези из чл. 5. уговора од 8.5.2004. (када би се евентуално могло применити ова одредаба приватног суда да тужилац и тужена нису били у пословном односу), већ и у вануговорној обавези туженог из измењеног и допуњеног Генералног плана града Новог Сада из 2001. Тужилац је према наведеном Генералном плану преузео обавезу да створи укупно девет станија аутобуса станица са локације близу Рибље пијаве и Железничке станице и да их изгради где поседује АТП „Војводина“. Генерални план града Новог Сада је успео да оствари своју имовну наведену обавезу туженог и легитимног очекивања тужаца да ће тужилац извршити обавезу испунити. То проистиче из самог појма правног поретка и обавезности извршити правних аката. Уколико наведена повреда обавезе туженог не би била санкционирана, онда Генерални план града Новог Сада не би уопште био правно обавезујући општи акт. Указом туженог, који је и донео наведени Генерални план не би био у обавези да поступи по наредбама Генералном плану, шта би остало од начела правне сигурности и правне државе.

Разлика између уговорне обавезе туженог и обавезе туженог из измењеног и допуњеног Генералног плана града Новог Сада је у природи обавезе туженог. У првом случају, као и код сваке уговорне обавезе, обавезу има само она уговорна страна која је такву обавезу прихватила наведеним уговором и то само према другој уговорној страни. Једна уговорна страна се обавезује јер очекује да ће друга уговорна страна испунити своју обавезу по принципу *quid pro quo* (нешто за нешто). Обавеза у овом случају има порекло у *voluntas aequitatis* воља уговорних страна, те неиспуњење обавезе једне стране представља разлог за накнаду штете по основу уговорне

одговорности. У другом случају, обавеза настаје из директне власти лица која доноси општи акт, тако да је могуће да се наметне одговорност за одређено лице без обзира на то да ли он то жели или не, или да ли је то лице сагласно са својом вољом. У конкретном случају, обавеза туженог (да преко својих органа извршне власти заповеди да се стара аутобуска станица са локације близу Рајчље пијаве и Железничке станице премести на нову локацију где послује АТП „Војводина“) је обавеза која је установљена у односу на грађана Новог Сада и лица која обављају своју пословну делатност у Новом Саду. Они имају легитиман и непосредан правни интерес да очекују да ће град Нови Сад испунити своју обавезу из наведеног Генералног плана. На тај начин успостављена је директна и непосредна веза између туженог и наведених лица, ни и туженог у овом парничном процесу. Стога је, поуздајући се у очекивање да ће тужени испунити своју обавезу, претпостављајући неиспуњења обавезе туженог, има право да захтева накнаду штете од туженог, на основу деликтне одговорности туженог.

Тужилац је имао легитиман интерес да се поузда у генерални план да ће тужени испунити своју обавезу из Генералног плана, јер је тужени у допису од 28.02.2010. године закључења предметног уговора и пре него што је уложио своја средства у изградњу станице, одн. пре него је преузео обавезу јемства за обавезе АТП „Војводина“ извршио:

- да одлука о изменама терминала међуградске аутобуске станице у Новом Саду на парцеле бр. 3351 и 3352/1 КО Нови Сад и промена њихове просторне оријентације и трајног је карактера.
- да ће се пресељење терминала међуградске аутобуске станице спровести након изградње објеката аутобазе и аутостваништа на одређеним парцелама од стране инвеститора АД АТП Нови Сад, на којима ће се извршавати обављање делатности услуга међуградске аутобуске станице.
- да је измена терминала међуградске аутобуске станице на нову локацију на парцелама инвеститора АД АТП Војводина Нови Сад инвестиција трајног карактера, од великог значаја за Град Нови Сад, из чега у том смислу ова одлука дугорочног карактера.

Тужени је погазио све што је у наведеном допису обављао, те је тужилац као инвеститор у конкретном случају добио статус жртве, како је то ЕСПЧ признао у прелиминарном одлуци Предузеће Кин-Стиб и Мајкић против Србије (представка бр. 12312/05) одлука је објављена у „Службеном гласнику РС“ бр. 33/2010 од 18.05.2010.).

Уколико обавеза туженог из Генералног плана не би била саопштена, не би се радило о правној обавези туженог, већ од необавезујућој изјави самог туженог.

Став другостепеног суда о „ширењу узрочно-последичне везе“ (стр. 9. образложења пресуде) евентуално би имао смисла само ако се цени уговорна одговорност туженог, јер се другостепени суд и позвао на правни посао између туженог и АТП „Војводина“, али је без било каквог основа

ako se posmatra deliktna odgovornost tuženog, kako je to bilo u slučaju kada toga, čak i u pogledu uzročno-posledične odgovornosti u delu ugovorne obaveze, tužilački sud je bio dužan da raspravi da li je tuženi mogao da tužilac, ulazeći u ugovor, izgradi nove autobuske stанице и новог сервисног центра (da li je tužilac, ulazeći u ugovor, bio dužan da je radi realizacije ugovorne obaveze ATP „Војводина“ из уговора од 8.3.2009. године, изврши обавезе ATP „Војводина“ према пословним банкама, te da li je usled неиспуњености обавезе туженог постоји непосредна узрочно-последична веза са штетом код које је туžilачки суд питање се може једноставно расправити кроз пренајлажење одговора на питање да ли је туžilачки суд своја средства у изградњу нове аутобуске станице и новог сервисног центра, да ли је туžilачки суд за обавезе ATP „Војводина“ (више десетина милиона евра) да је знао за пренајлажење своју уговорну обавезу. Због тога је суд погрешно закључио да се ради о непосредној узрочно-последичној вези“.

У теоријском смислу, конкретна ситуација се може објаснити да је пренајлажење туженог један узрок који је довео до штетних последица код које је туžilачки суд питање да ли је туžilачки суд своја средства у изградњу нове аутобуске станице и новог сервисног центра, да ли је туžilачки суд за обавезе ATP „Војводина“ (више десетина милиона евра) да је знао за пренајлажење своју уговорну обавезу. Због тога је суд погрешно закључио да се ради о непосредној узрочно-последичној вези“.

У теоријском смислу, конкретна ситуација се може објаснити да је пренајлажење туженог један узрок који је довео до штетних последица код које је туžilачки суд питање да ли је туžilачки суд своја средства у изградњу нове аутобуске станице и новог сервисног центра, да ли је туžilачки суд за обавезе ATP „Војводина“ (више десетина милиона евра) да је знао за пренајлажење своју уговорну обавезу. Због тога је суд погрешно закључио да се ради о непосредној узрочно-последичној вези“.

Увек када је противправним радњама другог лица – туженог ATP „Војводина“ а.д. Нови Сад спречено у обављању редовне делатности, па тиме и у остваривању права на унос који би по редовном току ствари остварио, настају истовремено и у смислу Закона о привредним друштвима чл. 270. и чл. 271. Закона о привредним друштвима, штетна последица и то је последица и последица немогућности приходовања дивиденде из добита ATP „Војводина“ а.д. Нови Сад и ATP „Војводина“ а.д. Нови Сад је у имовини тужиоца, јер је он већински власник овог привредног друштва, па на све промене (умањење) на имовини овог привредног друштва имају њихова овлашћена лица право на имовини тужиоца. Право на дивиденду настаје као нужна законска последица остваривања добита.

3.2.5. Примена материјалног права у погледу накнаде штете из оштећене добити и престанка рада привредних друштва „Malcoop“ doo и „Malcoop d.o.o.“, базирано на томе да је јемчење имовином ових привредних друштава из обавезе ATP „Војводина“ довело до пропасти истих.

Другостепени суд је навео (стр. 9. образложења) да се ради не само о изгубљеној добити, онемогућавању рада ових привредних друштава, већ и о пропасти имовини привредног земљишта и онемогућавању коришћења овог земљишта које је било у својини ових привредних друштава. Другостепени суд је прихватио правни став првостепеног суда да тужилац није активно легитимисан за овакав тужбени захтев, те да такав захтев могу издати само наведена правна лица, будући да се ради о имовини тих лица. Тужилац је већ објаснио да је овакав став у супротности са уставом гарантованим правом на имовину тужиоца, као и право на имовину из

Протокола бр. 1. уз Конвенцију о људским правима и основним слободама, на начин како је то ЕСЛП објаснио у предмету Предузеће Кин-Стиб и Мајкић против Србије (представка бр. 12312/05) (пресуда је објављена у „Службеном гласнику РС“ бр. 33/2010 од 18.05.2010.). У наведеном предмету расправљало се да ли постоји повреда права на имовину из чл. 1. Протокола бр. 1. уз Конвенцију о људским правима и основним слободама (која је постала саставни део домаћег правног поретка) коју су претрпели предузеће Кон-Стиб и њен власник Мајкић. У овом предмету Европски суд је утврдио да је због неизвршења арбитражне пресуде која се односила на Предузеће Кин-Стиб учињена повреда права на имовину како у односу на ово привредно друштво, тако и у односу на њеног власника (Мајкић), с тим да је у представи наведено да власник наведеног привредног друштва активну легитимацију заснива на одредби чл. 34. Конвенције („Суд може да прима представке од сваког лица, невладине организације или групе лица који тврде да су *жртве* повреде права установљених Конвенцијом или протоколима уз њу, учињене од стране неке Високе стране уговорнице. Високе стране уговорнице обавезују се да ни на који начин не ометају делотворно вршење овог права.“).

Када се ради о обавезама АТП „Војводина“ за које је јемчио тужилац својом имовином, другостепени суд је навео да активна легитимација тужиоца није спорна, али да је спорна пасивна легитимација туженог, сматрајући да би тужилац могао само да тужи главног дужника АТП „Војвдину“ за чије је кредитне обавезе јемчио. Другостепени суд даље наводи да тужилац као јемац може само према банци као кредитору да истиче приговоре које би имао главни дужник. Тужилац би исплатом стекао регресно право само према главном дужнику, али не и према неком трећем правном лицу које је довело до ситуације да главни дужник не може да враћи кредит.

Ни овај правни став другостепеног суда нема основа у закону јер се мешају три различита правна института: регресно право јемца у случају исплате дуга главног дужника, право на приговор повериоцу који би могао да истиче и главни дужник јер јемац одговара исто као и главни дужник и посебан правни институт накнаде деликтне штете. Право на накнаду штете не зависи од околности да ли тужилац има регресно право и према коме, нити да ли тужилац има право да истиче приговоре према повериоцу, које би могао да истиче и главни дужник. У конкретном случају, услед поступања туженог, АТП „Војводина“ није могла редовно да послује, није могла редовно да измирује кредитне обавезе према пословним банкама по основу искоришћених наменских кредита за финансирање изградње нове аутобуске станице, услед чега је над АТП „Војводина“ отворен стечај. Отварањем стечаја над главним дужником, тужилац је као јемац остао практично једини дужник од кога су пословне банке могле да наплате своја више милионска потраживања у еврима. У конкретном случају, тужбени захтев није по својој правној природи регресни тужбени захтев јемца према главном кредитном дужнику, те образложење које је другостепени суд дао о непостојању пасивне легитимације на страни туженог нема никаквог основа. Тужбени захтев се односи на одговорност туженог по основу накнаде штете због деликтог понашања туженог, те је суд био дужан да утврди да ли је услед

описаног понашања туженог настала обавеза за туженима ~~на основу~~ току ствари не би настала да је тужени испунио своју обавезу и омогућио ~~платом~~ кредитном дужнику (АТП „Војводина“ да редовно послује и остварује приходе из којих би ~~они~~ измирује кредитне обавезе.

Став из првостепене и другостепене пресуде да тужени ~~није~~ легитимисан, одн. да тужени није пасивно легитимисан не проистиче из ~~доказа~~ ~~из~~ ~~не~~ заснива се ни на једном изведеном доказу, већ је унапред формиран ~~привредно~~ ~~друштво~~ ~~исказано~~ од било ког изведеног доказа. Полазећи од предубеђења да тужени ~~није~~ ~~испунио~~ ~~своју~~ ~~обавезу~~ да потражује штету од туженог, првостепени суд је само „про форма“ извршио ~~доказ~~ ~~не~~ ~~је~~ ~~предложио~~, али је одбио да изведене доказе цени. Из спроведеног ~~доказа~~ ~~на~~ ~~основу~~ ~~кога~~ ~~се~~ ~~да~~ је услед поступања туженог настала штета за тужиоца.

Да сумирамо поступање туженог: тужени је најпре ~~јавно~~ ~~преузео~~ ~~обавезу~~ да прихвати предлог тужиоца да инвестира свој капитал у изградњу нове аутобуске ~~станице~~ ~~примамљивију~~ обавезу да регулише међуградски и међународни саобраћај на начину да ~~не~~ ~~може~~ ~~да~~ ~~одврати~~ ~~са~~ ~~старе~~ ~~локације~~ у Јаше Томића (незаконити објекат ЈСП Нови Сад) и усмери на ~~изградњу~~ аутобуску станицу Пут Новосадских партизанских одреда бр. 1а. (~~новонастала~~ аутобуска станица АТП Војводина), а потом је једнострано одустао од те намере.

Наведено поступање туженог је узрок који је нужно ~~доло~~ ~~до~~ ~~штете~~ ~~на~~ ~~имовини~~ тужиоца. Због наведеног суд је погрешно применио чл. 154. и чл. 158. ЗОЈ.

Да је тужени испунио своју обавезу, инвестиција тужиоца ~~би~~ ~~била~~ ~~да~~ ~~само~~ ~~сачувана~~ (сигурна), већ би се по редовном току ствари имовина тужиоца ~~и~~ ~~увлачила~~, јер се ради о ванредно профитабилној инвестицији. Услед повреде јавно преузете ~~обавезе~~, инвестиција тужиоца је у целости постала „промашна“ инвестиција, што је довело ~~до~~ ~~инвалидности~~ АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад да послује, остварује приходе из којих ~~би~~ ~~оно~~ ~~привредно~~ ~~друштво~~ ~~исказивало~~ добит и дивиденду за туженица. Ово привредно друштво ~~било~~ ~~је~~ ~~у~~ ~~осва~~ ~~рива~~ ~~њу~~ прихода које би по редовном току ствари имало по основу ~~обавеза~~ редовне делатности и на тај начин је остало ~~без~~ ~~средства~~ за измирење ~~доследних~~ ~~обавеза~~ према банкама и другим повериоцима, што је ~~било~~ ~~узрок~~ ~~за~~ ~~инвалидацију~~ ~~јемства~~ ~~тужиоца~~ ~~за~~ ~~испу~~ ~~њење~~ ~~таквих~~ ~~обавеза~~.

Штета се није зауставила само на ~~изгубљеној~~ ~~користи~~ од редовног ~~пословања~~, већ је услед таквог понашања туженог инвестиција ~~уништена~~ „до темеља“. Због ~~поре~~ ~~мећаја~~ у пословању АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад за ~~што~~ је одговоран тужени, остварен је стечајни разлог, па је над овим правним лицем, у ~~законитом~~ ~~власништву~~ тужиоца, отворен стечајни поступак, што је довело до ~~суспендовања~~ ~~власничких~~ ~~и~~ ~~управљачких~~ ~~права~~ тужиоца у овом привредном друштву. Имовина овог ~~привредног~~ ~~субјекта~~ је у ~~векинском~~ ~~власништву~~ тужиоца, тако да је услед стечаја над овим ~~правним~~ ~~лицем~~, не само изостало остваривање добити и дивиденде, већ је и основни капитал туженица у ~~наведеном~~ ~~привредном~~ ~~друштву~~ обезвређен. Наведеним

поступањем туженог произвело је истоветне правне и ~~самоуверљиве~~ ~~позитивне~~ ~~за~~ имовину тужилаца као да је његова имовина експроприсана, али без ~~намене~~ ~~намена~~. Вредност имовине (инвестиције) у привредно друштво АТП „Војводина“ а.д. ~~Нови Сад сада не постоји~~, а о добити која би била остварена, па самим тим и о дивиденди ~~да и не постоје~~.

Ни тужилац ни АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад нису могли да изврше ~~нестанак~~ штете. Обавеза туженог да регулише аутобуски саобраћаја на наведени ~~наведени~~ ~~наведени~~ је актуелна тек када је саграђена нова аутобуска станица и нови сервисни центар. У том смислу, није постојала могућност да тужилац одустане од наведене инвестиције. Тужени је ~~ни~~ путем уговора обавезао АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад да не може мењати ~~делатност~~, ~~нису~~ ~~не~~ ~~могућно~~ и тужилаца да као власник и лице које је овлашћено да управља АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад донесе одлуку да у новоизграђеним објектима обавља неку другу ~~делатност~~ и да друге делатности остварује приходе, добит и дивиденду.

Да ли постоји *RATIO LEGIS* одговорност туженог за штету коју има тужилац? Независно од тога што је тужени имао обавезу из измењеног и допуњеног ~~генералног~~ ~~генералног~~ ~~плана~~ града Новог Сада до 2021. коју је повредио, тужилац није био само ~~обична~~ ~~уговорна~~ ~~страна~~ у односу са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад. Тужени је наведени уговор ~~закључио~~ ~~као~~ ~~лице~~ ~~јавне~~ ~~власти~~, као уговорна страна која је иступала са јачом вољом него што је ~~имала~~ ~~друга~~ ~~уговорна~~ ~~страна~~. Тужени је наведени уговор закључио као ради реализације ~~обавезе~~ ~~из~~ ~~измењеног~~ ~~и~~ ~~допуњеног~~ Генералног плана града Новог Сада до 2021. Тужени није био ~~делатна~~ ~~и~~ ~~равноправна~~ ~~уговорна~~ ~~страна~~ у уговору са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад у ~~смислу~~ ~~законске~~ ~~равноправности~~ страна у облигационом односу (чл. 11. 300), јер је тужени ~~наступао~~ ~~као~~ ~~лице~~ ~~јавне~~ ~~власти~~, који је пре закључења уговора изменио Генерални план града Новог Сада до 2021. и јавно је преузео обавезу регулисања међуградског и међународног аутобуског саобраћаја тако да новоизграђена аутобуска станица може да обавља редовну делатност.

Тужени је отишао и корак даље, па је навео да је ово и његова инвестиција, изјашњавајући се да је ова инвестиција у суштини његова аутопрона оријентација трајног карактера. Такво обећање будућег понашања туженог ствара за њега обавезу, чија повреда кужно узрокује одговорност да се накнади штета овоме ко се повредио у испуњење такве обавезе. Обавеза туженог је настала и остала је део правног поретка града Новог Сада. У том смислу, постоји законски разлог за посебну одговорност туженог, јер поверење да ће такав субјект обавезе испунити своју обавезу улази у сам оснивачки систем. Неиспуњење обавезе уговорача ствара његову одговорност за штету коју има друга уговорна страна. Права нема ако нема санкције за ~~неиспуњење~~ ~~неиспуњење~~ ~~обавеза~~. Повреда уговорне обавезе је неприхватљива за уређене правне системе јер ствара правну несигурност, која руши сваки правни поредак. Шта онда рећи за непоштовање јавно преузете обавезе од стране органа јавне власти? Како би изгледао уређен правни систем у којем би се одговорност за неиспуњење правних обавеза (чл. 154. 300: „Ко другоме преузме одговорност за штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.“) ~~одговорила~~ ~~само~~ ~~на~~ ~~лица~~ ~~приватног~~ ~~права~~, али не и на лица која представљају јавну власт? Шта би остало од правне сигурности, ако би се допустило да тужени

као орган јавне власти сам одустане од јавно преузетих обавеза и да ли одговара за штету која услед тога настане?

Правни закључак судова да тужилац никако не може потраживати штету од туженог показује да првостепени суд даје у сваком случају имунитет туженом за одговорност по основу штете, што у конкретном предмету даље значи да првостепени суд сматра да обавезе туженог нису правне природе, већ да зависе само од његове добре воље. По ставу суда, било шта тужени да учини, он не одговара за штету.

Правило о недопуштености проузроковања штете унето је у закон као уводно начело (чл. 16. ЗОО): „Свако је дужан да се уздржи од поступка којим се може другом проузроковати штета“ (*Neminem laedere*). Такав поступак је недопуштен. Правило познато говори о недопуштеној чињеници, јер недопуштеност није утврђена само у односу на поступак, већ и у односу на догађаје. О недопуштеној чињеници је реч, ако учинилац повреди право којим се штити неки заштићени интерес оштећеника. А право се може повредити повредом позитивне правне норме или повредом важних моралних начела.

За оцењивање кривице карактеристична су два елемента разумевања, показивање чињенице, и елемент воље да чињеница настане. Разни степени кривице упоређују се према интензитету та два елемента. Најтежи степен кривице је умишљај, кад се, према томе, радња предузима намерно. Теорија учи, да је дело учињено намерно, ако је учинилац био свестан последице која ће настати из његовог дела, па је ипак пристао на њено наступање. Намера се оцењује према конкретним мерилима. Да ли је учинилац био свестан штетне последице треба установити код њега, а не, да ли је људима уопште познато да може из одређеног дела настати нека последица. Намера може бити директна или евентуална. Код евентуалне намере пристао на последицу није тако интензиван као код директне намере. Док је учинилац код директне намере заинтересован за наступање последице, он је код евентуалне намере незаинтересован. Учинилац је, наравно, свестан да може из његовог чињења или нечињења настати штетна последица, па ипак пристаје на њено наступање. Поред описаних врста намера постоји и потенцирана намера, кад странка проузрокује штету из пакости или обести. Учинилац жели штету, јер ужива над штетом и уништењем имовине оштећеног. У тим случајевима се побуда оцењује у оквиру квалификације намере, док у другим случајевима побуда за квалификацију намере не долази у обзир.

Непажња значи мањи степен кривице. Другачије него код намере, теорија сматра да је мерило непажње апстрактно. Поступак учиниоца упоређује се са поступком трећег лица према неком узору, који у датом случају не постоји, већ се само замисли. Тај узор је просечан човек, стручњак, добар домаћин, добар привредник. Наша пракса је прихватила апстрактно мерило. Кад је као апстрактно мерило утврђен стандард понашања човека или правног лица, треба бити свестан, да мерило шта предмет тражи од човека, одн. правног лица, није само мерило за

оцењивање кривице, већ и мерило за оцењивање недодатних околности. Штетна последица зависи од датих околности.

Непажња постоји кад је учинилац свестан да из његовог понашања може наступити штетна последица, али олако држи да ће моћи да је спречи. Неосетљивост за последице изд. учинилац није био свестан могућности наступања штетне последице из његовог дела, али је био дужан бити свестан те последице, јер би тога био свестан сваки просечно разуман и разумно право обе врсте непажње третира на исти начин. Обична непажња (сама је мање значајна по мерици неких теоретичара занемаривање пажње која се тражи од просечно разумног и пажљивог човека. Грешку може начинити свако, макар по правилу не значи грешку, ма шта је важи за пажљивог човека. У неким случајевима закон говори о конкретној крајњој непажњи због тога, јер пажња при радњи не достиже пажњу странке онда када важи следећи стандард: *idiligentia quam in suis rebus* (дужна пажња у сопственим пословима). Та пажња може, према томе, бити мањег степена од оне која се тражи у промету, а примењује се нарочито у случајевима кад постоји неки ужи однос између одговорног лица и оштећеника (нпр. фидуцијарни однос). У нашем праву се та пажња узима у обзир у односима која изискују поверење (нпр. Законик, чл. 751, 300). Иако наш Законик у чл. 158. не говори о обичној и крајњој непажњи, онда у неким случајевима посебно регулише санкције за крајњу непажњу (чл. 171, 172, 191, 222, 265, 266, 574, 671, 672, 674, 733, 870). У теорији се поред обичне и крајње непажње разликује још и најмања непажња, *culpa levissima*. Наш закон о овој непажњи посебно не говори, али се узима став да треба сваког оцењивати према знању и способности круга лица којем припада, онда треба код стручњака нарочито имати у виду то знање и способност, јер је оно у струци веће од знања просечног човека. Стручњак мора, према томе, одговарати строже, кад је у питању дело које тражи његово посебно знање.

У конкретном случају, тужилац сматра да је постојала намера на страни туженог, јер је тужени био свестан последица која ће наступити из његовог дела, па је ипак пристао на њено наступање. Тужени је прво изразио висок степен жаље да тужилац и његово зависно друштво АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, реализују предложену инвестицију, јавно изражавајући став да је таква инвестиција за туженог његова дугорочна оријентација и трајног карактера. Потом је тужени организовао и спровео измену Генералног плана града Новог Сада, којом је створио општи нормативни оквир за реализацију наведене инвестиције. У уговору од 08.05.2006. уговорно је да се у новонасталим непокретностима (новој аутобуској станици и пратећим садржајима) не може обављати ниједна друга делатност. Тужени је био дужан у смислу обавезе из чл. 63. у вези чл. 107. Статута града Новог Сада (из 2002. с тим што је прецизнији текст Статута објављен у „Службеном листу града Новог Сада“ бр. 43 из 2008.) прибави мишљење надлежног правобранилаштва о законитости наведеног уговора, и то пре закључења наведеног уговора. Тек када је инвестиција завршена, тужени је најпре одустао од испуњења своје уговорне и јавно преузете обавезе, иако што није нормативно уредио обављање међуградског и међународног аутобуског саобраћаја на начин који омогућава функционисање и обављање редовне делатности новонасталих аутобуске станице, оди. одбио је да у пракси примени своје

одлуке о регулисању наведеног саобраћаја, да би потом кроз „пречишћен“ текст измена Генералног плана града Новог Сада изоставио наведену обавезу и на крају се преко јавног предузећа (ГСП Нови Сад) позвао на ништавост чл. 1. ст. 2. а потом и чл. 5. наведеног уговора од 08.05.2006.

Да би оценили степен кривице туженог, треба имати у виду 1) како је тужени преузео наведену обавезу, 2) временску неподударност доспећа наведених обавеза, као и 3) саму природу обавезе туженог.

Према чињеничном стању и доказима у спису предмета, тужени је сам преузео обавезу да регулише међуградски и међународни аутобуски саобраћај, за који може мислити да другој страни да било какву противвредност. Ову обавезу тужени је не само унео у уговор са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, већ је јавно обзанио да је то дугорочна инвестиција – трајног карактера, унесећи такву обавезу и у Генерални план града Новог Сада. Тужени је прихватио да закључи уговор са АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад само под условом да се искључи могућност обављање друге делатности, осим делатности аутобуског превоза у међумесном и међународном саобраћају.

Временски је извршење ове обавезе следило након што се реализовао инвестиција, па је тужени био у прилици да види да је реализована инвестиција коју је он сматрао као трајну, да би као последица његовог одустајања од преузетих обавеза наведена инвестиција престала да буде не само сигурна, већ и трајна. Обавеза туженог није била извршена обавеза која је била ван његове уобичајене надлежности, јер је регулисање међумесног и међународног аутобуског саобраћаја у оквиру редовне надлежности туженог. Тужени је одустао од регулисања међумесног и међународног аутобуског саобраћаја тако да такав аутобуски саобраћај уопште не може да се обавља на новоизграђеној аутобуској станици.

Није потребно посебно правно знање да би се само на основу ове чињенице закључило да је такво поступање туженог било нужно у спречавање и обесмишљавање инвестиције и онемогућавање било каквог последица на новоизграђеној аутобуској станици. Наступање штетних последица за туженог је било у свести туженог и тужени је хтео је да такве штетне последице наступе за туженог. Зашто, је питање које се извесно не може расправљати у парничном поступку, јер се ради о инвестицији у коју тужени као град ништа није дао тужиоцу, нити је тужени преузео обавезу регулисања међумесног и међународног аутобуског саобраћаја само у корист туженог. Цео град Нови Сад је имао корист од наведене инвестиције, а да није ангажован ниједан динар из градског буџета. Извршење обавезе туженог је био само нужан услов реализације наведене инвестиције. Без регулисања аутобуског саобраћаја, таква инвестиција губи разлог због којег је предузета.

Уговор увек ствара права и обавезе које су временски ограничене, па чак и када се ради о уговорима са престацијама у дужем временском периоду. Уговор може створити дугорочне обавезе, али не и трајне, јер је временска ограниченост битна карактеристика облигационог права, а трајност се везује за стварно, одн. својинско право. Када је тужени изјавио да је наведена инвестиција дугорочног, али и трајног карактера, таква изјава је била усмерена не само на сауговорача - АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, већ и на свата на тужилаца као већинског власника наведеног привредног друштва.

Тужени је не само био свестан наступања штетних последица за тужилаца, већ је и желео да штетне последице за тужилаца наступе. Као што би последица поступања јавно предузете обавезе туженог била не само омогућавање пословања АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад, па тиме и остваривања добити и дивиденде из таквог пословања, већ би да је тужени извршио своје јавно предузете обавезе били решени саобраћајни, урбанистички и дилемски проблеми који су постојали пре него што је тужени изменио Генерални план града Новог Сада, тако се логички може закључити да је тужени хтео наступање штетних последица које следе услед неизвршавања тако предузете обавезе. Из понашања туженог у овој парадигми се такође види да постоји овај степен кривице туженог, јер се тужени, као лице које је схватило фактуалну ништавост своје обавезе, управо позива на ништавост како би се ослободио одговорности за штету (*Nonne auditur turpitudinem suam allegans*). Чак и када би суд стигао на ствари које да тужени није поступао са намером проузроковања штете, постоји груба, прегрешна непажња на страни туженог јер тужени није водио рачуна у погледу своје обавезе на начин на који би сваки савестан субјект обавезе водио рачуна (*Lata culpa est nimia negligencia, et est non intelligere, quod omnes intelligent*). У оба случаја, било да се ради о намерном проузроковању штете тужилоцу, било да се ради о грубој непажњи, постоји кривица туженог за штету.

Тужилац указује и на значај насталих штетних последица не само за тужилаца. Неизвршење обавезе туженог се може посматрати у ужем и ширем смислу. У ужем смислу узимају се у обзир само правне последице неизвршења обавезе туженог, или послода јавно власти. Такво поступање туженог не проузрокује само штетне последице за тужилаца и његово зависно привредно друштво, већ је и негативан пример за све друге субјекте обавеза да је могуће избећи одговорност ако се правне обавезе не извршавају. У ширем смислу, такво понашање туженог производи још веће штетне последице и то за цео друштвени заједницу, јер показује да ниједна инвестиција није сигурна, нити пожељна, да није пожељно запошљавање нових радника, да је могуће да инвеститор не само не оствари планирани профит, већ и да услед спроведене инвестиције дође у значајно гори положају него што је био пре предметне инвестиције. Одсуство одговорности туженог за такво понашање је правно неприхватљиво и не може се објаснити ни чињеницом да су у првом и другом степену судови који имају седиште на територији туженог као органа власти.

У пресуди Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пла. 1/2013 од 09.05.2013. изнет је правни став поводом претходног питања ништавости дела уговора од 08.05.2006. и то не да одговорност туженог за штету не постоји, већ да је његова одговорност подељена са одговорношћу

сауговорача. Пресудом Привредног апелационог суда I Пк. 5691/14 од 23.03.2016. утврђена је ништавост само одредбе т. 1. ст. 2. уговора од 08.05.2006. Ништавост одредбе чл. 5. наведеног уговора није расправљана као претходно правно питање у издатим пресудама, нити у било ком другом поступку, те се суд у овом предмету не може позвати на решено претходно правно питање у погледу ништавости чл. 5. наведеног уговора. Овај извод без спроведеног доказног поступка у погледу одлучних чињеница које би указивале на разлоге ништавости.

Тужилац је указује, а другостепени суд о томе није дао изјашњење, да судска пресуда није извор права за убудуће, јер се односи само на оно чињенично стање и одређени временски период који је био предмет расправљања у том парничном поступку. Суд „ни суди по примерима, него по правилима“ (чл. 992 ОИЗ), одн. у конкретном случају не суди се по прецедентима, већ по закону. Пресуда највише правне инстанце обавезује само странке у поступку, с тим да ауторитетом правне аргументације, може утицати и на правна стања виших судских инстанци. Правни став Врховног касационог суда не ослобађа нижа судска обавеза да извесно и непристрасно изведе све релевантне доказе, те да на основу изведених доказа правично и потпуно утврди чињенично стање релевантно за примену материјалног права. У додатој парници судови су поступили управо супротно.

Ни закон, нити правна наука, а посебно судска пракса не показује пример да се судском одлуком може на општи начин регулисати одређено чињенично стање које ће се десити тек након правноснажне судске одлуке, нити би се судском одлуком могло решавати спорно правно питање – нпр. да ли тужилац може тражити извршене уговорне обавезе, ако то није било предмет тужбеног захтева. Судска одлука не може на општи начин регулисати понашање странака у будућности, јер се такве ситуације регулишу општим законом, по правилу законом, а судске одлуке се увек односе на оно спорно чињенично стање које је претходило судској одлуци. На основу чл. 145. ст. 2. Устава РС „судске одлуке се примењују на Уставу, закону, потврђеном међународном уговору и пропису донетом на основу закона.“

Сходно наведеном, када се тужени позвао на ништавост своје обавезе, а тужилац такав навод оспорио, суд је био дужан да оцени да ли је тужени пружио довољно образложење и предложио релевантне доказе за такав навод. Тужени није ништа тражио извршено, а првостепени суд је чак одбио да по предлогу тужиоца изведе доказе које је тужилац предложио (нпр. да прибави изјашњење да ли је тужени у складу са статутарном обавезом прибавио претходну сагласност надлежног правобранилаштва о законитости уговора). Другостепени суд је потпуно веру поклонио наводима туженог, а ни једном речју није образложио зашто није прихватио став тужиоца да нема ништавости, одн. да евентуална ништавост обавезе туженог не искључује његову одговорност.

Ништавост уговорне или друге обавезе је најтежи облик ограничења слободе уговарања, као основног принципа облигационог права (чл. 10. ЗОО), али и као граница у којој се могу уопште на правно ваљан начин преузимати обавезе, било да се ради о уговорним или јавно преузетим обавезама. Ништавост преузете обавезе је крајња одражавање од незаконитих правних

послова, па у праву важи правило да преузету обавезу увек треба тумачити у циљу одржања обавезе на снази (*in favorem negotii*). У том смислу је и одредба чл. 103. ст. 2. ЗОО да ће, ако је закључење уговора забрањено само једној уговорној страни, уговор опстати на снази ако у закону није шта друго предвиђено за одређени случај, а страна која је повредила законску забрану сносиће одговарајуће последице. Чак и уколико би, након спроведеног доказног поступка, суд утврдио да је одредба чл. 5. предметног уговора (као и обавеза туженог из Генералног плана града Новог Сада) противна неком принудном пропису, јавном поретку или добрим пословним обичајима, а у смислу чл. 103. ст. 1. ЗОО, био би дужан да утврди да ли има места примени чл. 103. ст. 2. ЗОО, јер се забрана односи на обавезу само једне уговорне стране. Тужилац сматра да би тада суд морао да води рачуна о примени чл. 107. тада важећег Статута града Новог Сада (из 2002, с тим што је пречишћен текст Статута објављан у „Службеном листу града Новог Сада“ бр. 43 из 2008.), те да води рачуна да ли постоји кривица туженог за евентуалну ништавост обавезе коју је преузео.

Према чл. 108. ЗОО „уговарач који је крив за закључење ништавног уговора одговоран је свом сауговарачу за штету коју трпи због ништавости уговора, ако овај није знао или према околностима није морао знати за постојање узрока ништавости“. То је основ за уговорну одговорност, али имајући у виду правило забране проузроковања штете из чл. 16. ЗОО, који се односи и на деликтну одговорност, јасно је да је то основ и за деликтну одговорност туженог према тужноцу.

Обавеза туженог да саобраћајне трасе у градском и прегрешком саобраћају и аутобуска стајалишта уреди у складу са новом локацијом Нове међуместне аутобуске станице АТП Војводина а.д. Нови Сад, није противна ниједном принудном пропису, јавном поретку или добрим пословним обичајима, нити претпоставља обавезу туженог да створи монополски положај за тужиоца, јер таква обавеза туженог не произилази из чл. 5. наведеног уговора. Одредба чл. 14. ЗОО стипулисана је у време када није постојало *lex specialis* из области регулисања права конкуренције, па се правила о противправном понашању у погледу права конкуренције морају тумачити према важећој законској одредби које је ово питање регулисала у време закључење уговора, тј. према чл. 15. Закона о заштити конкуренције (злоупотреба доминантног положаја на тржишту), а што није у надлежности привредног суда већ Комисије за заштиту конкуренције. У том смислу се предметни уговор не може огласити ни делимично ни у целости ништавим, позивајући се на злоупотребу права конкуренције.

У погледу правила о одређивању висине накнаде штете важе правила, чији су темељи постављени још у римско доба (*lex Aquilia*), као и кроз прелиминарне законе. Основно правило код накнаде штете је да се штета досуђује у оној висини како би оштећени поново имао ону имовину као да се штета није десила, одн. досуђује се она висина накнаде која омогућава оштећеном да дође у позицију пре него што се штета десила (*restitutio in integrum*). У правној теорији се то означава као позитивни интерес оштећеног код одмеравања висине штете. Тужилац сматра да је целесходно да се цитира Коментар Закона о облигационим односима, књига прва, главни редактор проф. др Слободан Перовић, Службена администрација, 1985, 441-

443, где se у коментару чл. 190. наводи: „Наша судска пракса и правна наука (в. на пример О. Станковић, Накнада имовинске штете, Београд, 1968) су се још пре доношења ЗОО углавном определиле за износ проузроковања штете као основни критеријум према коме се одређује износ накнаде штете. ЗОО је тај критеријум управо и санкционисао. То произилази не само из овог члана (чл. 190.) него и из чл. 189. ... Наведени критеријум се примењује када се накнада штете одмерава у новцу, а и када се одмерава у природи. Према томе, када се накнада штете одређује у новцу, онда она треба да обухвати целокупну штету, тј. и обичну штету и измаклу корист (в. чл. 189. и коментар уз њега) и да по висини буде једнака висини проузроковање штете (процењеној) у новцу. Овај начин накнаде штете почива на идеји еквивалентности, као једном од вилова испољавања начела једнаке вредности давања (в. чл. 15. и коментар уз њега) (нагласио В.Д.). С друге стране, када се накнада штете одређује у природи, онда она треба такође да обухвати целокупну штету, тј. и обичну штету и измаклу корист и да по износу буде једнака износу проузроковање штете утврђеном у природи (о овом виду накнаде штете види чл. 189. и коментар уз њега). Овај начин накнаде штете почива на идеји давања ствари исте врсте, количине и квалитета са оштећеним стварима, као виду испољавања начела једнаке вредности давања (в. чл. 15. и коментар уз њега). Оба начина накнаде штете доводе до потпуне накнаде штете. Мада један од њих почива на идеји еквивалентности, а други на идеји давања ствари исте врсте, количине и квалитета са оштећеним стварима, обе се могу подвести под појам комутативне правде (в. чл. 15. и коментар уз њега). Досуђивање потпуне накнаде или, другим речима „у износу који је потребан да се оштећеникова материјална ситуација доведе у оно стање у коме би се налазила да није било штетне радње или пропуштања“ представља основно правило нашег облигационог права санкционисано овим чланом.“

Домаћа судска пракса и правна наука (Станковић Обрет, Накнада имовинске штете, Београд, 1968.) су се још пре доношења ЗОО определиле **ЗА ИЗНОС ПРОУЗРОКОВАНЕ ШТЕТЕ** као основни критеријум према коме се одређује износ накнаде штете. ЗОО је тај критеријум управо и санкционисао. То произилази не само из члана чл. 190. ЗОО, него и из члана 189. ЗОО. Наведени критеријум се примењује и када се накнада штете одмерава у новцу, а и када се одмерава у природи. Према томе, када се накнада штете одређује у новцу, онда она треба да обухвати целокупну штету, тј. и обичну штету и измаклу корист у смислу чл. 189. ст. 1. ЗОО. и да по висини буде једнака висини проузроковање штете изражене у новцу. Досуђивање потпуне накнаде или, другим речима, у износу који је потребан да се оштећеникова материјална ситуација доведе у оно стање у коме би се налазила да није било штетне радње или пропуштања, представља основно правило нашег облигационог права санкционисано овим чланом. Изузеци од њега предвиђени су у ст. 4. чл. 189. чл. 191. и 192. ЗОО. Али, да би се досудила потпуна накнада штете, висина накнаде се мора одредити, у највећем броју случајева, према ценама које владају у време доношења судске одлуке - када се ради о накнади штете у новцу, односно у време које одговара конкретном случају проузроковања штете - када се ради о накнади штете у природи (ст. 2. чл. 189. ЗОО). Такође, да би се добила потпуна накнада, суд ће, уколико су наступиле, узети у обзир и околности које су наступиле после проузроковања штете.

Према наведеном, суд је био дужан да доказним поступком, по предлогу тужиоца, тако руководи да се утврди ПОТПУНИ ИЗНОС ПРОУЗРОКОВАНЕ ШТЕТЕ. Потпуни износ проузроковане штете по самом појму садржи сву ону штету (материјалну штету и измаклу корист за оштећеног) која је настала за оштећеног, и то према ценама на дан пресуђења. У пракси се датум пресуђења изједначава са датумом вештачења, под условом да између ова два датума није протекао значајнији период времена, који би искривао слику о потпуној накнади штете. Тужилац је већ објаснио да је првостепени суд учинио битну процесну правну поступка јер је онемогућио тужиоца у доказивању висине штете, с тим што тужилац сада прецизира да се ова повреда правила поступка односи и на одбијање суда да се утврди колика је висина штете на дан пресуђења.

Ограничење које је првостепени суд поставио да тужени не одговара за штету после 01.12.2011. представља *contradictio in adjecto* самом појму потпуне накнаде штете. Правно је немогуће применити начело потпуне накнаде деликтне штете и истовремено временски ограничити да тужени не одговара за штету после одређеног датума. Такође правно немогуће чак и када се првостепени суд позива на селективно цитиране делове објављених пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013, јер наведени пресуда не може бити извор права за спорни однос у овом парничном предмету.

Колико је правни став првостепеног суда ескулпаторан за туженог указује и недоследна примена ставова из цитиране пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013. Наиме, у наведеној пресуди утврђена је одговорност туженог за уговорну штету према АТП Војводина а.д. Нови Сад и то за штету (пре свега измаклу корист) која је настала до 01.12.2011. Како се тужбени захтев тужиоца односи и на штету коју је за тужиоца настала до наведеног датума, није јасно како је могуће да је првостепени суд извао закључак да не постоји деликтна одговорност према тужиоцу.

Тужилац даље указује да ништавост, чак и да је суд на ваљан начин утврдио, не може да ослободи туженог одговорности за насталу штету и то не само до 01.12.2011, већ и за период после тога. Тужилац је дао образложење да се евентуална забрана која би довела до ништавости уговорне обавезе туженог не односи на обавезу туженог из Генералног плана града Новог Сада, као и да је једино тужени, ако постоји ништавост, одговоран за исту. Одредба чл. 108. 300 не познаје временско ограничење одговорности деликтне обавезе туженог.

Првостепени суд је, иако је израдио пресуду на 46 страница, практично пропустио да наведе разлоге зашто је одлучио да је тужбени захтев неоснова. Ово је самосталан разлог за укидање првостепене пресуде из чл. 374. ст. 2. т. 12. ЗПП. Другостепени суд је одлучујући по жалби избегао да се изјасни о главном спорном правном питању да ли постоји деликтна одговорности туженог. Првостепени суд је погрешно применити и правило о терету доказивања из чл. 229-231.

ЗПП, што је жалбени разлог из чл. 374. ст. 1. ЗПП, а другостепени суд се о овој повреди правила поступка није изјаснио. Тужилац је у жалби навео и да је погрешно примењена одредба чл. 12. ст. 2. ЗПП, али се ни о овом жалбеном разлогу другостепени суд није изјаснио. Исто се односи и на битну повреду одредби парничног поступка постоји у делу погрешне примени правила о вештачењу (чл. 259-273. ЗПП).

Првостепени и другостепени суд су погрешно применили материјално право када су одбили тужбени захтев по основу непостојања уговорне одговорности туженог за повреду уговорне обавезе, иако се тужбени захтев заснива на деликтној одговорности туженог. У том смислу неосновано је позивања суда на непостојање активне легитимације тужиоца и пасивне легитимације туженог јер јер одредбом чл. 154. ст. 1. ЗОО одређено да свако ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. У том смислу, терет доказивања да је до штете дошло без кривице туженог пада на туженог, а не на тужиоца. Судови су погрешно применили и правила из чл. 189. и 190. ЗОО када нису досудили тужиоцу накнаду потпуне штете и то како у делу стварне штете, тако и измакле користи. Судови су погрешно закључили да је обавеза туженог ништава, не наводећи који је разлог ништавости у смислу чл. 103. ст. 1. ЗОО. Овај суд је погрешно применио материјално право када није применио чл. 103. ст. 2. и чл. 108. ЗОО, за случај да је утврдио ништавост обавезе туженог, али је тада био у обавези да образложи како је закључио да је обавеза туженог из Генералног плана града Новог Сада ништава.

Првостепени и другостепени судови су уместо материјалног права пресуде засновали на унапред формираном правном ставу да тужени није одговоран за штету тужиоцу. Као „чаробну формулу“ за ослобађање одговорности туженог судови су користили синтагме да тужилац није активно легитимисан а тужени да није пасивно легитимисан за тужбени захтев по основу накнаде штете, те да не постоји уговорна одговорност туженог према тужиоцу. Као кључни „аргумент“ за непостојање обавезе туженог по основу настале штете тужиоцу, судови су се позвали на решено претходно правно питање да је уговорна обавеза туженог из чл. 5. уговора од 8.5.2006. ништава. О деликтној одговорности туженог по основу обавезе из измењеног Генералног плана града Новог Сада нема ни речи, као ни о обавези туженог да посебно води рачуна да као орган власти не може се ослобађати обавеза позивањем на ништавост сопствених уговорних обавеза.

Позиција тужиоца у свему није само на жртву у смислу чл. 34. Конвенције о људским правима и основним слободама, већ и на жртву коју је поднео Ђордано Бруно, када је суд инквизиције (састављен од стране најугледнијих правника и теолога тог времена) тражио да буде „осуђен веома благо и без проливања крви“. У случају Ђордана Бруна то је значило да је осуђен да буде спаљен на ломачи. Пресуда је изречена док је Ђордано Бруно клечао на коленима и док је гледао суд инквизиције, уз његов коментар: „Очигледно је да сте се ви који

сте izrekli presudu mnogo vise uplašili nego ja koji sam je primio". Tužilac je imao nešto više sreće nego Borđano Bruno (što je i logično za očekivati imajući u vidu vremensku distancu od preko 4 veka) i nije osuđen na spaljivanje na lomachi, ali su se sudovi umesto toga pozvali takođe na veoma „blagu osudu“ navodeći da je pravni osnov obaveze tuženog ništav, oslobađajući tuženog bilo kakve odgovornosti za moralno i materijalno uništenje tužionca. Protiv tužionca su pokrenuti krivični postupci (kao „nagrada“ za investirana sredstva u novoizgrađenu autobusku stanicu), a sama njegova investicija je usled pokretanja stечаја nad привредним друштвом АТП „Војводина“, над зависним друштвима „Mapсоор“ doo и „Mapсоор Agrar“ doo, који су гарантовали за обавезе АТП „Војводина“, као и usled opterećenja приватне имовине тужionца по основу јемства за обавезе наведених привредних друштава, потпуно је обесмишљена. Туžilac не само што је изгубио постојећу имовину, већ је од стране туженог онамогућен у остваривању добити коју би по редовном току ствари остварио. Борђано Bruno је осуђен на физичку, а туžilac на цивилну смрт. Туžilac је пре наведене известиције био један од најуспешнијих пословних људи у држави, послујући капиталом који су он и његов отац створили и за који се у свако доба може утврдити порекло. Након поступања туженог, туžilac је изгубио не само имовину, већ и послови углед и пословни изглед и могућност да ће убудуће моћи успешно да послује, чиме му је нанета и нематеријална штета. Ово је јасно свима, укључујући и Савет за борбу против корупције, Агенција за борбу против корупције, Европски савет, свима, осим првостепеном и другостепеном суду.

Туžilac предлаже да ревизијски суд усвоји ревизију и преиначи другостепену presudu, тако да усвоји жалбу тужionца, укине првостепену presudu (presuda Вишег суда у Новом Саду П. 249/2011 од 27.12.2017.) у ст. 2. и 3. изреке и врати је првостепеном суду на поновно одлучивање.

Београд, 14.12.2018. г.

Пуномоћник тужionца


11.12.2018. 15:00:00
11.12.2018. 15:00:00



Заједничка адвокатска канцеларија *Добрић*

Адвокати:

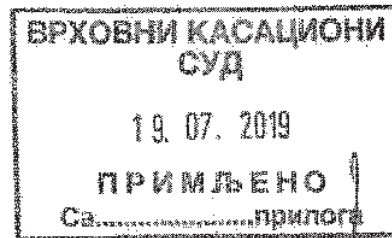
Владимир Љ. Добрић
Марина М. Лукић
Душан М. Васиљевић
Бранислав В. Маринковић

Адв. приправник:

Ана Н. Дрсколовић
Пословни секретар:
Сандра Ђорђевић

ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев. 1980/2019



Тужилац: Девид Илија из Београда, Виле Равијојле бр. 9, кога по пуномоћју у прилогу заступају Владимир Љ. Добрић, адвокат из Београда, Бирчанинова 15 и Небојша Ђокић, адвокат из Београда

Тужени: Град Нови Сад, кога заступа Градски јавни правобранилац

ПОДНЕСАК ТУЖИОЦА
у вези изјављене ревизије

Тужилац је 14.12.2018. изјавио ревизију у предмету Вишег суда у Новом Саду П. 249/2011, с тим да је у Врховном касационом суду ревизија добила пословни број Рев. 519/2019. Након враћања предмета у Виши суд у Новом Саду ради доставе ревизије Републичком правобраниоцу, предмет је у Врховном касационом суду добио нови пословни бр. Рев. 1980/2019.

Од дана изјављивања ревизије, до предаје овог поднеска, наступиле су околности о којима тужилац жели да информисне Врховни касациони суд, а које по схватању тужиоца, могу да буду од утицаја на одлучивање по ревизији.

1. Тужилац је у ревизији указао да је и у првостепеном и у другостепеном поступку остало нејасно који Закон о парничном поступку су судови примењивали. Ово спорно процесно питање отклонио је Врховни касациони суд решењем Рев. 519/2019 од 22.02.2019. тако што је у образложењу наведеног решења навео да су судови морали примењивати Закон о парничном поступку из 2004. („Сл. гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09) (даље: ЗПП из 2004). Из списка парничног предмета види се да су се првостепени и другостепени судови позивали на одредбе Закона о парничном поступку из 2011. („Сл. гласник РС“ бр. 72/11...55/14) (даље: ЗПП из 2011), што је самосталан разлог због којег је ревизија основана. Основна разлика између ЗПП из 2004 и ЗПП из 2011. а која је битна за одлучивање по ревизији је што парнични суд у смислу чл. 7. ст. 1-3. ЗПП из 2004. је дужан да утврђује све чињенице од којих зависи одлука о тужбеном захтеву

(принцип материјалне истине), чак и ако странке нису предложиле доказе на спорне околности, док се према чл. 7. ст. 2. ЗПП из 2011. утврђују само оне чињенице које су за странке спорне, одн. изводе се само они докази које су странке предложиле (принцип диспозиције странака). У овом парничном предмету суд не само да није расправио оне чињенице које су странке учиниле спорним, већ је неосновано одбио да изведе доказе које је тужилац предложио (саслушање вештака на околности под којима је мењао налаз и мишљење, на околност да је по истом чињеничном питању у другом парничном предмету дао другачији налаз и мишљење, суд је прво прихватио основни налаз вештака Радиса Питулића, да би касније одбио његов допунски налаз и др.). Друга битна разлика између ова два процесна закона а од утицаја на одлуку по ревизији види се из законских разлога ревизије, одн. по ЗПП из 2004. ревизија се може изјавити и због битне повреде поступка из чл. 361 (осим ст. 2. т. 4.) ЗПП, што значи и због недостатака пресуде због којих се не може испитати (чл. 361, ст. 2. т. 12. ЗПП), док овај ревизијски разлог није допуштен по ЗПП из 2011. Ни првостепена ни другостепена пресуда не дају образложење како је могуће да постоје штетне последице услед поступања туженог а да тужени нема деликтну одговорност да плати штету. Тужилац указује да је путем вештачења утврђено да штета постоји (макар то вештачење било непотпуно), али судови ипак нису навели по којој материјалноправној одредби је тужени ослобођен обавезе накнаде штете.

Ово је само део правне конфузије услед погрешне примене правила поступка. Тужилац је у ревизији указао и да првостепени и другостепени судови нису дали одговор на кључно спорно чињенично и правно питање, да ли постоји деликтна одговорност туженог, а уместо тога расправљали су питања да ли постоји уговорна одговорност туженог за насталу штету, одн. да ли је тужилац активно, а тужени пасивно легитимисан за утужену штету. Питање активне и пасивне легитимације се поставља само у случају уговорне одговорности, док у случају деликтне одговорности свако ко узрокује штету другом дужан је да је надокнади (чл. 154. ст. 1. ЗОО). Тужилац је доказао да је услед радњи туженог имао штету на својој имовини, те у том смислу, нису основани наводи првостепеног и другостепеног суда у погледу недостатка активне и пасивне легитимације. Последица погрешне примене правила поступка била је да суд није у првостепеној и другостепеној пресуди применио основно процесно начело утврђивања материјалне истине, одн. није правилно применио материјално право.

2. Тужилац указује да се питање одговорности туженог за накнаду штете расправљало и у другим парничним поступцима. Врховни касациони суд се први пут о томе изјаснио у ревизијској пресуди Прев. 58/2013, Пзз 1/2013 од 09.05.2013. када је изнео следеће правне ставове:

- да је одредба уговора од 08.05.2006. у ст. 1. т. 2. ништава због стварања монополског положаја за уговорну страну АТП Војводина а.д. из Новог Сада, што би закључивањем путем методе *argumentum a contrario*, значило да су остале одредбе уговора правно ваљане,

- У да су обе уговорне стране биле несавесне приликом закључења уговора (Врховни касациони суд није расправио неспорну чињеницу да је предметни уговор био само примена измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021. за који никада није утврђено да је незаконит или неуставан општи акт туженог), што је за последицу имало правни став Врховног касационог суда да постоји једнака, подељена одговорност уговорних страна (укључујући и овде туженог) за насталу штету коју трпи АТП Војводина а.д. из Новог Сада.

Правни став о ништавости само одредбе ст. 1. т. 2. уговора од 08.05.2006. потврђен је и у пресуди Врховног касационог суда Прев. 187/2016 од 18.01.2017.

Питање ништавости и осталих одредби уговора од 08.05.2006. расправљано је и у пресуди Привредног апелационог суда 5 Пж. 1102/2018 од 16.05.2019. у којој је суд, решавајући претходно правно питање у односу на захтев за накнаду штете по тужби АТП Војводина а.д. према овде туженом стао на становиште да је ништав цео уговор од 08.05.2006. (иако није образложио зашто је ништава одредба уговорна одредба ст. 5. наведеног уговора, која је стварала обавезу туженог да регулише међумесни саобраћај, тако да новоизграђена аутобуска станица може да обавља делатност због које је саграђена). За разлику од става Врховног касационог суда из пресуде Прев. 58/2013, Пзз 1/2013 од 09.05.2013., да у случају делимичне ништавости уговора постоји (подељена) одговорност тужеог за накнаду штете коју трпи АТП Војводина а.д., Привредни апелациони суд је стао на становиште да тужени више не одговара за штету (која је настала након периода о којем је одлучивао Врховни касациони суд), јер „исцрпљено“ право на накнаду штете АТП Војводина а.д. за исти штетни догађај. За овај правни став Привредни апелациони суд није навео правни основ по којем престаје право на накнаду штете, чак и ако постоје штетне последице за имовину тужиоца.

Тужбени захтев се односи на накнаду штете. „Грађанскоправна санкција се изриче за поступање које је произвело штетне ефекте... Да би штетник имао правну обавезу да штету надокнади неопходно је да *последича његовог понашања* представља штету у правном смислу. Проузроковање штете се негативно санкционише наметањем *имовинскоправне обавезе да се штета надокнади*... Када губитак или повреда представљају штету у правном смислу, *штетник има правну обавезу да поправи последице властитог поступка – ништа преко ни мање од тога* (нагласио В.Д.).“ (Марија Караникић Мирић, Кривица као основ деликтне одговорности у грађанском праву, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2009, 31-32.).

Какве везе имају наведени правни ставови са тужбеним захтевом и ревизијским наводима тужиоца? У вези наведеног питања тужилац се изјашњава да је управо наведени правни став Привредног апелационог суда не само да нема упоришта у закону, а ни у правној теорији, већ је доказ да тужилац као инвеститор (улагач) нема право на заштиту права која му домаћи правни систем гарантује. Такође, овај правни став Привредног апелационог суда доказује да тужилац јесте активно легитимисан да потражује штету од туженог као лица које је одговорно за штетне

последнице које су настале услед његовог (не)чињења. Правно је немогуће да штетне последнице постоје а да право на накнаду штете у односу на штетника нема ни АТП Војводина а.д. која је била у уговорном односу са туженим, нити овде тужилац који је уложио своја новчана средства у куповину већинског пакета акција, који је оправдано очекивао да ће моћи да остварује добит коју би по редовном току пословања припала њему као већинском акционару АТП Војводина а.д. из редовног пословања овог привредног друштва и који је очекивао да ће тужени водити рачуна да уговори које закључује буду законити (како у појединим деловима, тако и у целини) тако да ће АТП Војводина а.д. моћи уредно да враћа кредите према пословним банкама, за које је јемчио тужилац.

3. Правни положај тужиоца као инвеститора.

Појам инвеститора се у стручној јавности везује претежно за лица која у смислу Закона о планирању и изградњи граде или реконструишу одређене непокретности. Међутим, упоредно и домаће право сматрају дају статус инвеститора (улагача) и другим лицима. Тако Закон о страним улагањима у чл. 4. наводи да је (страни) улагач и лице које оснива привредно друштво или купује акције или уделе у постојећем привредном друштву. Закон о улагањима у чл. 2. ст. 1. т. 1. и 2. на сличан начин одређује шта је улагање. Према чл. 5. Закона о улагањима, *улагач има пуну правну сигурност и правну заштиту у погледу права стечених улагањем*. Тако је регулисано и у чл. 9. ст. 1. Закона о страним улагањима, с тим што је у чл. 8. ст. 1. овог Закона одређено да (страни) улагач у погледу овог улога ужива једнак положај, права и обавезе као и домаћа физичка и правна лица, уколико овим законом није другачије предвиђено (*национални третман*). Национални третман страних улагача значи да они имају најмање онолико права колико и домаћи улагачи, с тим што је обавеза правна заштите права стечених по основу улагања *основни стандард права сваког улагача* и улази у сам појам правног поретка. Држава Србија се обавезала на предузимање мера заштите права улагача и према чл. 93. Споразума о стабилизацији и придруживању који је закључен између Европске заједнице и Републике Србије.

Појам инвеститора и његова права регулисана су и Споразумима о узајамном подстицању и заштити улагања (инвестиција), који су закључени као билатерални међународни уговори са бројним државама и ратификовани као саставни део домаћег правног поретка. Тако је у Споразуму са Данском одређено да се Споразум односи на улагања која уживају правну заштиту: сваку врсту средстава коју улагач улаже у складу са законом и прописима и обухвата посебно, мада не и искључиво следеће облике *имовине*: *онипљиву и неонипљиву, покретну и непокретну имовину, као и друга права, као што су закуп, хипотека, залога, јемство, плодоуживање, гаранције и друга слична својинска права, уделе, акције, обвезнице, као и друге облике учешћа у компанији, обвезнице и потраживања, реинвестиране приходе, новчана и чинишбена потраживања у складу са уговором која имају економску вредност, права индустријске и интелектуалне својине, укључујући и ауторска права, патенте, трговинско име, технологију, трговачке знаке, goodwill, know how и друга слична права, концесије и друга права*

стечена у складу са законом или по уговору, укључујући концесије за истраживање, вађење и коришћење природних багатстава. Слично одређење инвеститора и улагања налази се и у другим Споразумима о подстицању и заштити инвестиција (улагања) које је Република Србија или њени правни претходници закључили са Немачком, САД, Кином, Великом Британијом, Русијом, Француском, Шпанијом, Аустријом, Холандијом, Грчком, Турском, Уједињеним Арапским Емиратима и другим државама. Према наведеном, постоји правни стандард о томе ко је инвеститор и из чега се састоји инвестиција, као део имовине инвеститора.

Тужилац има неспорно правни статус улагача у привредно друштво АТН Војводина а.д. Нови Сад и то не само по основу стицања већинског пакета акција, већ и по основу легитимног права на добит овог привредног друштва које би оно остварило по редовном току ствари, као и по основу јемства за обавезе овог привредног друштва према кредитним повериоцима. Сви наведени облици улагања представљају *појавне облике имовине тужиоца*, која је умањена у једном делу, одн. чије је увећање би се десило по редовном току ствари да је тужени поступао у складу са дужном пажњом, како код закључења уговора од 08.05.2006. са привредним друштвом АТН Војводина а.д. Нови Сад, тако и при испуњавању обавеза из наведеног уговора.

Према наведеном, правна заштита инвеститора је по својој правној природи појавни облик правне заштите имовине, која је гарантована чл. 58. ст. 1. Устава РС, али и чл. 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију о заштити људских права и основних слобода, која је усвојена 1952, а ступила је на снагу две године касније, Европска конвенција је постала саставни део и домаћег права.

Тужилац се и у ревизији позвао на то да не може сносити штетне правне последице закључења уговора који је ништав било у појединим деловима, било у целини. У том смислу, тужилац се позвао на правило Европског суда за људска права у случају *Gladysheva protiv Rusije*. У том смислу, тужилац сматра да Врховни касациони суд треба да преиспита свој став о подељеној одговорности из пресуде Прев. 58/2013, Пзз 1/2013 од 09.05.2013. Посебно је правно неприхватљиво да тужени нема одговорност за накнаду штете ни према АТН Војводина а.д. Нови Сад, нити према тужиоцу.

Због свега наведеног, тужилац је активно легитимисан, а тужени пасивно легитимисан у погледу штете која настаје на имовини тужиоца услед радњи и пропуста туженог које су имале за последицу умањење имовине, одн. спречавање њеног увећања које би се по редовном току ствари десило да је тужени регулисао међумесни саобраћај не само на начин како је то одређено чл. 5. уговора од 08.05.2006. већ и на начин како је то регулисано изменама и допунама Генералног плана града Новог Сада до 2021. о чему се тужилац детаљно изјаснио у ревизији.

Повреда права тужиоца као инвеститора, одн. повреда његовог права на имовину је повреда Уставом РС гарантованог права, с тим што се у парници расправљају имовинскоправне последице те повреде. Није правно прихватљиво да се одрже правни ставови првостепеног и

другостепеног суда у вези тако важног правног питања, као што је повреда права на имовину тужиоца, нарочито када се као одговоран за повреду јавља тужени као локална државна власт, која би по дефиницији требало да буде гарант правне сигурности и онај који у смислу Закона о улагањима штити и подстиче домаће и стране инвестиције. Тужилац као домаћи инвеститор не може имати мање права по домаћем праву него што то имају страни инвеститори, јер би то било супротно уставом гарантованом праву на једнаку правну заштиту у смислу чл. 36. Устава РС.

4. Однос тужбеног захтева према уговору од 08.05.2006. и Изменама и допунама Генералног плана града Новог Сада до 2021.

У пресудама Врховног касационог суда Прев. 58/2013, Пзз 1/2013 од 09.05.2013. и Прев. 187/2016 од 18.01.2017., као и у пресуди Привредног апелационог суда 5 Пж. 1102/2018 од 16.05.2019. расправљало се питање ништавости дела или целог уговора којег су закључили тужени и АТП Војводина а.д., у контексту постојања делимичне одговорности туженог, одн. одсуства било какве одговорности туженог за штету у случају пресуде Прев. 58/2013, Пзз 1/2013 од 09.05.2013. делимичне ништавости уговора, одн. неизвршења преосталог дела уговора који није ништав, одн. у случају пресуде Привредног апелационог суда 5 Пж. 1102/2018 од 16.05.2019. ништавости целог уговора, одн. исцрпљивања права на накнаду штете. У овом ревизијском предмету Виши суд у Новом Саду и Апелациони суд у Новом Саду имали су правни став да је цео уговор ништав, те да из таквог уговора не могу настати било каква права за тужиоца, који и није био уговорна страна.

На ништавост се искључиво позива тужени, како у споровима са тужиоцем, тако и у спору са АТП Војводином а.д. Нови Сад. Није битно само опште правно правило *Nemo auditur propriam turpitudinem allegans* (Sec. C. J. 2, 4, 30) (не треба слушати оног ко се позива на сопствене пропусте) и нити је само битан правни стандард из случаја Европског суда за људска права *Gladysheva protiv Rusije*, јер се у конкретном случају ради о законској обавези државе и локалних органа власти (овде туженог) да гарантује правну сигурност тужиничеве инвестиције, одн. његове имовине. Тужени је сачинио уговор (који је потписан 08.05.2006.) као начин спровођења Измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021. и понудио га је као уговор по приступу на потпис другој уговорној страни. Закључење наведеног уговора није уследило као импулсивна ствар градоначелнице града Новог Сада и тужиоца као већинског власника АТП Војводина, већ су о новој локацији аутобуске станице пре тога расправљали посланици у скупштини града Новог Сада, те великом већином гласова донели одлуку, ради решавања урбанистичких, саобраћајних и еколошких проблема који постоје са старом локацијом аутобуске станице код Рибље пијаце, којом обавезују туженог (град Нови Сад) да створи услове да измести приградски терминал са Рибље пијаце на кат. парцелу 3351 КО Нови Сад 1 (локација нове аутобуске станице АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад). Тек на основу усвојених Измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021. и ради спровођења овог обавезујућег општег планског акта, закључен је уговор од 08.05.2006. и тужилац је почео са инвестицијом. У чему се у суштини састојала обавеза туженог? Тужени није имао било какву

материјалну обавезу која би заштевала ангажовање новчаних средстава из буџета града Новог Сада. Тужени није имао било какве обавезе да реши имовинскоправна питања која су неопходна за добијање грађевинске и употребне дозволе за нову аутобуску станицу и пратеће објекте. Тужени није узео било какав кредит, нити се задужио на домаћем или иностраном новчаном тржишту. Све је то тужени пренео као обавезу на АТП Војводину, одн. у крајњем случају на тужиоца. *Обавеза туженог састојала се искључиво у регулисању саобраћаја на начин да новоизграђена аутобуска станица и сервисни центар са пратећим објектима може да послује и остварује приход.* Испуњење такве обавезе није ни у време закључења уговора од 08.05.2006. а ни сада забрањено било јавним поретком, принудним прописима или добрим обичајима. Штетна радња туженог је у непоступању туженог – дерегулисању аутобуског саобраћаја на начин да аутобуси уз међумесном саобраћају могу долазити на законит начин (да не крше саобраћајне прописе и да имају одговарајући број стајалишта) до новоизграђене аутобуске станице. На тај начин је тужени повредио не само уговорну обавезу према АТП Војводини а.д. Нови Сад, већ и обавезу из Измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021. што је битан елемент деликтне одговорности туженог.

Тужени је на тај начин поступио, свестан да ће такво поступање проузроковати штету за тужиоца. Такво понашање се не може оправдати ни правним, ни економским нити било каквим другим разлозима. У правном смислу, тужени таквим понашањем ствара правну несигурност не само за тужиоца, већ за све инвеститоре на подручју Новог Сада. У економском смислу, тужилац од таквог понашања има штету а тужени није стекао било какву корист (у смислу како су то присталице школе економске анализе права посматрају, да повреда (уговорне) обавезе не мора бити неморална, када се применом правила о одговорности ономе ко је поступио супротно обавези више исплати да тако поступи, ако му је корист већа од штете коју има обавезу да плати), јер није решио постојеће урбанистичке, саобраћајне и економске проблеме, због којих је измењен Генерални план града Новог Сада до 2021. Такво понашање туженог се не може оправдати посебно имајући у виду да је тужени и носилац локалне власти. Једино питање које се може поставити је: Зашто?

Тужени се позвао на стварање монополског положаја АТП Војводине а.д. у односу на градско саобраћајно предузеће. То је био разлог што је Врховни касациони суд прво у облику решавања претходног правног питања у пресуди Прев. 58/2013, Пзз 1/2013 од 09.05.2013., а потом и кроз изреку пресуде Врховног касационог суда Прев. 187/2016 од 18.01.2017. стао на становиште да је ништав ст. 1. т. 2. уговора од 08.06.2006. Ако се пође од овога као пресуђене ствари, поставља се питање да ли је и ако јесте зашто је уговор у преосталом делу ништав, како сматрају првостепени и другостепени судови? Зашто тужени не може регулисати аутобуски саобраћај на начин да омогући пословање и старе аутобуске станице код Рибље пијаце и нове на локацији на кат. парцелу 3351 КО Нови Сад 1 (локација нове аутобуске станице АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад). Уколико би и Врховни касациони суд стао на становиште да је цео уговор ништав, да ли би то значило да се на тај начин успоставља монополски положај старе аутобуске станице? Да ли би на тај начин суд тумачио уговор тако да се спречава конкуренција између две

аутобуске станице? Ако преостали део уговора није ништав, зашто тужени одбија да изврши своју обавезу. Независно од уговорне обавезе, зашто тужени одбија да изврши своју обавезу из измењеног и допуњеног Генералног плана града Новог Сада?

Тужилац на ово указује како би објаснио директну везу између поступања туженог и настале штете за тужиоца, али и ради показивања степена намере туженог да тужиоцу проузрокује штету, а како би омогућио градском саобраћајном предузећу у искључивој својини туженог да остварује приход на терет пословања АТП „Војводина“ а.д. Нови Сад и имовине тужиоца. Тужени је могао да избегне проузроковање штете тужиоцу, али то није учинио.

Регулисање градског, приградског и међумесног аутобуског саобраћаја спада у редовну делатност туженог. То није никаква нова обавеза која је наметнута предметним уговором од 08.05.2006. Тек када је изграђена нова аутобуска станица, тужени је одлучио да неће регулисати међумесни аутобуски саобраћај, на начин да ће омогућити и дозволити да аутобуси долазе до новоизграђене аутобуске станице, чиме је обесмислио и обезвредио комплетну инвестицију тужиоца. На тај начин је тужени причинио штету не само АТП Војводина а.д. као уговорној страни, већ и тужиоцу и то не само зато што није извршио уговорну обавезу, већ зато што није извршио ни обавезу из Измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021.

Поред тога, тужени је као локални орган власти имао још једну законску обавезу коју није извршио према тужиоцу. Тужени је имао обавезу да обезбеди правну сигурност тужиоцеве инвестиције, на начин како је већ описано. Тужилац се поуздао у савесно и поштено поступање туженог, а ни у ком случају није могао да предвиди да ће тужени не само одустати од регулисања међумесног саобраћаја. Како судови до сада нису успели да заштите ово право тужиоца, то је јасно да тужилац има статус жртве у смислу чл. 34. Европске конвенције о људским правима и основним слободама.

Из образложења другостепене пресуде у делу у којем се Апелациони суд у Новом Саду изјашњава о тужбеном захтеву који се односи на штету по основу акција које је тужилац стекао у АТП Војводина а.д. Нови Сад, у погледу јемства које је тужилац имао за обавезе овог привредног друштва, као и у погледу измакле користи услед неостваривања добити из пословања АТП Војводина а.д. а која би по основу власништва над већинским пакетом акција припала тужиоцу да је тужени извршио обавезу из предметног уговора и измена и допуна Генералног плана града Новог Сада до 2021., показује се да судови првог и другог степена нису уопште посматрали утужено потраживање тужиоца као имовинско право које се заснива на његовом праву, да као инвеститор, ужива правну заштиту укупне инвестиције.

5. „Исцрпљивање“ права тужиоца, одн. АТП Војводина а.д. на накнаду штете од туженог.

У пресуди Привредног апелационог суда 5 Пж. 1102/2018 од 16.05.2019. другостепени суд се позвао на део из образложења пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/2013, Пзз 1/2013 од

09.05.2013. да је тужилац АТП Војводина а.д. исцрпео своје право на накнаду штете за одређени временски период и само за одређене облике измакле користи у односу на овде туженог, а да при томе ни Врховни касациони суд, нити Привредни апелациони суд нису навели по ком правном основу заснивају став о исцрпљивању то права.

Претпоставка за „исцрпљеност“, одн. преклузију у вршењу неког права, подразумева да је оштећени имао то право (на накнаду штете), али да је наступила околност, која је прописана законом, која утиче на престанак тог права. Ниједна одредба ЗОО (укључујући и одредбе чл. 104. и 108. ЗОО), не регулишу „исцрпљивање“, одн. престанак права на накнаду штете, па је нејасно на основу ког материјално-правног основа су наведени судови закључили да је оштећени „исцрпео“ право на накнаду штете. Управо супротно, одредбе чл. 189. и 190. ЗОО одређују да је штетник у обавези да накнади потпуну штету оштећеном.

Питање „исцрпљивање“ права на накнаду штете има посебан значај и за право на накнаду штете коју има тужилац. То право постаје још очиглије и видљивије. Да су судови досудили захтевану накнаду штете у корист АТП Војводина а.д., била делимично заштићена и имовина тужиоца, у смислу да би већински пакет акција у својини тужиоца имао одређену тржишну вредност, били би створени и услови за измирење кредитних обавеза овог привредног друштва, за које је јемчио тужилац, а само привредно друштво би остваривало по редовном току ствари и добит, из које би се тужиоцу исплатила и припадајућа дивиденда. Уговор о приватизацији наведеног привредног друштва не би био раскинут, нити би наступиле правне последице раскида, наведено привредно друштво не би отишло у стечај, а пословни углед тужиоца не би био нарушен.

Позивање на непостојећи правни основ као образложење за одбијање захтева за накнаду штете, показује да је основан правни став тужиоца, изнет у ревизији, у вези примене чл. 34. Конвенције („Суд може да прима представке од сваког лица, невладине организације или групе лица који тврде да су *жртве* повреде права установљених Конвенцијом или протоколима уз њу, учињене од стране неке Високе стране уговорнице. Високе стране уговорнице обавезују се да ни на који начин не ометају делотворно вршење овог права.“). Одбијање суда да пружи правну заштиту тужиоцу у погледу његове инвестиције, ствара правни основ и за пасивну легитимацију Републике Србије, у односу на накнаду штете коју тужилац трпи. Тужилац се нада да судови неће извршити дистрибуцију ризика по основу накнаде штете, тако да штету уместо туженог плати Република Србија, одн. сви грађани, јер би то било супротно правилу из чл. 154. ст. 1. ЗОО („Ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.“). Ослобађање туженог од одговорности за накнаду штете је успостављање имунитета туженог од одговорности (тужени не одговара ни по једном основу одговорности те домаће право прави значајан корак чак и у односу на она права која су у теорији описана као примитивна права. У другој половини 19. века чувени енглески правни теоретичар Хенри Самер Мејн (*Henry Sumner Maine*) (заједно са немачким правником Фридрихом Карлом фон Савињјем и америчким правником Оливером Венделом Холмсом, најпознатији правни теоретичар тог доба) у делу „Примитивно право“ (*Ancient Law*, 1861) указао

је да је примитивно прешло у прогресивно право када се права и обавезе субјекта права нису више одређивала према њиховом статусу (припадности племству, сталежима, породицама), већ према правима и обавезама из уговора којег су они као слободни и равноправни грађани закључивали (чувена максима „*From status to contract*“). Такав евентуални став суда би дефинитивно указао да тужилац нема фер суђење и да је жртва поступања туженог.

6. Још по нешто о правном положају тужиоца у овом парничном предмету, као и у другим судским предметима који су у вези спорног односа са туженим.

На жалост, овај парнични предмет није као и други парнични предмети, да је од интереса само за странке у спору. Овај предмет је постао предмет интересовања Агенције за борбу против корупције, која је од Врховног касационог суда тражила разјашњење под којим околностима је донета пресуда Прев. 58/2013, Пзз 1/2013 од 09.05.2013. и која према сазнањима тужиоца и сада има изражен интерес за законито окончање овог парничног предмета, Савета за борбу против корупције који је оценио да је случај приватизације АТП Војводина а.д. једини случај приватизације код којег је оштећен инвеститор а не држава, Европског парламента (резолуција од 31.01.2017), који је посветио посебну пажњу овом предмету, као јединственом у целој Источној и Јужној Европи, али и као предмет по којем се мери напредак Републике Србије у вези поглавља 23 (правосуђе и основна права). У вези спорног односа изјашњавао се писмом у име председника САД Доналда Трампа - Његова екселенција амерички амбасадор у Републици Србији Кајл Скот (у априлу 2017). Овај спор је био предмет интересовања домаће и стране јавности, о чему сведоче бројни написи у новинама и телевизијске емисије.

Због тога, а у складу са начелом јавности судског поступка, тужилац је (преко своје ћерке) на конференцији за медије упознао јавност са правним ставом Привредног апелационог суда изнетог у пресуди Привредног апелационог суда 5 Пж. 1102/2018 од 16.05.2019., и указао на неједнако поступање органа власти по питању аутобуске станице у Београду у односу на аутобуску станицу у Новом Саду (БАС у Београду може да буде једина аутобуска станица за међумесни саобраћај, а новоизграђеној станици на локацији АТП Војводина а.д. у Новом Саду је онемогућено пословање због става суда да се ради о монополском положају, као и одсуству гарантоване правне и судске заштите по питању инвестиције тужиоца и заштите његових права по том основу). Тужилац је тада позвао државу да створи услове да се судски поступци одбијају без политичких притисака на рад судова.

Уместо тога, истог дана када је одржана конференција за медије, Виши суд у Београду је расписао потерницу за тужиоцем и одредио притвор до 60 дана решењем К. бр. 428/15 – Кв бр. 2059/19 од 04.06.2019. с тим да је ово решење потврђено решењем Вишег суда у Београду К. бр. 428/15 – Кв бр. 2149/19 од 08.06.2019. Након привођења Илије Девића, кога је полиција нашла болесног у постели у свом дому, Илија Девић је 11 дана штатковао главу и одбијао је да прими лекарску помоћ, као револт на третман који држава показује према њему, као лицу који је уложио своје паре (које имају порекло) у инвестицију, који је запослио скоро 300 радника у

АТП Војводини а.д. Беотрад, који је изградио нову аутобуску станицу и нови сервисни центар – најмодернији на релацији Беч – Атина, који је закључио уговоре о заступству са власницима највећих светских брендова Евобус, Сетра и Мерцедес и који је искључиво својим средствима створило услове за решавање урбанистичког, еколошког и саобраћајног проблема града Новог Сада (који се у другим градовима решава из буџета), а због чијег решавања је и донет измењен и допуњен Генерални план града Новог Сада до 2021. О томе су извештавали бројни (писани и електронски) медији. Илија Девид је пуштен из притвора након 11 дана, а на основу јемства које је дала његова ћерка Анђелка Девид, иако се њен отац Илија Девид противио томе (са намером да иде до краја), сматрајући да је притвор неосновано одређен као вид притиска на њега као тужиоца у поступку накнаде штете, са циљем да он одустане од својих правних ставова и захтева за накнаду штете.

Тужилац је у ревизији користио метафору о случају Ђордана Бруна, ради поређења шта се све дешава са оним који је спреман да доследно заступа и бори се за своја убеђења. Тада је тужилац поредио и физичку казну (спаљивање Ђордана Бруна) са цивилном казном (одбијање правне заштите оправданим захтевима за накнаду штете), коју сам трпи, по цену сопственог нестанка. Тужилац тада није знао да су постојале велике шансе да метафора постане реалност.

Овај парнични предмет има велики значаја за тужиоца, и то не пре свега у погледу висине захтева за накнаду штете (тужилац је све време позивао туженог да спор реше мирним путем), већ у погледу тога да ли тужилац уопште има право на судску заштиту која је гарантована свим другим инвеститорима. Право се примењује на живим људима, а у конкретном случају, зависно од тога како ће суд применити право зависи и егзистенција тужиоца и његове породице. Због тога је и поређење са Ђорданом Бруном, као жртвом тадашњих сопствених уверења, која су сада ствар здравог разума.

Тужилац се нада и моли Врховни касациони суд да овај ревизијски предмет проучи са пажњом, сагледа све ревизијске наводе, да донесе закониту пресуду, која ће бити бити доказ да се не може вршити било какав утицај на суд, као и да доследно примени Улпијанову максиму из Дигеста *Juris praecepta sunt haec: honeste vivere, alterum non laedere, suum cuique tribuere* – основно правно правило је: часно живети, другом не нанети штету и сваком своје доделити.

Српска правна мисао се још почетком 20. века преко једног од најугледнијих правних теоретичара изјаснила да правни ставови судија имају значајан утицај на јавни морал (проф. Живојин Перид: *Утицај судије на јавни морал*“, посебно издање Државне штампарије Краљевине Југославије, Београд, 1907). Проф. Перид је указао на улогу суда у примени и тумачењу нејасних законских одредби и променљиво схватање друштва о моралу кроз време, те о утицају судова у вршењу судијске функције на јавни морал (скоро седамдесет година касније је Роналд Дворкин писао о сличној улози суда у тумачењу нејасних одредби – Ronald Dworkin, *Hard cases*, Harvard Law Review, Vol. 88, No. 6 (Apr., 1975), 1057-1109) Међутим, сматрамо да је још значајнији утицај судија на јавни морал у тумачењу јасних законских норми и њиховом

доследном примењивању (да је штетник дужан да накнади штету оштећеном). Решавање спорног односа по овој ревизији је не само правно, већ и питање јавног морала и здравог разума. У том смислу, тужилац сматра да је неопходно да се у ревизијској пресуди дају јасни и на закону засновани правни ставови да ли је тужени одговоран за накнаду штете тужиоцу, а посебно по питању да ли тужени има имунитет од одговорности за накнаду потпуне штете коју трпи тужилац и ако тај имунитет постоји – по ком правном основу.

Тужилац остаје код свих навода и предлога из ревизије.

Београд, 16.07.2019. г.

Пуномоћник тужиоца
ВЛАДИМИР Ђ. ДОБРИЋ
ПРЕСТАЈАК
11000 БЕОГРАД, Београдина 15
Телефон: (011) 2687-314
Моб: 064 1153-999



Заједничка адвокатска канцеларија *Добрић*

Адвокати:

Владимир Љ. Добрић
Марина М. Лучић
Душан М. Васиљевић
Бранислав В. Маринковић

Адв. приправник:

Ана Н. Деспотовић
Пословна секретар:
Сандра Ђорђевић

ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев. 1980/2019

Тужилац: Девид Илија из Београда, Виле Равијојле бр. 9, кога по пуномоћју у прилогу заступају Владимир Љ. Добрић, адвокат из Београда, Бирчанинова 15 и Небојша Ђокић, адвокат из Београда

Тужени: Град Нови Сад, кога заступа Градски јавни правобранилац

ПОДНЕСАК ТУЖИОЦА
у вези изјављене ревизије

Након изјављене ревизије, тужилац је дошао до сазнања да је тужени почео да извршава обавезу регулисања међународног аутобуског саобраћаја, коју је имао како по основу измењеног и допуњеног Генералног плана града Новог Сада до 2020, тако и као уговорну обавезу према АТП Војводина а.д. Нови Сад. Према писању градског портала 021.РС од 26.08.2019. „Градска управа за саобраћај донела је одлуку да се укине аутобуско стајалиште за туристичке аутобусе у зони терминала код железничке станице“. Ново аутобуско стајалиште налази се на саобраћајници која је у зони раскрснице Сентандрејског пута и Пута новосадског партизанског одреда, иза бензинске пумпе НИС“ поручују у управи за 021.рс. У питању је саобраћајница која се налази крај несуђене нове станице, због које се води спор између власника АТП Војводина Илије Девидића и града Новог Сада...”

Доказ: 1. Копија чланка са портала 021.РС од 26.08.2019.

Тужилац сматра да се ради о битној чињеници која је настала након доношења првостепене и другостепене пресуде, а која указује да није основан ниједан разлог који је тужени истицао у поступку у прилог неизвршења уговорне обавезе да регулише међународни аутобуски саобраћај на начин да новоизграђена аутобуска станица тужиоца може да функционише и обавља редовну делатност, по основу које би по редовном току ствари могла да остварује и приходе и добит и тужилац и АТП Војводина.

Премештајући терминал са старе локације код железничке станице на нову локацију код новоизграђене аутобуске станице АТП Војводина, сам тужени је одустао од свих приговора

које је у току поступка износио, а које су првостепени и другостепени судови усвојили доносећи пресуде.

Тужилац обавештава Суд да је дана 26.08.2019. поднео Уставном суду Иницијативу за оцену уставности чл. 14. ЗОО.

Доказ: 2. Иницијатива тужиоца за оцену уставности чл. 14. ЗОО поднета Уставном суду 26.08.2019.

Тужилац сматра да се ради о релевантној околности, имајући у виду да се пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж. 1556/18 од 09.10.2018 и пресуда Вишег суда у Новом Саду П. 249/2011 од 27.12.2017. заснивају и на правном ставу из пресуде Врховног касационог суда Прев. 58/2013 и Пзз. 1/2013 од 09.05.2013. г. да је ст. 1. т. 2. уговора од 08.05.2006. ништав управо зато што садржи монополску клаузулу у смислу чл. 14. ЗОО. На основу овог става, судови су отишли су корак даље, сматрајући да је ништава обавеза туженог и из ст. 5. овог уговора, у којем се тужени обавезује да регулише међуградски саобраћај на начин да новоизграђена аутобуска станица тужиоца може редовно да послује. У поднетој Иницијативи за оцену уставности одредбе чл. 14. ЗОО дају се разлози за неуставност ове одредбе у правном поретку РС након доношења Закона о заштити конкуренције из 2005. а посебно након ступања на снагу Закона о заштити конкуренције од 2009. са изменама од 2013. У Иницијативи се дају детаљни разлози за неуставност, с тим што се сада посебно указује да се ради о системским законима који су донети у поступку извршења међународне обавезе РС из чл. 73. ст. 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских Заједница и њихових држава чланица са једне стране и Републике Србије са друге стране да примењује у свој законодавству и пракси критеријуме који проистичу из примене правила конкуренције која се примењују у Европској Заједници, а нарочито из чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о Европској заједници и инструмената тумачења које су усвојиле институције Заједнице. Република Србија је наведени Споразум о стабилизацији и придруживању ратификовала у Скупштини Републике Србије и објавила у Службеном гласнику РС – Међународни уговори“, бр. 83/2008. У том смислу, правила о заштити конкуренције из Закона о заштити конкуренције не само да имају супермаџију у односу на одреду чл. 14. ЗОО, већ одредба чл. 14. ЗОО не може упоредо са правилима из Закона о заштити конкуренције да постоји и да се примењује у јединственом правном поретку у смислу чл. 4. ст. 1. Устава РС. Све наведено умешач сматра да је битно да укаже ревизијском суду, јер уколико се и ова ревизијска пресуда буде позивала на став да је и одредба ст. 5. уговора од 08.05.2006. ништава и да тужени нема обавезу да изврши своју уговорну обавезу, позивом на одредбу чл. 14. у вези чл. 103. ЗОО, а Уставни суд буде огласио одредбу чл. 14. ЗОО неуставном, тужилац ће у складу са чл. 61. Закона о Уставном суду тражити измену такве пресуде.

Све наведено указује да није било ниједног ни стварног ни правног разлога да тужени не изврши обавезу да регулише међумесни аутобуски саобраћај тако да АТП Војводина може да обавља своју делатност, као и да се инвестиција тужиоца заштити од несавесног поступања туженог, нити постоји разлог да суд ослободи туженог обавезе накнаде штете за неизвршење обавезе и угрожавање инвестиције тужиоца.

Тужилац остаје код свих ревизијских навода.

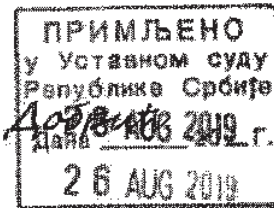
Београд, 27.08.2019.

Пуномоћник тужиоца
Милош Ј. Јовановић
11000 БЕОГРАД, Бирчанинова 16
Београд, 27.08.2019. 2687-514
1688 604 1105 600



Заједничка адвокатска канцеларија

Адвокати:
Владимир Љ. Добрић
Марина М. Лукић
Душан М. Васиљевић
Бранислав В. Маринковић



Адв. приправник:
Ана Н. Деспотовић
Пословни секретар:
Сандра Ђорђевић

УСТАВНИ СУД
11000 БЕОГРАД
Булевар краља Александра 15

На основу члана 168. став 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/06), члана 29. став 1. тачка 2. и члана 51. став 1. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“, бр. 109/07, 99/11 и 18/13 – одлука УС, 103/15 и 40/15 – др. закон), Илија Р. Девић из Београда, Виле Равијојле бр. 9, ЈМБГ 2507952880033, којег по пуномоћју у прилогу заступа Владимир Љ. Добрић, адвокат из Београда, Бирчанинова 15, подноси:

ИНИЦИЈАТИВУ

за оцену уставности чл. 14. Закона о облигационим односима
("Сл. Лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 57/89 и "Сл. Лист СРЈ" 31/93
и "Сл. лист СЦГ" бр. 1/2003 – Уставна повеља – у даљем тексту: 300)

I. Пропис на који се односи Иницијатива за оцену уставности:

Одредба чл. 14. 300 гласи:

Забрана стварања и искоришћавања монополског положаја

Члан 14.

“У заснивању облигационих односа стране не могу установљавати права и обавезе којима се за било кога ствара или искоришћава монополски положај на тржишту.”

II. Неуставност одредбе чл. 14. 300:

Одредба чл. 14. 300 није у сагласности са сагласности са чл. 4. ст. 1, чл. 16. ст. 2, чл. 84. ст. 2. Устава РС.

По схватању подносиоца Иницијативе, однос између правила из чл. 14. 300 и Закона о заштити конкуренције не може се репавати само као однос између два системска законска

прописа, као однос два законска прописа који у једном делу регулишу исту материју, као ни однос два законска прописа од којих је један општи а други онај на који се упућује, све уз примену доктринарних правила о јединствености правног поретка, које је у досадашњој пракси примењивао Уставни суд. Ово стога, што у конкретном случају постоје две битна разлога, која супермацију дају Закону о заштити конкуренције из 2009. (са изменама из 2013.). Први разлог је што је уставни основ за одредбу чл. 14. ЗОО (чл. 255. Устава СФРЈ из 1974.) престао да важи, с тим да уставни основа за доношење Закона о заштити конкуренције (чл. 82. и 84. Устава РС из 2006.) регулише основе за правила конкуренције сасвим другачије од Устава СФРЈ из 1974. Други разлог је у томе је Закон о заштити конкуренције из 2009. донет на основу обавезе Републике Србије из потврђеног међународног уговора да регулише конкуренцију на начин као што је то регулисано у ранијим чл. 81. и 82. Уговора о Европској Заједници (сада чл. 101. и 102. Уговора о функционисању Европске уније). Према чл. 16. ст. 2. Устава РС из 2006. „Оптштеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују. Потврђени међународни уговори морају бити у складу с Уставом.“ Република Србија се обавезала, у складу са чл. 73. ст. 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских Заједница и њихових држава чланица са једне стране и Републике Србије са друге стране да примењује у свој законодавству и пракси критеријуме који проистичу из примене правила конкуренције која се примењују у Европској Заједници, а нарочито из чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о Европској заједници и инструмената тумачења које су усвојиле институције Заједнице. У том смислу, не примењују се непосредно одредбе чл. 81. и 82. Уговора о Европској Заједници (сада чл. 101. и 102. Уговора о функционисању Европске уније), јер Република Србија није чланица Европске Уније, већ критеријуми за примену релевантних правила о конкуренцији и њихово тумачења, која су усвојена од стране институција Европске Уније. У том смислу су и правила из Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменом из 2013. су (у највећој мери) примењени критеријуми правила о конкуренцији на која се Република Србија обавезала чл. 73. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица са једне стране и Републике Србије са друге стране, који је ратификован у Скупштини Републике Србије и објављен у Службеном гласнику РС – Међународни уговори“, бр. 83/2008. Уставни суд има у складу са одредбом чл. 167. ст. 1. т. 1. Устава РС обавезу да чува јединство правног поретка тако што ће предност дати закону који је донет на основу потврђеног Споразума о стабилизацији и придруживању у односу на одредбу чл. 14. ЗОО, која није у складу са чл. 73. Закона о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица са једне стране и Републике Србије са друге стране.

Због наведеног, одредба чл. 14. ЗОО није у складу са уставним начелом да је правни поредак јединствен (чл. 4. ст. 1. Устава РС), јер је у супротности са одредбама чл. 10-19. Закона о заштити конкуренције из 2009. (са изменама из 2013), као системског закона који регулише правила конкуренције, а које су постале део домаћег правног поретка као последица преузете међународне обавезе за примену критеријума о правилима конкуренције из чл. 73. Закона о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица са једне стране и Републике Србије са друге стране, који се у смислу правила из чл. 16. ст. 2. Устава РС непосредно примењује и у смислу правила из чл. 167. ст. 1. т. 1. Устава РС има супермацију у односу на одредбу чл. 14. ЗОО. Управо у складу са обавезама из чл. 73. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица са једне стране и Републике Србије са друге стране, Република Србија је регулисала правила конкуренције у чл. 10-19. Закона о заштити конкуренције из 2009. (са изменама из 2013) и у складу са уставним овлашћењем из чл. 84. ст. 2. Устава РС, који се одређује да се (посебним) законом одређује који су акти забрањени јер се њима ограничава слободна конкуренција, стварањем или злоупотребом монополског или доминантног положаја.

У том смислу одредбе чл. 10-19. Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменама из 2013. су одредбе системског значаја за јединство правног поретка Републике Србије, и то тако што се као акти којима се ограничава и нарушава конкуренција одређени акти закључивања рестриктивних споразума, злоупотреба доминантног положаја на тржишту и концентрација (којом се ограничава или нарушава конкуренција), али не и закључивање и искоришћавање монополског положаја, на начин како је то одређено чл. 14. ЗОО. У јединственом правном поретку није одрживо да постоје два системска закона која регулишу исту материју, и то посебно ако један (чл. 14. ЗОО) има за последицу утврђивање повреде правила конкуренције у парничном поступку пред редовним судом, а други (Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменама из 2013.) предвиђа да се повреда конкуренције утврђује пред Комисијом за заштиту конкуренције у посебно регулисаном поступку.

III. Детаљније образложење неуставности одредбе чл. 14. ЗОО:

Домаћу правну регулативу о заштити конкуренције потребно је посматрати користећи три метода анализе, упоредно-правни, историјско-правни метод настанка правила и догматски – анализу постојећег законског решења.

1. Кратак упоредно-правни приказ.

У упоредном праву се разликују два приступа у погледу регулативе заштите конкуренције, амерички и европски. Према Шермановом закону (из 1890.), а касније и по Клејтоновом закону (из 1914.) забрањен је сваки вид монополизације (не монопола као статуса, већ као понашања) било ког дела трговине и промета између неколико држава или страних народа, док је доминација основни концепт у праву прво Европске Заједнице, а потом Европске Уније.¹ Постоје аутори наводе да је монополизација прекршај а да сам монопол то није.² Разликују се две врсте злоупотреба: покушај монополизације и монополизација. Покушај монополизације је коришћење неодговарајућих пословних стратегија како би се достигао статус монопола, док је монополизација коришћење неодговарајућих метода како би се створио, задржао или увећао монопол.³ Амерички приступ може описати максимом „успешан конкурент, подстицај да се такмичи, не сме бити оборен када побеђује“, те и монополски положај, ако је стечен у конкурентској борби не сме бити санкционисан, док европско становиште заснива се на становишту да је циљ „лов на негативце“ („chase the villains“), јер „олигополске структуре преовлађују у неким фазама глобалног процеса производње, као и да уније малих произвођача постоје само унутар система којим доминира неколико ценова. Последица тога су генерално различите цене производа на конкурентском нивоу.“⁴

2. Историјско-правна анализа.

Одредба чл. 14. ЗОО налази се у делу Основних начела ЗОО, с тим да је повреда тих начела, одн. поступање учесника у облигационом односу санкционисано ништавошћу правног посла у

¹ Више види Manfred Neumann, Jurgen Weigand, The International handbook competition, Edward Elgar Publishing, 2006, 254-264, који доказују да постоји разлика између монопола (у пракси је утврђено да монопол постоји када је тржишно учешће 75% и више) у односу на ситуацију када постоји злоупотреба доминантног положаја, када се више пажње посвећује статусу учесника на тржишту и његовој могућности да утиче на чиниоце конкуренције.

² Milena Jovanović-Zatića, Dominacija i monopolizacija u pravu konkurencije, u knjizi Vesna Rakić Vodinelić, Gašo Knežević, (ured.): Liber amicorum Dobrosav Mitrović, Beograd 2007, 329.

³ Milena Jovanović-Zatića, Op. cit. 329.

⁴ Наведено према Milena Jovanović-Zatića, Op. cit. 327.

смислу чл. 103. ст. 1. ЗОО, као најтежом грађанско-правном санкцијом, док је раније постојало и кривично дело из чл. 232. Кривичног закона („злоупотреба монополског положаја”).⁵

Ова одредба ЗОО имала је уставни извор у одредби чл. 255. Устава СФРЈ из 1974,⁶ који одређује:

„Забрањено је удруживање организација удруженог рада и свака друга делатност и радња организација и државних органа који су управљени на спречавање слободног кретања и удруживања рада и средстава и слободне размене робе и услуга, или на стварање монополског положаја на јединственом југословенском тржишту којим се стичу материјална и друга преимућства која се не заснивају на раду и стварају неравноправни односи у пословању или нарушавају други економски и друштвени односи утврђени уставом.“ Повезивање забране монопола са стварањем преимућства која се не заснивају на раду и којим се стварају неравноправни односи у пословању или *нарушавају други економски и друштвени односи утврђени уставом*, јасно указује на функционалну везу између нетржишне привреде, засноване на самоуправљању и друштвеној својини и антимонополске клаузуле.

Слично је и са Законом о удруженом раду из 1976,⁷ који је претходио усвајању ЗОО 1978. који који монопол види као начин изопачавања социјалистичких самоуправних друштвених односа у облику присвајања друштвених средстава и резултата рада.

На везу одредбе чл. 14. ЗОО са Уставом из 1974. и Законом о удруженом раду из 1976. указује и др Милан Бркић, тадашњи судија Савезног суда у Београду, када је давао коментар одредбе чл. 14. ЗОО,⁸ и Борис Визнер.⁹

Одредба чл. 14. ЗОО не регулише непосредно шта је монопол, нити шта је стварање или искоришћавање монополског положаја на тржишту. Одредба чл. 14. ЗОО је бланкетна норма, која упућује на друге законе који регулишу питање стварања и искоришћавања монополског положаја, и у том погледу треба имати у виду одредбе Закона о сузбијању нелегалне утакмице

⁵ Одредба чл. 232. КЗ РС гласила је: „Одговорно лице у предузећу или у другом субјекту привредног пословања које има својство правног лица или предузетник, који злоупотребом монополистичког или доминантног положаја на тржишту или закључивањем монополистичког споразума изазове поремећај на тржишту или тај субјект доведе у повлашћен положај у односу на друге, тако да оствари имовинску корист за тај субјект или за други субјект или нанесе штету другим субјектима привредног пословања, потрошачима или корисницима услуга, казниће се затвором до три године.“ Одредбом чл. 229. Кривичног законика (Службени гласник РС, бр. 85/2005, 88/2005-испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014 и 94/2016) у групи кривичних дела против привреде прописано је кривично дело закључење рестриктивног споразума, које гласи:

(1) Ко у субјекту привредног пословања закључи рестриктивни споразум који није изузет од забране у смислу закона којим се уређује заштита конкуренције, а којим се одређују цене, ограничава производња или продаја, односно врши подела тржишта, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Учинилац дела из става 1. овог члана који испуњава услове за ослобађање од обавезе утврђене мером заштите конкуренције у смислу закона којим се уређује заштита конкуренције, може се ослободити од казне.

⁶ Службени лист СФРЈ, бр. 9-21/1974.

⁷ Службени лист СФРЈ бр. 53/1976. У чл. 3. ЗУР-а се одређује да је противзаконито свако потчињавање и експлоатација туђег рада, сваки облик управљања производњом и другим друштвеним делатностима, и сваки облик расподеле који изопачавају социјалистичке самоуправне друштвене односе у облику присвајања друштвених средстава и резултата рада успостављањем монопола на државносојинској, групносојинској или приватносојинској основи, на основу економске или политичке моћи или у облику бирократске самовоље, технократске узурпације или самовољног одлучивања те свака привилегија заснована на монополу управљања средствима за производњу и присвајању резултата рада.

⁸ Коментар Закона о облигационим односима, књига I, друго издање, редактори Борислав Благојевић, Vrieta Krulj, Savremena administracija, Beograd, 1983, 82-84.

⁹ Boris Vizner, Komentar Zakona o obveznim (obligacionim) odnosima, Dio prvi, Zagreb, 1978, 86-87.

и монополистичких споразума из 1974.¹⁰ као и одредбе касније донетог Закона о трговини из 1993,¹¹ који је на сличан начин регулисао стварање и искоришћавање монополског положаја.¹²

Као што се види одредба чл. 14. ЗОО је упућујућа одредба, која препушта другим законима да одреде шта се сматра стварање и искоришћавање монополског положаја на тржишту, с тим што је иницијално ова одредба имала и идеолошко обележје у контексту социјалистичких самоуправних односа на тржишту и заштите друштвене својине.

Слично решење може се наћи и у одредби чл. 64. ст. 3. Устава Републике Србије из 1990.¹³

Lex specialis који је регулисао правила конкуренције на тржишту, па и стварање и искоришћавање монопола, у складу са наведеним идеолошким одредницама био је Антимонополски закон из 1996,¹⁴ који је у чл. 2. *sedes materiae* регулисао појам монополског и увео нови појам доминантног положаја на тржишту, па је тако одредио:

„Монополски положај на тржишту има привредни субјект који у трговини, односно производњи одређене робе или у вршењу услуга на јединственом тржишту нема конкуренцију. Доминантан положај на тржишту има привредни субјект који у трговини, односно производњи одређене робе или у вршењу услуга на јединственом тржишту нема знатнију конкуренцију.“

Иако је Антимонополски закон имао уставни основ у Уставу РС из 1990., његове законске одредбе треба посматрати у складу са одредбама чл. 85. и 86. (раније чл. 81. и 82.) Уговора о оснивању Европске заједнице,¹⁵ који су „преточени“ у домаћи закон. Тако је у чл. 3.

¹⁰ Службени лист СФРЈ бр. 24/1974. Према чл. 3. и 9. тог закона, монополски споразум је споразум две или више организација удруженог рада о условима пословања, који су усмерени на ограничавање или спречавање слободне утакмице и којима једна или више тих организација постизку или могу постићи монополистички или други повлашћени положај у односу према другим организацијама удруженог рада и потрошачима. Монополистичким споразумом сматра се и онај који се изражава у конклюдентним радњама. Монополистичким споразумом сматра се нарочито: споразум о поделу тржишта у погледу куповине или продаје робе; споразум којим се продавац обавезује да одређену робу неће продавати неком другом купцу осим оног с којим је споразум закључен, или којим се купац обавезује да ће купљену робу продавати само на одређеном тржишту или одређеним купцима; споразум о ценама, споразум о ограничавању обима производње или коришћења капацитета; споразум о затварању тржишта у циљу да се с њега искључе други привредни субјекти, споразум произвођача, одн. привредних субјеката – купаца, да производе исте врсте продају, одн. купују само уз услове и начин одређеног споразумом или претежно са одређеним привредним субјектом или преко њега. Овај закон регулисао је и злоупотребу предности стечену монополским споразумом (чл. 4. и 11. наведеног закона) као унапређивање или продаја производа и услуга уз услове и на начин којим се злоупотребава предност коју привредни субјект има због тога што је једини или претежан произвођач односног производа, као и куповина уз услов и на начин којима привредни субјект злоупотребљава предност које има само зато што је једини или претежан купац.

¹¹ Службени лист СРЈ, бр. 32/93.

¹² У погледу тумачења значења антимонополске клаузуле из чл. 14. ЗОО и потребе да се монопол утврђује имајући у виду Закона о сузбијању нелегалне утакмице и монополистичких споразума и Закон о трговини, види коментар чл. 14. ЗОО од Димитра Поп-Георгијева (Коментар Закона о облигационим односима, књига прва, редактори Слободан Перовић, Драгољуб Стојановић, Културни центар Горњи Милановац, Правни факултет Крагујевац, 1980, 143-150), док Ратомир Слијепчевић у коментару чл. 14. ЗОО упућује само на Закон о трговини (Коментар Закона о облигационим односима, књига прва, главни редактор Слободан Перовић, Савремена администрација, Београд, 1995, 36-38.).

¹³ Службени гласник РС, бр. 1/90. Устав РС из 1990. у чл. 63. ст. 3. одређује да је противустан сваки акт и свака радња којима се ствара или подстиже монополски положај, односно на други начин ограничава тржиште.

¹⁴ Службени лист СРЈ, бр. 29/96 и Службени гласник Републике Србије бр. 85/2005.

¹⁵ Official Journal of the European Communities, No C 224/6, 31.8.92.

Детаљније о европском праву конкуренције, посебно одредбама 81. и 82. Уговора о оснивању Европске Заједнице, одн. чл. 101. и 102. Уговора о функционисању Европске Уније, видети код Alison Jones, Brenda Sufrin, EC Competition law, Text, cases and materials, Oxford University Press, 2008, Moritz Lorenz, An Introduction to competition law, Cambridge University Press, 2013. Walter Frenz, Handbook of EU competition law, Springer Verlag, Berlin Heidelberg, 2016, Wolf Sauter, Coherence in EU competition law, Oxford University Press, 2016.

Антимонополског закона санкционише се злоупотреба, па се одређује да су такве радње злоупотребе ништаве.¹⁶

У чл. 4. Антимонополског закона одређује се да су монополски споразуми ништави. У чл. 4. ст. 1. овог закона одређује се да је монополски споразум (договор, споразум и уговор) онај споразум између привредних субјеката, одн. споразум у оквиру удружења привредних субјеката о условима пословања који је усмерен, одн. који доводи или може довести до нарушавања и спречавања конкуренције и изазивања поремећаја на јединственом тржишту, одн. којим се може нанети штета потрошачу.

Потреба и жеља Србије да приступи Светској трговинској организацији и Општем споразуму о царинама и трговини (GATT), довело је до тога да се приступи изради новог закона, пре него што је и измењен постојећи уставни оквир. Закон о заштити конкуренције из 2005,¹⁷ уноси значајне новине тако што, између осталог први пут у домаћем законодавству не санкционише стварање и искористивање монополског положаја, и уводи Комисију за заштиту конкуренције, којој су поверена управна овлашћења у утврђивању и санкционисању аката и радњи у поступку који је регулисан наведеним законом, којима се повређују правила конкуренције. Закон о заштити конкуренције из 2005. у чл. 2. закона регулише шта се сматра повредом конкуренције:

„Повредом конкуренције у смислу овог закона сматрају се акти и радње привредних субјеката и других правних и физичких лица и осталих учесника на тржишту и то:

- 1) споразуми којима се битно спречава, ограничава или нарушава конкуренција;
- 2) злоупотреба доминантног положаја;
- 3) концентрација којом се битно спречава, ограничава или нарушава конкуренција, пре свега стварањем, односно јачањем доминантног положаја на тржишту.

Битно спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције из става 1. тач. 1) и 3) овог члана процењује се, у зависности од конкретног случаја, према: степену и динамици промена у структури релевантног тржишта; ограничењима и могућностима равноправног приступа тржишту нових конкурената; разлозима за напуштање тржишта од стране постојећих конкурената; променама којима се ограничава могућност снабдевања тржишта, степену погодности насталих за потрошаче и другим околностима од утицаја на повреду конкуренције. Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада) ближе прописује критеријуме из става 2. овог члана.¹⁸

Према наведеној законској одредби постоје само три повреде правила конкуренције, споразуми којима се битно ограничава или нарушава конкуренција, злоупотреба доминантног положаја и концентрација којом се битно спречава, ограничава или нарушава конкуренција, пре свега стварањем доминантног положаја на тржишту. Монопол и монополски положај је што се тиче Закона о заштити конкуренције из 2005. отишао у правну историју.

У чл. 7. Закона о заштити конкуренције из 2005. наводи се:

¹⁶ Борис Беговић, Рајко Буксаић, Бошко Мијатовић, Рајко Пауновић, Роберт Сепи, Драгор Хабер, Антимонополска политика у СР Југославији, Анализа постојећих тржишних структура и антимонополских институција, Центар за либерално-демократске студије, Београд, 2002, 125-125, наводе: „Овај закон, за који се може претпоставити да има за циљ да буде разрада уставног принципа забране стварања или подстицања монополског положаја, у првом члану, којим се дефинише предмет регулисања, с једне стране, мање је амбициозан од свог уставног изворника. Закон, наиме, не претендује да уреди, односно санкционише (назива се антимонополски) чиниоцица самог стварања монополског положаја, већ искључиво злоупотребу оваквог положаја, која за последицу има нарушавање конкуренције и изазивања поремећаја на јединственом тржишту. С друге стране, његов предмет регулисања је нешто шири, јер предвиђа предузимање мера односно санкција не само код злоупотребе монопола, већ и доминантног положаја на тржишту и монополистичких споразума.“

¹⁷ Службени гласник РС, бр. 79/2005.

„Акти који за циљ или последицу имају или могу имати битно спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције на релевантном тржишту у смислу овог закона јесу споразуми, уговори, поједине одредбе уговора, изричитни или прећутни договори, усаглашене праксе, одлуке удружења учесника на тржишту (у даљем тексту: споразуми).

Споразуми из става 1. овог члана забрањени су и ништави, а нарочито споразуми којима се:

- 1) непосредно или посредно утврђују куповне или продајне цене или други услови трговине;
- 2) ограничава или контролише производња, тржиште, технички развој или инвестиције;
- 3) деле тржишта или извори набавке;
- 4) примењују неједнаки услови пословања на исте послове са различитим учесницима на тржишту и тиме учеснике на тржишту доводе у неповољнији положај у односу на конкуренте;
- 5) условљава закључење споразума прихватањем додатних обавеза које, с обзиром на своју природу и трговачке обичаје и праксу, нису у вези са предметом споразума.

Споразуми из става 1. овог члана могу бити хоризонтални или вертикални.

Хоризонтални споразуми у смислу овог закона јесу споразуми између постојећих и/или потенцијалних учесника на тржишту који послују на истом нивоу производног ланца или ланца испоруке.

Вертикални споразуми у смислу овог закона јесу споразуми о условима набавке, продаје или препродаје између постојећих и/или потенцијалних учесника на тржишту који послују на различитом нивоу производног ланца или ланца испоруке.“

У чл. 8. Закона о заштити конкуренције из 2005. наводи се:

„Ако Комисија по службеној дужности или на захтев заинтересованог лица утврди да се споразумом, односно појединим његовим деловима битно спречава, ограничава или нарушава конкуренција, доноси решење којим утврђује повреду из члана 7. ст. 1. и 2. овог закона. Решењем из става 1. овог члана могу да се одреде мере које су дужни да предузму учесници у споразуму као и рокови за њихово извршење, а којима се омогућује успостављање конкуренције на релевантном тржишту и отклањање штетних последица забрањеног споразума.“

Подносилац иницијативе указује да је већ тада настало нарушавање јединства правног поретка, јер Закон о заштити конкуренције из 2005. као *lex specialis* у односу на упућујућу одредбу чл. 14. ЗОО, на другачији начин регулише питање повреде конкуренције, које је санкционисано ништавошћу аката и послова којима се повређује конкуренција на јединственом тржишту. За разлику од чл. 14. ЗОО, Закон о заштити конкуренције из 2005. уопште не регулише стварање и искорипћавање монополског положаја.¹⁸ На тај начин, јединство правног поретка је нарушено,

¹⁸ Појам монопол потиче од грчке речи *monos*, што значи један и речи *polein*, што значи продавати, одн. трговати без конкурената.

Према В Н Chamberlin, *The Theory of monopolistic competition*, Harvard University Press, 1963, 7, монопол уобичајено значи контрола над набавком, па тиме и над ценама.
Richard Whish, David Bailey, *Competition law*, Oxford University Press, 2012, 6, веома јасно одређују правни положај монополисте. Они наводе да теоријски модел упућује да савршена конкуренција постоји када произвођач може да прода свој производ само по тржишној цени. Произвођач је тај који прихвата цену (*price-taker*), без могућности да утиче на цену својим једностраним потезима. Потрошач – купац је суверен (гизда). Разлог за то је јер промене цена које врши произвођач могу имати само занемарљив утицај на цене тржиште у укупну тржишну понуду као такву која одређује цену кроз „закон“ понуде и потражње. У случају постојања монополског положаја, ситуација је сасвим другачија. Монополиста је у позицији да утиче на тржишну цену. Како је он одговоран за комплетну производњу и како укупна производња одређује цену кроз однос понуде и потражње, он ће бити у могућности или да подигне цену смањењем обима сопствене производње или ће да смањи продају повећањем цене. Ово друго се дешава у случајевима јако познатих марки производа, који се продају по високој цени, као нпр. луксузни парфеми. Поред тога, поново под претпоставком да је мотив да се максимизира профит, монополиста ће схватити да ће моћи да заради највећи профит ако се уздржи од повећања своје производње до нива који би био постигнут у

јер је према чл. 14. ЗОО стварање и искоришћавање монополског положаја на тржишту, а према Закону о заштити конкуренције стварање и искоришћавање монополског положаја није регулисано као забрањено, уколико нису испуњени услови за примену чл. 2. и 7. наведеног закона, тако да постоје акти (независно од тога да ли их предузима монополиста) којима се битно спречава, ограничава или нарушава конкуренције на релевантном тржишту. Јединство правног поретка је тако нарушено у материјалном смислу. Ово нарушавање јединства има за последицу да исти акти, одн. споразуми по чл. 14. ЗОО могу бити ништави (у смислу примене чл. 103. ЗОО), док ако се примењује Закон о заштити конкуренције из 2005. могу бити правно ваљани акти и споразуми. Јединство правног поретка је нарушено и у процесном смислу, јер стварање и искоришћавање монополског споразума у смислу чл. 14. ЗОО утврђује парнични суд у парничном поступку, док нарушавање правила конкуренције у смислу Закона о заштити конкуренције из 2005. утврђује Комисија за заштиту конкуренције, уз примену правила о општем управном поступку, у смислу чл. 52. Закона о заштити конкуренције из 2005.

3. Приказ постојећег уставног оквира и системског законског решења.

Устав Републике Србије из 2006.¹⁹ дефинитивно је одустао од концепције идеолошког регулисања стварања и успостављања монопола, тако што би га већ у уставу забранио. Уместо тога, Устав РС из 2006. делегирао је ово питање да се регулише законом, па је тако у чл. 84. Устава РС одређено:

„ Сви имају једнак правни положај на тржишту.
Забрањени су акти којима се, супротно закону, ограничава слободна конкуренција, стварањем или злоупотребом монополског или доминантног положаја.
Права стечена улагањем капитала на основу закона, не могу законом бити умањена.
Страна лица изједначена су на тржишту са домаћим.“

Устав РС из 2006. у чл. 82. ст. 1. одређује:

„Економско уређење у Републици Србији почива на тржишној привреди, отвореном и слободном тржишту, слободи предузетништва, самосталности привредних субјеката и равноправности приватне и других облика својине.“

Уставом се не регулише, нити забрањује монопол, већ се питање заштите права конкуренције „спушта“ на ниво закона, који је почев од 2009. у складу са правилима

савршеној конкуренцији. Резултат ће бити да је производња нижа него што би била у условима савршене конкуренције, па ће стога потрошачи бити ускраћени за робу и услуге, за које би били спремни да плате цену коју утврди конкурентно тржиште. Стога, у овој ситуацији постоји алокативна неефикасност, ресурси друштва не распоређују се на најефикаснији могући начин. Неефикасност је појачана чињеницом да потрошачи, ускраћени за монополисани производ, који би иначе купили, користе новац за производе које мање желе. У том случају, привреда функционисаће испод свог потенцијала. Обим овог алоциране неефикасности, понекад се означава као „бескорисни терет“ који се може приписати монополу.

Борис Беговић, Владимир Павић, Увод у право конкуренције, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2012, 27-28, одређују појам монопола, тако што наводе три услова: 1) постојање само једног привредног субјекта – само једног произвођача, одн. продавца, 2) да је производ који нуди монополиста хомоген и да не постоји супститути том производу и 3) да постоји баријера уласку, која спречава слободан улазак у грану. Свака предузетник тежи максимизирању профита. Међутим, за разлику од обичних предузетника, чија понуда не може значајније да утиче на укупну тржишну понуду, за монополисту је карактеристично да монополиста, као једини субјект на страни тражње, што значи да нико други не може понудити одређени производ на тржишту, кроз промену понуде утиче на промену укупне понуде, па тиме и на тржишну цену.

¹⁹ Службени гласник РС, бр. 98/2006.

Уговора о Европској Заједници (и то чл. чл. 81. касније 101.²⁰ чл. 82. касније чл. 102. Уговора о функционисању Европске уније²¹), регулисао правила конкуренције.

Република Србија не може непосредно да примењује одредбе Уговора о функционисању Европске уније у делу правила конкуренције, јер није чланица Европске уније. Међутим, Република Србија се обавезала, у складу са чл. 73. ст. 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских Заједница и њихових држава чланица са једне стране и Републике Србије са друге стране да примењује у свој законодавству и пракси критеријуме који проистичу из примене правила конкуренције која се примењују у Европској Заједници, а нарочито из чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о Европској заједници и инструмената тумачења које су усвојиле институције Заједнице.²² У конкретном случају, то значи, по схватању подносиоца Иницијативе, да се на истим принципима заштите

²⁰ Чл. 101. (ранији чл. 81.)

1. Забрањени су као неспосјиви са унутрашњим тржиштем: сви споразуми између учесника на тржишту и усаглашене праксе које могу утицати на трговину између држава чланица, а који за циљ или последицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције на унутрашњем тржишту, а нарочито они којима се:

- (а) непосредно или посредно утврђују куповне или продајне цене или други услови трговања;
- (б) ограничавају или контролишу производа, тржишта, технички развој или инвестиције;
- (ц) деле тржишта или извори снабдевања;
- (д) примењују различити услови на једнаке послове са другим странама у трговини, чиме се они доводе у неповољан положај у односу на конкуренцију;
- (е) склапање уговора условљава прихватањем додатних обавеза других страна које по својој природи и трговачким обичајима немају никакву везу са предметом тих уговора.

2. Сви споразуми или одлуке који су забрањени овим чланом су ништали.

3. Одредбе став 1. могу се ипак прогласити неприменљивим у случају:

- сваког споразума или категорије споразума између учесника на тржишту,
 - сваке одлуке или категорије одлука удружења учесника на тржишту,
 - сваке усаглашене праксе или категорије усаглашених пракси,
- које доприносе побољшању производње или дистрибуције производа или подстицању техничког или економског напретка, при чему омогућавају потрошачима правичан удео у оствареној користи, и које:
- (а) тим учесницима на тржишту не намећу ограничења која нису нужна за остварење тих циљева;
 - (б) таквим учесницима на тржишту не омогућавају уклањање конкуренције у догледу значајног дела односних производа.

²¹ Чл. 102. (ранији чл. 82.)

Свака злоупотреба доминантног положаја на унутрашњем тржишту или на његовом значајном делу од стране једног или више учесника на тржишту забрањује се као неспосјива са унутрашњим тржиштем уколико може утицати на трговину између држава чланица.

Таква злоупотреба може се састојати нарочито од:

- (а) непосредног или посредног намећања непоштене куповне или продајне цене или других непоштених услова трговине;
- (б) ограничавања производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача;
- (ц) примене различитих услова на једнаке послове са другим странама у трговини, чиме се они доводе у неповољан положај у односу на конкуренцију;
- (д) условљавања закључивања уговора прихватањем додатних обавеза других страна које по својој природи и трговачким обичајима немају никакве везе са предметом тих уговора.²²

²² Чл. 73. ст. 1. и 2. 1. Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица са једне стране и Републике Србије са друге стране гласи:
„Следеће није у складу са правилима функционисања Споразума у мери у којој може утицати на трговину између Заједнице и Србије:

- (а) споразуми између предузећа, одлуке удружења предузећа и усаглашена пракса између предузећа, чији је циљ или последица спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције;
 - (б) злоупотреба доминантног положаја од стране једног или више предузећа на територијама Заједнице или Србије, у целини или на њиховом значајном делу;
 - (ц) свака државна помоћ која нарушава или прети да наруши конкуренцију давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима.
2. Свако поступање супротно овом члану оцењиваће се на основу критеријума који проистичу из примене правила конкуренције која се примењују у Заједници, нарочито из чланова 81, 82, 86. и 87. Уговора о ЕЗ и инструмената тумачења које су усвојиле институције Заједнице.

конкуренције и на начин како те принципе тумаче и у пракси примењују институције Европске Уније и земље чланице ЕУ, регулише заштита конкуренције у законодавству Републике Србије, те да се тумачење и примена тих принципа спроводи на начин како то чине институције Европске Уније и државе чланице. Одредбе чл. 81. и 82. Уговора о Европској Заједници (сада одредбе чл. 101. и 102. Уговора о функционисању Европске Уније), односе се на усаглашену праксу, злоупотребу доминантног положаја и рестриктивне споразуме којима се спречава, ограничава или нарушава конкуренција, те у том смислу и наведени принципи регулисања, тумачења и примене односе се на институте усаглашене праксе, злоупотребе доминантног положаја и рестриктивне споразуме којима се спречава, ограничава или нарушава конкуренција на унутрашњем тржишту.²³

Република Србија је ратификовала Споразум о стабилизацији и придруживању између Европске заједнице и њених држава чланица с једне стране и Републике Србије с друге стране у 2008,²⁴ да би одмах након тога, у 2009. донела нови Закон о заштити конкуренције.

Према чл. 16. ст. 2. Устава РС: „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују. Потврђени међународни уговори морају бити у складу с Уставом.“

Имајући у виду одредбу чл. 167. ст. 1. т. 1. Устава РС, која одређује супермацију потврђених међународних уговора у односу на друге законе, очито је да потврђени Споразум о стабилизацији и придруживању има супермацију у односу на друге законе којима се регулише конкуренција на домаћем тржишту, па са тим у вези и закон који је донет ради спровођења обавезе која је преузета чл. 73. Закона о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица са једне стране и Републике Србије, одн. у конкретном случају нови Закон о заштити конкуренције из 2009. са изменама у 2013.²⁵

Закон о заштити конкуренције из 2009. са изменама у 2013. на сасвим другачији начин од ранијих прописа из ове материје, регулише који акти представљају повреду правила конкуренције, па тако начелно у чл. 9. овог закона одређује се:

„Повредом конкуренције у смислу овог закона сматрају се акти или радње учесника на тржишту које за циљ или последицу имају или могу да имају значајно ограничавање, нарушавање или спречавање конкуренције.“

Према Закону о заштити конкуренције из 2005. конкуренција се нарушава споразумима којима се битно ограничава или нарушава конкуренција, злоупотребом доминантног положаја и

²³ Слично схватање има Мaja Stanivuković, *Primena odredaba Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju o zaštiti konkurencije pred domaćim sudovima*, *Revija za evropsko pravo*, XIII, 2011, 1, 51, која каже: „Овде није реч само о обавези да се право Уније о конкуренцији увесе у домаћи правни поредак на основу обавезе усвајања правних тековина Уније (*acquis communautaire*). Реч је о кораку више – односно, о обавези примене овог права на начин на који се оно примењује у Унији. Такву обавезу имају свр државе које су са Унијом закључиле споразуме о стабилизацији и придруживању. Србија закључивањем Споразума о придруживању и ступањем на снагу Прелазног трговинског споразума није добила никакву нову обавезу у погледу заштите конкуренције – забрана рестриктивних споразума и злоупотребе доминантног положаја била је предвиђена раније важелим Законом о заштити конкуренције из 2005. године. Новина је у томе да се при оцени понашања у складу са законом од сада морају примењивати критеријуми који су усвојени у страном правном поретку – у правном поретку ЕУ. Овој обавези подлежу органи примене права у Србији: 1) Комисија за заштиту конкуренције и 2) национални судови.“

²⁴ Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица са једне стране и Републике Србије са друге стране („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 83/2008).

²⁵ Службени гласник РС, бр. 51/2009 и 95/2013.

концентрацијом којом се битно спречава, ограничава или нарушава конкуренција, пре свега стварањем доминантног положаја на тржишту. Закон о заштити конкуренције из 2009. још прецизније регулише ово питање, па тако у чл. 10-14. конкретизује у чему се састоји значајно ограничавање, нарушавање или спречавање конкуренције - рестриктивним споразумима, у чл. 15-16. регулише шта је доминантан положај и злоупотребу доминантног положаја, да би у чл. 17-19. регулисао концентрацију на тржишту. У чл. 21. закона регулисана је надлежност Комисије за заштиту конкуренције, да би у чл. 33. и даље детаљно регулисан поступак у којем Комисија за заштиту конкуренције одлучује да ли је дошло до повреде правила конкуренције. У чл. 57. наведеног закона прописано је и које управне мере за заштиту конкуренције Комисија може изрећи. Закон о заштити конкуренције из 2009. као и ранији, регулише злоупотребну доминантног положаја и недозвољену концентрацију, али по први пут регулише рестриктивне споразуме. Према чл. 10. наведеног закона:

„Рестриктивни споразуми су споразуми између учесника на тржишту који имају за циљ или последицу значајно ограничавање, нарушавање или спречавање, конкуренције на територији Републике Србије.

Рестриктивни споразуми могу бити уговори, поједине одредбе уговора, изричит или прећутни договори, усаглашене праксе, као и одлуке облика удруживања учесника на тржишту, а којима се нарочито:

- 1) непосредно или посредно утврђују куповне или продајне цене или други услови трговине;
- 2) ограничава и контролише производња, тржиште, технички развој или инвестиције;
- 3) примењују неједнаки услови пословања на исте послове у односу на различите учеснике на тржишту, чиме се учесници на тржишту доводе у неповољнији положај у односу на конкуренте;
- 4) условљава закључивање уговора или споразума прихватањем додатних обавеза које с обзиром на своју природу и трговачке обичаје и праксу нису у вези са предметом споразума;
- 5) деле тржишта или извори набавки.

Рестриктивни споразуми забрањени су и ништави, осим у случајевима изузећа од забране у складу са овим законом.“

Рестриктивни споразуми могу бити и у прећутним договорима, као и у облику усаглашене праксе, што је такође новост у законској материји регулисања правила конкуренције. За разлику од монопола, који се јавља само у случају једног - јединог произвођача на страни понуде на тржишту, рестриктивни споразум се може појавити не само ради регулисања понуде, већ и тражње, ограничава се и контролише не само производња већ и тржиште, технички развој и инвестиције, с тим да је за постојање монопола довољно постојање једног понуђача, а у случају рестриктивног споразума нужно се јавља два или више учесника на тржишту, с тим што је могућ и прећутни договор и усаглашена пракса.

За разлику од монополског споразума (клаузуле), која је према одредби чл. 14. у вези чл. 103. ст. 1. ЗОО увек ништава, одредба чл. 10. ст. 3. Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменом из 2013. предвиђа правило да су рестриктивни споразуми забрањени и ништави, осим у случајевима изузећа који су прописани законом. Одредбом чл. 11. истог закона предвиђа се изузетак (од забране) уколико допринесе унапређењу производње и промета, односно подстицању техничког или економског напретка, а потрошачима обезбеђују правичан део користи под условом да не намећу учесницима на тржишту ограничења која нису неопходна за постизање циља споразума, односно да не искључују конкуренцију на релевантном тржишту или његовом битном делу.

Типичан уговор који садржи монополску клаузулу је уговор који садржи клаузулу о праву на ексклузивну дистрибуцију одређеног производа или услуга, био је предмет разматрања и у

практици Комисије за заштиту конкуренције. Комисија за заштиту конкуренције је у бројним одлукама, које су објављене на њеном сајту, прво констатовала да се ради о споразумима који имају природу рестриктивног споразума из чл. 10. Закона, па је након анализе релевантног тржишта, користећи се како сопственом праксом, тако и праксом која је присутна у Европској Унији, одлучивала да ли постоје услови за изузеће од забране рестриктивних споразума у смислу чл. 11. истог закона.²⁶

Као што је претходно наведено, појам рестриктивног споразума у смислу права конкуренције шири је појам од уговора у смислу Закона о облигационим односима, па и од појма монополског уговора у смислу забране из чл. 14. ЗОО. Постојање услова за примену одредбе чл. 14. ЗОО утврђује парнични суд и уколико утврди да су уговорне стране уговориле монополску клаузулу, парнични суд утврђује ништавост такве уговорне одредбе. У пракси Комисије за заштиту конкуренције, која је доступна на њиховом сајту, види се да је Комисија за заштиту конкуренције прво утврђивала да су закључени рестриктивни споразуми, са прецизним одређењем који су то споразуми, да би потом утврдила да су такви споразуми *ex lege* ништави, те потом би изрицала мере заштите конкуренције.²⁷ Међутим, на основу указаних случајева види се да, за разлику од случаја примене одредбе чл. 14. ЗОО, постоје законом прописани изузеци у чл. 11. Закона о заштити конкуренције када рестриктивни споразум није ништав.

Други облик повреде конкуренције је злоупотреба доминантног положаја. Доминантан положај је термин који је створила правна теорија, док економска теорија познаје термин „тржишна моћ“, која се креће у распону од мале, односно безначајне до потпуне или монополске. Између ова два екстрема, налазе се учесници на тржишту који могу имати „одређену“, „приметну“, „значајну“ и „знатну“ тржишну моћ. За економисте, учесник на тржишту је или доминантан (може да се понаша у значајној мери независно у односу на конкуренте), што са собом носи додатне обавезе или није доминантан, па самим тим није релевантан са становишта права конкуренције.²⁸

Појам доминантног положаја није прецизиран Споразумом о оснивању Европске економске заједнице, који прописује забрану злоупотребе доминантног положаја, већ се „искристалисао“ кроз праксу Европске комисије и Европског суда правде. Према ставу Европске комисије, учесник на тржишту има доминантан положај ако има моћ да се понаша независно, што му омогућава да поступа без обзира на конкуренцију, купце или продавце, односно да одређује цене или контролише производњу или дистрибуцију значајног дела одређеног производа.²⁹ Сличан став заузео је и Европски суд правде, који је доминантан положај одредио као положај у коме учесник има моћ да се на тржишту понаша у значајној мери независно од својих

²⁶ Видети одлуке Комисије за заштиту конкуренције и то решење бр. 4/0-03-745/2018-6 од 31.10.2018. доступно на <http://www.kzk.gov.rs/kzk/wp-content/uploads/2018/11/Imlek-Meggle.pdf>, решење бр. 4/0-03-498/2018-18 од 31.10.2018. доступно на <http://www.kzk.gov.rs/kzk/wp-content/uploads/2018/12/31.10.2018-498-DeltaDMDDiageo.pdf> и решење бр. 4/0-03-683/2018-7 од 22.10.2018, решење доступно на <http://www.kzk.gov.rs/kzk/wp-content/uploads/2019/01/Izuzeci-RTS-i-Telekom.pdf>.

²⁷ Видети примера ради решење Комисије за заштиту конкуренције бр. 4/0-02-64/2018-65 од 20.09.2018. доступно на <http://www.kzk.gov.rs/kzk/wp-content/uploads/2018/10/Resenje-Auto-Cacak-i-dr.-converted.pdf>, решење Комисије за заштиту конкуренције бр. 4/0-02-61/2018-26 од 26.11.2018. доступно на <http://www.kzk.gov.rs/kzk/wp-content/uploads/2018/12/26-resenje-B2M-i-dr.-za-sajt.pdf>, решење Комисије за заштиту конкуренције бр. 4/0-02-08/2016-11 од 12.12.2016.

²⁸ Richard Whish and David Bailey, *Competition law*, Oxford, 2012, 180.

²⁹ *Europemballage Corp and Continental Can Co Inc. v. Commission (6/72)* JO 1972, L7/25, [1972] CMLR D11, наведено према: Valentine Korah, *An Introductory Guide to EC Competition Law and Practice*, Oxford and Portland, Oregon, 2007, 105.

конкурентна или клијентна.³⁰ И домаће право је на исти начин одредило појам доминантног положаја.

Закон о заштити конкуренције из 2009. са изменом у 2013. у чл. 15. регулише појам доминантног положаја:

„Доминантан положај има учесник на тржишту који, због своје тржишне снаге, може да послује на релевантном тржишту у значајној мери независно у односу на стварне или потенцијалне конкуренте, купце, добављаче или потрошаче.

Тржишна снага учесника на тржишту се утврђује у односу на релевантне економске и друге показатеље, а нарочито:

- 1) структуру релевантног тржишта;
- 2) тржишни удео учесника на тржишту чији се доминантни положај утврђује, нарочито ако је већи од 40% на утврђеном релевантном тржишту;
- 3) стварне и потенцијалне конкуренте;
- 4) економску и финансијску снагу;
- 5) степен вертикалне интегрисаности;
- 6) предности у приступу тржиштима снабдевања и дистрибуције;
- 7) правне или чињеничне препреке за приступ других учесника тржишту;
- 8) снагу купца;
- 9) технолошке предности, права интелектуалне својине.

Два или више правно независна учесника на тржишту могу да имају доминантан положај ако су повезани економским везама тако да на релевантном тржишту заједнички наступају или делују као један учесник (колективна доминација).

Терет доказивања доминантног положаја на утврђеном релевантном тржишту је на Комисији.“

Суштински, када учесник на тржишту може да послује независно, тада има не само доминантан, већ и монополски положај, с тим што ове нису синоними, јер монополски положај је увек доминантни, а није сваки доминантни – монополски положај. Међути, као што смо видели, закон не забрањује успостављање већ само злоупотребу доминантног положаја.³¹ Како је појам монополског положаја обухваћен као један појавни облик доминантног положаја, то је забрањено и искоришћавање монополског споразума. Треба имати у виду да забрана злоупотребе доминантног, па тиме и монополског положаја обухвата не само закључивање уговора и уговорних одредби којима се злоупотребљава доминантни, одн. монополски положај, већ и све друге правне и фактичке радње којима се врши злоупотреба.

Од принципијелног законског решења да је није забрањено успостављање доминантног, па и монополског положаја, Закон о заштити конкуренције из 2009. са изменом у 2013. прави један изузетак у случају недозвољене концентрације у смислу чл. 19. закона. Недозвољена концентрација постоји ако би значајно ограничила, нарушила или спречила конкуренцију на домаћем тржишту или њеном делу, а нарочито ако би то ограничавање, нарушавање или спречавање било резултат стварања или јачања доминантног положаја. То подразумева да би била забрањена и концентрација ако би била резултат стварања или јачања доминантног положаја, што укључује и монополски положај. Овај изузетак је значајно се односи само на концентрацију која није дозвољена, што значи, *argumentum a contrario*, да су све друге концентрације, као и успостављање доминантног (па и монополског) положаја које не би довело до ограничавања, нарушавања или спречавања конкуренције – дозвољени.

³⁰ *United Brands Company v Commission* [1978] ECR 207, наведено према: Valentine Korah, *Ibid.* 106; (85/76) *Hoffman-La Roche & Co AG v Commission* [1979] ECR 461, наведено према: Alison Jones and Brenda Sufrin, *EC Competition Law, Text, Cases and Materials*, New York, 2008, 305.

³¹ Види чл. 16. Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменом из 2013.

У савременој теорији се објашњава да монопол није увек непожељна појава на тржишту. Тако се као прва заблуда наводи да је број конкурената у обрнутој сразмери са добром конкуренцијом.³² Друга заблуда је да се монопол посматра као статичка, а не динамичка категорија. Једном успостављен монопол, је изазов за друге учеснике на тржишту да они улагањем у иновације и унапређење свог пословања дођу у ситуацију да они остварују монополску ренту. У том смислу, монопол чак и подстиче тржишну утакмицу (динамички посматрано) и доводи до увећања економске ефикасности и представља механизам за економски напредак.³³ Трећа заблуда се састоји у одређивању шта је политика заштите конкуренције, чији се основни принципи регулишу законом, па се закључује да треба да се штити конкуренција (гледано динамички и дугорочно), а не конкуренти.³⁴ Ова заблуда настаје као последица доктринарног става о томе да се тржишни услови обезбеђују кроз савршену конкуренцију, па се на овај теоријски став може применити правило *bonus theoreticus, malus practicus*. Управо због тога се и у упоредном и у домаћем законодавству не штити конкуренција од статуса монополисте, већ од његовог могућег понашања, који имају за циљ

³² Види Борис Беговић, Владимир Павић, Шта је конкуренција и како се штити, Центар за либерално-демократске студије, Београд, 2010, 6, који наводе: „Прва заблуда лежи у томе што се конкуренција везује за број конкурената, па се закључује: што је већи број конкурената, то је сважнија конкуренција. Наравно, уколико се пореди ситуација у којој постоји само једно предузеће и ситуација у којој постоји велики број предузећа, јасно је да у случају монопола (на кратак рок посматрано) нема конкуренције, али генерализација у погледу везе између броја конкурената и интензитета конкуренције није добра. Једно од тржишта у Србији на коме је најинтензивнија конкуренција, тј. конкурентски притисак који осећају учесници на тржишту, јесте оно мобилне телефоније. На њему постоје свега три компаније, при чему једна од њих можда и има доминантан положај. На светском плану једно од тржишта са најинтензивнијом конкуренцијом је тржиште великих, комерцијалних путничких авиона на коме постоје само два произвођача: Боинг (Boeing) и Ербас (Airbus). Ипак, конкурентски притисак који они један другом стварају резултује бројним иновацијама и побољшањима понуде, укључујући и обарање трошкова. Извесно је, дакле, да је понекад надметање неколико великих конкурената на тржишту далеко интензивније него надметање великог броја малих.“

³³ Борис Беговић, Владимир Павић, Оп. цит. б. 8, 9, наводе: „Друга заблуда је поимање конкуренције као статичке категорије: колика је стварна конкуренција у посматраној привредној грани, односно на посматраном тржишту у овом тренутку? Одговор на ово питање може веома брзо да се промени – конкуренција је динамичка категорија.“ Они даље наводе: „Да ли је сваки монопол исти са становишта динамичке ефикасности? Није, будући да управо монополски положај, односно монополска рента која се може присвојити при таквом положају представља свајан подстицај предузећима, односно предузетницима да улажу у истраживање и развој, односно да увећавају економску ефикасност свог предузећа. Дакле, сама могућност да предузеће постане монополиста представља најожијнији подстицај за истраживање и развој, односно за унапређење производног процеса и побољшање понуде у најширем смислу речи.“ Монополски профит, дакле, представља подстицај за истраживање и развој, односно за технолошки напредак, а изузетан економски напредак човечанства у последња два века, односно незабележен привредни раст који је довео до драстичног увећања богатства у највећем броју земаља света, у највећој мери може се објаснити технолошким напретком. Овај налаз осветљава монопол из потпуно другог угла – монопол као механизам којим се остварује економски напредак.“ Слично и Maurice E. Stucke, What is competition? Daniel Zimmer, The goals of competition law, Edward Elgar, 2012, 32

³⁴ Борис Беговић, Владимир Павић, Оп. цит. 7-8, који наводе: „Трећа заблуда о конкуренцији је истовремено и заблуда о циљу политике конкуренције. Наиме, економска теорија је још давно понудила теоријску концепцију савршене конкуренције – савршена конкуренција не постоји у стварности, већ искључиво у утварањима економске теорије. На аналитичком плану, она је од велике користи, будући да онима који уче економију омогућава да спознају све оне механизме којима се успоставља равнотежа на тржишту, којима се изједначавају понуда и тражња. Ова теорија даје одговор на питање шта се то дешава на тржишту и како конкурентски притисак доводи до решења којима се максимизује економско благостање. Ипак, опис теорије савршене конкуренције није идеал на основу кога се може водити политика заштите конкуренције – заблуда је да политика заштите конкуренције треба да доведе до успостављања савршене конкуренције. Политика заштите конкуренције треба да спречи оно нарушавање конкуренције које доводи до умањења друштвеног благостања, независно од тога колико је жељена тржишна структура далеко од савршеног тржишта. Постоји, дакле, оно нарушавање конкуренције, углавном краткорочно, које не доводи до умањења друштвеног благостања, већ, напротив, до привредног напретка. Такво нарушавање конкуренције не треба да се спречава, већ треба да се омогући. Веома битно разјашњење: политика заштите конкуренције треба да представља управо то – политику заштите конкуренције, а не политику заштите конкурената.“

ограничавање, нарушавање и спречавање конкуренције. При томе, исте радње и понашање учесника на тржишту, које имају за циљ или проузрукују последице ограничавања, нарушавања и спречавања конкуренције, регулишу се као забрањене, одн. кажњиве, без обзира да ли их предузимао монополиста или лице које има доминантни положај на тржишту.

За разлику од чл. 14. ЗОО, сада су у чл. 15. Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменом у 2013. одређени параметри како се одређује постојање доминантног положаја учесника на тржишту, а то су: величина тржишног удела, економска и финансијска снага, приступ тржиштима снабдевања и дистрибуције, као и правне или чињеничне препреке за приступ других учесника тржишту (разне врсте баријера уласку). Такође, види се да доминантни положај има и онај учесник на тржишту, који нужно нема монополски положај. У сваком случају, законско решење је да доминантни (па и монополски) положај није забрањен, што је значајна разлика у односу на решење из чл. 14. ЗОО.

Постоји и друга значајна разлика. Чл. 14. ЗОО забрањује свако коришћење монополског положаја, без обзира да ли се ради о злоупотреби или не, док се у чл. 16. Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменом у 2013. забрањује само злоупотреба доминантног положаја (без обзира да ли се ради о монополском или „обичном“ доминантном положају). Тако према чл. 16. Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменом из 2013. злоупотреба доминантног положаја је одређена на следећи начин:

„Злоупотреба доминантног положаја на тржишту забрањена је.

Злоупотребом доминантног положаја, нарочито се сматра:

- 1) непосредно или посредно наметање неправичне куповне или продајне цене или других неправичних услова пословања;
- 2) ограничавање производње, тржишта или техничког развоја;
- 3) примењивање неједнаких услова пословања на исте послове са различитим учесницима на тржишту, чиме се поједини учесници на тржишту доводе у неповољнији положај у односу на конкуренте;
- 4) условљавање закључења уговора тиме да друга страна прихвати додатне обавезе које по својој природи или према трговачким обичајима нису у вези са предметом уговора.“

Као што се види чл. 16. Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменом из 2013. практично је преузео одредбу члана 102. (ранији члан 82) Споразума о функционисању Европске Уније, који садржи концепт злоупотребе доминантног положаја, као вида нарушавања конкуренције на јединственом тржишту. У овом члану Закона нису таксативно набројани сви облици злоупотребе доминантног положаја, већ су *exempli causae* издвојени најчешћи или најкарактеристичнији облици злоупотребе, који су се појавили и у пракси Комисије за заштиту конкуренције.

Значајна разлика између одредбе чл. 14. ЗОО и одредби Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменом у 2013. види се и у примени. Када је примењивано начело о забрани стварања и искоришћавања монополског положаја у смислу чл. 14. ЗОО, о томе је одлучивао парнични суд и у случајевима (које ћемо касније посебно навести) утврђивао је постојање монополског споразума и такав монополски споразум оглашавао ништавим.³⁵ У пракси Комисије за заштиту конкуренције види се да у случајевима када је Комисија утврдила постојање доминантног положаја учесника на домаћем тржишту, радње злоупотребе доминантног положаја, да је изрицала мере заштите конкуренције и рокове за поступање.³⁶ Из наведеног се види да у првом

³⁵ Указујемо да је у Комисија за заштиту конкуренције усталила праксу у погледу

³⁶ Тако у решењу Комисије за заштиту конкуренције бр. 5/0 – 02 – 02/2019-4 од 24.05.2019, доступно на <http://www.kzk.gov.rs/kzk/wp-content/uploads/2019/06/24-05-2019-724-Resenje-Nis-ekspres.pdf>, решењу Комисије за

случају, санкцију за повреду одредбе чл. 14. ЗОО изриче царнични суд, а у другом случају Комисија за заштиту конкуренције. У случају монополске клаузуле ништавост погађа саму клаузулу, а у случају изрицања мера заштите конкуренције услед злоупотребе доминантног положаја санкционишу се радње којима је извршена злоупотреба доминантног положаја.

Може се закључити да доминантан (као ни монополски) положај на тржишту сам по себи није забрањен.³⁷ Став правне теорије је да се такав положај на тржишту може стећи на више начина.³⁸ Привредно друштво може да буде довољно успешно и да толико ојача да временом постане доминантно на релевантном тржишту. Овај случај је најређи и став америчке праксе³⁹ је да учесника на тржишту, који је већ био довољно успешан да се пробије на чело трке са конкурентима, не треба кажњавати када у тој трци победи. Остали случајеви подразумевају неку врсту монопола, било природног, правног или доминантан положај који остане при либерализацији некадашњих монопола.

Утврђивање доминантног положаја, а нарочито постојање злоупотребе тог положаја, мора бити предмет сложеног доказног поступка, у којем је нужно да се утврди тржишни удео учесника на одређеном тржишту, а потом и постојање радњи којима се доказује злоупотреба доминантног положаја. Комисија за заштиту конкуренције у законом регулисаном поступку утврђује наведене чињенице и евентуалну повреду правила конкуренције. Доминантни положај остварује се на релевантном тржишту, па је за утврђивање да ли одређени учесник на тржишту има доминантан положај потребно прецизно одредити релевантно тржиште. Исти учесник може имати било занемарљиво мало или значајно учешће у зависности од тога колико се уско или широко одреди релевантно тржиште. Релевантно тржиште подразумева постојање ефективне конкуренције међу производима који га чине, а то претпоставља да постоји довољан степен међусобне заменивости (зависи од понуде и тражње на тржишту) у погледу исте употребе производа који чине део истог тржишта.⁴⁰

Европска комисија је 1997. године објавила Саопштење о дефиницији релевантног тржишта за потребе права конкуренције у Заједници,⁴¹ у којем се релевантно тржиште одређује помоћу три фактора: тржиште производа, географско тржиште и временско тржиште.⁴² Релевантно тржиште производа представља скуп робе, односно услуга које потрошачи сматрају заменивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Уредба прописује да се заменивост скупа робе/услуга врши на основу критеријума супституције тражње, односно процене могућности купаца да се одреде за куповину друге робе или услуга које су замена за неку робу или услугу, а изузетно и на основу критеријума супституције понуде, односно процене могућности других учесника на тржишту да у кратком року и без већих трошкова

заштиту конкуренције бр. 5/0-02-336/2018-30 од 18.06.2018. доступно на <https://www.kzk.gov.rs/kzk/wp-content/uploads/2018/06/5-0-02-336-2018-30-EPS.pdf>.

³⁷ Овакав став заузела је и судска пракса у Европској унији, на шта је указано у саопштењу Европске комисије из 2009. године (*Communication from the Commission, Guidance on the Commission's enforcement priorities in applying Article 82 of the EC Treaty to abusive exclusionary conduct by dominant undertakings*) - наведено према: *EU Competition Law, Rules Applicable to Antitrust Enforcement, Volume 1: General rules, situation as at 1st December 2011*, објављено на интернет страници: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/legislation.html>.

³⁸ Cosmo Graham, *EU and UK Competition Law*, Hartow, 2010, 116.

³⁹ Правни став судије Ленарда Хенда из случаја *United States v Aluminium Co. of America* 148 F 2d 416 (2nd Cir. 1945), доступно на <https://supreme.justia.com/cases/federal/us/377/271/>.

⁴⁰ Пресуда Европског суда правде у случају *Hoffmann-La Roche v Commission* [1979] ECR 461, доступно на <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61976CJ0085>.

⁴¹ *Commission Notice on the definition of relevant market for the purposes of Community competition law (97/C 372/03)*, доступно на: [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31997Y1209\(01\):EN:NOT](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31997Y1209(01):EN:NOT).

⁴² О томе више: Маја Станивуковић, *Злоупотреба у коришћењу доминантног положаја у Европској Унији*, став Суда Европске Заједнице, стручни коментар објављен у бази правних прописа *Paragraft lex*.

понуде ту робу или услугу. Уредбом су прописани подаци на основу којих се процењује могућност супституције тражње и супституције понуде на тржишту производа. Релевантно географско тржиште је територија на којој учесници на тржишту учествују у понуди или тражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликује од услова конкуренције на суседним територијама. Релевантно географско тржиште се одређује на основу критеријума супституције тражње, односно процене могућности одређења купаца да робу или услугу купе у другим географским областима или супституције понуде, односно процене могућности учесника на тржишту из других географских подручја да поуде робу или услугу. У економској теорији се истиче да се као основни метод који се користи приликом дефинисања релевантног тржишта примењује тест хипотетичког монополисте⁴³. Овај тест служи за анализу понашања потрошача при хипотетичком порасту цене посматраног производа за одређени проценат.

Није потребно посебно напомињати да одредба чл. 14. ЗОО не регулише појам монопола, релевантно тржиште, нити критеријуме за њихово утврђивање.

У чл. 17. и 19. Закона о заштити конкуренције одређује се када се сматра да постоји концентрација (спајање и друге статусне промене, стицање непосредне или посредне контроле над другим учесником на тржишту и заједничко улагање) и када је она дозвољена у погледу правила конкуренције. Према чл. 19. ст. 1. овог закона, концентрације учесника на тржишту су дозвољене, осим ако би значајно ограничиле, нарушиле или спречиле конкуренцију на тржишту Републике Србије или његовом делу, а нарочито ако би то ограничавање, нарушавање или спречавање било резултат стварања или јачања доминантног положаја. Одредбом чл. 18. Закона о заштити конкуренције одређени су случајеви када се не сматра да је настала концентрација, а чл. 19. истог закона утврђен је принцип да су концентрације дозвољене, осим ако би значајно ограничиле, нарушиле или спречиле конкуренцију на тржишту Републике Србије или његовом делу, а нарочито ако би то ограничавање, нарушавање или спречавање било резултат стварања или јачања доминантног положаја. Дозвољеност концентрације учесника на тржишту се утврђује у односу на:

- 1) структуру релевантног тржишта;
- 2) стварне и потенцијалне конкуренте;
- 3) положај на тржишту учесника у концентрацији и њихову економску и финансијску моћ;
- 4) могућности избора добављача и корисника;
- 5) правне и друге препреке за улазак на релевантно тржиште;
- 6) ниво конкурентности учесника у концентрацији;
- 7) трендове понуде и потражње релевантне робе односно услуга;
- 8) трендове техничког и економског развоја;
- 9) интересе потрошача.

Под условима из чл. 61. Закона о заштити конкуренције, постоји обавеза претходног пријављивања концентрацији Комисији за заштиту конкуренције.

Одредбе Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменама из 2013. у делу који се односи на концентрације учесника на тржишту могу бити значајне са одредбу чл. 14. ЗОО у случају када нпр. на основу уговора о спајању, настаје нови правни субјект који има монополски положај на тржишту. Међутим, према одредбама чл. 17-19. Закона о заштити конкуренције, такав уговор не би био забрањен, па ни ништав, већ би постојала само обавеза прибављања претходног

⁴³ Борис Беговић, Владимир Павић, Шта је то конкуренција и како се штити? Београд, 2010, 23.

одобрења концентрације од стране Комисије за заштиту конкуренције, док би уколико би се применила одредба чл. 14. ЗОО такав уговор о статусној промени био ништав.

Након доношења и почетка примене Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменама из 2013. још је постало очигледније да нема јединства правног поретка, као основног уставног начела сваког правног поретка. У време када је донет ЗОО (1978), постојало је социјалистичко самоуправљање и друштвена својина који су били основна идеолошка одредница регулисања тржишних односа, па и стварања и искоришћавања монополског положаја, а у време када је донет важећи Закон о заштити конкуренције (2009) постоји другачије уставно регулисање тржишних односа, а Република Србија је преузела и међународне обавезе (Спопразум о стабилизацији и придруживању) и у поступку је приступања Светској трговинској организацији и Општем споразуму о царинама и трговини (GATT), које се односе на обавезу да правила конкуренције уреде другачије него што је то учињено чл. 14. ЗОО.

У погледу чл. 14. ЗОО с једне стране и Закона о заштити конкуренције из 2009. с друге стране, може се рећи да нису исти правни извори на основу којих су ови прописи донети, нису исти уставни основи у погледу начина регулисања правила конкуренције, нити су иста правно-техничка решења у погледу тога шта је забрањено као ограничавање, нарушавање и спречавање конкуренције. Поред разликовања правила према којима се одлучује да ли постоји повреда конкуренције, разлика постоји и у погледу органа који о томе одлучује, као и у погледу процедуре у којој се спроводи поступак. На крају, нису ни исте правне последице које настају по закону када се утврди повреда правила конкуренције. У том смислу, правно је неodrживо да такви прописи упоредо егзистирају у јединственом правном поретку и даље се примењују.

По ставу подносиоца ове Иницијативе, двојство у законском регулисању материје закључивања и искоришћавања монополског положаја је супротно уставном начелу јединства правног поретка, јер не могу истовремено постојати два закона која на различит, па и сасвим супротан начин регулишу материју правила конкуренције, укључујући и питање монополског споразума. Ова супротност у законском регулисању доводи до повреде правне сигурности, јер учесници на тржишту могу доћи у позицију да се исти правни посао сматра забрањен и ништав по чл. 14. ЗОО, а да уједно не представља повреду правила конкуренције у смислу Закона о заштити конкуренције из чл. 209, са изменама из 2013. Поред тога, постоје и даље два режима поступака по којима се одлучује о могућим правним последицама монополског споразума, у једном случају, када се примењује чл. 14. ЗОО расправљаће и одлуку донети парнични суд у складу са правилима парничног поступка,⁴⁴ а у другом случају у Комисија за заштиту

⁴⁴ Подносилац Иницијативе ће навести судске одлуке које управо илуструју повреду јединствености правног поретка. Прва судска одлука је пресуда Врховног касационог суда Прв. 58/2013 и Пзз1/2013 од 09.05.2013. у којој је Врховни касациони суд, одлучујући о ревизији, делимично преиначио пресуду Привредног суда у Новом Саду П. 4597/2010 од 06.04.2012. која је исправљена решењем истог суда П. 4597/2010 од 10.05.2012. и пресуда Привредног апелационог суда Пж. 6028/2012 од 31.01.2013. тако што је решавајући претходно правно питање утврдио да уговорне стране при закључењу уговора нису поштовале основна начела из ЗОО, између осталог и начело забране стварања и искоришћавања монополског положаја на тржишту (чл. 14. ЗОО). Суд је навео: „Следом реченог поменуто основна начела из Закона о облигационим односима су морала бити поштована и при закључењу уговора између парничара у спору. Међутим, нису. Нису зато што су парничари у спору при сачињању и прихватању понуде, а потом и закључењу уговора били несавесни. Несавесни зато што су знали да уговарају нешто што је недопуштено. Закљученим уговором, уговорници су уговорили монополски положај у корист тужиоца, уговарањем да ће се забранити (остварити) пружање станичних услуга аутобуској станици лоцираној на Булевару Јанке Томића 6, корисника ЈСП и омогућити тужиоцу да у целости преузме дотадашњу станичну делатност Јавног предузећа у међумесном и међународном саобраћају обављајући је на новоизграђеној станици као једино лице и монополиста. Закључењем уговора са тим заједнички опредељеним циљем је противно принудним прописима јавном поретку и добрим обичајима, па је тако закључен уговор у делу уговорне обавезе туженог ништав.“ Треба указати да првостепени и другостепени суд, чије су пресуде делимично преиначене, нису

конкуренције у складу са правилима које је прописао Закон о заштити конкуренције, као и у складу са правилима управног и управно-судског поступка када се подноси тужба ради управног спора против одлука Комисије за заштиту конкуренције.

Подносилац Иницијативе указује да су бивше републике – чланице СФРЈ, преузеле одредбе ЗОО, с тим што су Република Хрватска⁴⁵ и Република Словенија,⁴⁶ као чланице Европске уније изоставиле одредбу о забрани стварања и искоришћавања монополског положаја, као неспојиве са Уговором о функционисању Европске уније и савременим правилима регулисања конкуренције на тржишту. Од осталих република, Република (Северна) Македонија је донела 2001. Закон за облигационите односи,⁴⁷ у којем нема антимонополске клаузуле, док су Федерација Босне и Херцеговине (укључујући и Републику Српску)⁴⁸ и Црна Гора и даље задржале антимонополску клаузулу.⁴⁹

IV. Досадашњи став Уставног суда поводом примене чл. 4, ст. 1. Устава РС (начело јединства правног поретка) и могући однос одредбе чл. 14. ЗОО и одговарајућих одредби Закона о заштити конкуренције из 2009. са изменама из 2013.

Уставни суд Републике Србије је заузео правни став везано за јединство правног поретка као уставно начело у својој Одлуци ГУз-231/2009 од 22. јула 2010.⁵⁰ „Полазећи од одредбе члана 4. став. 1. Устава која утврђује начело јединственог правног поретка, као један од основних принципа на којима почива уставноправни систем Републике Србије, Уставни суд указује да

расправљачи питање постојања монополске клаузуле у уговору, нити тржишни удео уговорних страна о којима се изјашњавао Врховни касациони суд у наведеној ревизијској пресуди, те да је Врховни касациони суд утврдио постојање монополске клаузуле у уговору, без претходно утврђених релевантних чињеница у смислу Закона о заштити конкуренције. Наведена ревизијска пресуда донета је у парничном поступку у поступку по ревизији, уз примену чл. 14. ЗОО.

Врховни касациони суд је примењивао другачије схватање када је одлучивао по тужбама ради управног спора против законитости аката Комисије за заштиту конкуренције, када је стао на становиште да је неопходно утврдити тржишни удео учесника на релевантном географском подручју. О томе види пресуде Врховног касационог суда Узп. 458/2011 од 26.11.2012. и Узп. 390/2010 (2) од 28.10.2011. (извор: Paragraflex, изводи из пресуда се прилажу уз Иницијативу).

У новијој судској пракси Апелациони суд у Београду донео је Решење Гж. 1370/2018 од 01.03.2018. (извор: Paragraflex, извод из решења се такође прилаже уз Иницијативу) у којој је одлучио о апсолутној ненадлежности парничног суда за утврђивање повреде конкуренције на тржишту Републике Србије. Суд је навео у одлуци: „Суд није надлежан да утврди постојање повреде конкуренције на тржишту Републике Србије и да на основу утврђења такве повреде наложи туженима прекид понашања које представља повреду конкуренције, одн. забрану понављања истог понашања и да на основу повреде наложи Народној банци предузимање мера ради спречавања наводне повреде конкуренције, јер је реч о надлежности Комисије за заштиту конкуренције, у смислу одредаба Закона о заштити конкуренције.“

У ревизијској пресуди Врховног касационог суда Презв. 246/2017 од 28.12.2017. (извор: Paragraflex) ревизијски суд се мериторно изјашњавао, уз примену правила парничног поступка, да ли је одређени споразум ништав као рестриктивни споразум у смислу чл. 10. ст. 3. Закона о заштити конкуренције, а да претходно постојање рестриктивног споразума није утврдила Комисија за заштиту конкуренције.

⁴⁵ Пречишћен текст Закона о обвезним односима - „Narodne novine“, број 35/05, 41/08, 125/11 – Закон о rokovima ispunjenja novčanih obveza i 78/15.

⁴⁶ Уradni list RS, št. 83/01, 40/07, 97/07, 64/16.

⁴⁷ Службени весник на Република Македонија, бр. 18/2001.

⁴⁸ Чл. 14. Закона о облигационим односима, Службени лист СФРЈ, бр. 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89, Службени лист Р БиХ, бр. 2/92, 13/93 и 13/94, и Службени гласник РС, бр. 17/93 и 3/96.

⁴⁹ Чл. 7. Закона о облигационим односима, Службени лист ЦГ, бр. 47/2008.

⁵⁰ У питању је правни предмет у којем је Уставни суд установио да је изменама и допунама Закона о јавном информисању („Сл. гласник РС“ бр. 71/09) наступила повреда јединства правног поретка на штету система законског уређивања привредних преступа проистеклог Закона о привредним преступима („Сл. гласник РС“ бр. 101/2005). Наведено према Милош Прица, Јединство правног поретка као уставно начело и законско уређивање области правног поретка – уједно излагање о унутрашњем правном систему, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 78, LVII, 2018, 115.

иако важећи правни систем у Републици не прави разлику између тзв. органских, основних или других закона која имају јачу правну снагу од осталих, „обичних“ закона, што има за последицу да, сагласно одредби члана 167. Устава, Уставни суд није надлежан да цени међусобну сагласност закона, уставно начело јединства правног поретка налаже да основни принципи и правни институти предвиђени законима којима се на системски начин уређује једна област друштвених односа буду испоштовани и у посебним законима, осим ако је тим системским законом изричито прописана могућност другачијег уређивања истих питања.⁵¹

Системски закони су они закони који на целовит начин уређују једну област правног поретка, док посебни закони то не чине. Уставни суд је стао на правно становиште да „уставно начело јединства правног поретка подразумева међусобну усклађеност свих правних прописа у оквиру правног система Републике Србије, што начелно искључује могућност да се законом којим се уређује једна правна област могу мењати, односно допуњавати поједина законска решења садржана у закону којим се уређује друга правна област“.⁵² У том погледу могу се разликовати ситуација када се испитује да ли је повређено начело јединства правног поретка када се ради о два системска закона из различитих области правног поретка, што је једна ситуација, и друга када се испитиује однос између системског (основног) закона који је уредио област правног поретка на целовит начин и закона који према системском стоји у односу посебног према општем. Посебан закон према општем закону може стајати у режиму правне подређености али и у режиму правне упућености, из чега произлази разлика између непосредне и супсидијарне примене општег закона. Један системски закон према другом системском закону може стајати у односу посебног закона према општем закону али само у смислу правне упућености, нипошто у режиму правне подређености.

У погледу односа између закона из различитих области правног поретка, Уставни суд је, руководећи се уставним начелом јединства правног поретка, утврђеног одредбама члана 4 став 1 и члана 194 став 1 Устава, испитивао однос одредаба члана 38а Закона о порезима на имовину⁵³ и правних правила Закона о основама својинскоправних односа.⁵⁴ У овом предмету, поставило се питање односа између два системска закона, имајући у виду да су утврђивање и наплата пореза на имовину, на целовит начин регулисани потпуно одвојено предметним Законом о порезима на имовину, сагласно овлашћењу из чл. 97 тачка 6 Устава, према коме Република Србија уређује и обезбеђује порески систем, док су услови за стицање права својине и остала правила о преносу права својине на непокретностима уређена на систематски начин, Законом о основама својинскоправних односа којим се уређују својински односи, сагласно овлашћењу из члана 97 тачка 7 Устава. У овој правној ствари Уставни суд је установио повреду јединства правног поретка – одредбама једног системског закона на штету основних правних принципа и правних правила другог системског закона, са следећим образложењем: „На основу резултата целокупног поступка спроведеног пред Уставним судом утврђено је да се оспореном одредбом члана 38а Закона о порезима на имовину којом је прописано да се упис права на непокретности у земљишним, катастарским и другим јавним књигама не може вршити без доказа о плаћеном порезу на пренос апсолутних права, односно плаћеном порезу на наслеђе и поклон прописује, мимо услова прописаних Законом о основама својинскоправних односа, додатни услов за стицање права својине на непокретности и на тај начин ограничава Уставом зајемчено право на имовину утврђено одредбама члана 58. Устава. ...како је оспореном одредбом члана 38а Закона о порезима на имовину прописан још један услов који треба да се реализује у временском интервалу између закључења пуноважног уговора и уписа у јавне књиге – а то је плаћање пореза на пренос апсолутних права, Уставни суд оцењује да је

⁵¹ ЈУЗ-225/2005 од 19. 04. 2012., наведено према Милош Прица, Оп. пат, 116-117.

⁵² ЈУЗ – 225/2005 од 19.4.2012., наведено према Милош Прица, Оп. пат, 116-117.

⁵³ „Службени гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02 и 135/04.

⁵⁴ „Службени гласник РС“, бр. 6/80 и 36/90 и „Службени гласник РС“, број 29/06.

таквим прописивањем ускраћено право купцу да изврши упис права својине у јавне књиге и тако постане власник предметне непокретности.⁵⁵

У погледу односа посебног закона према општем закону, Уставни суд је у више наврата разматрао режим правне подређености посебног закона према општем (системском) закону. Основно гледиште Уставног суда тим поводом гласи: „...да би одређени закон садржавао посебна правила и правне изузетке у односу на системске законе у одређеној области, законодавац са становишта Устава и правног поретка Републике Србије мора преиспитати у поступку прописивања тих посебних правила и правних изузетака испуњеност одређених предуслова. То је, пре свега, постојање оправдане потребе и легитимног циља на коме се заснива одступање од општих, системских правних правила у одређеним успостављеним друштвеним односима у конкретној области. Даље, прецизно се мора сагледати да ли се посебна правила и правни изузеци у потпуности ослањају на системска правила, тако да се у целини посматрано општа правила из системског закона могу несметано применити на сва питања која нису обухваћена и посебно уређена на изузетан, посебан начин. И на крају, мора се сагледати и да ли су посебна правила и правни изузеци у складу са Уставом и целокупним правним системом Републике Србије. Само на тај начин може се успоставити однос тзв. системских закона и тзв. посебних закона који уређују посебна правила и изузетке на начин који не угрожава јединство правног поретка, правну сигурност и остваривање Уставом зајемчених права и слобода.⁵⁶

Однос општег (системског) и посебног закона, Уставни суд је разматрао у поступку оцене одредбе члана 3 став 1 Закона о висини стопе затезне камате („Службени гласник СРЈ“, бр. 9/01), у делу примене тзв. конформне методе. Оцена је Уставног суда у овоме предмету била да наведена одредба није у сагласности са Уставом, имајући у виду њену несагласност са основним правним начелима Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 и „Службени лист СРЈ, бр.31/93), чиме је повређено јединство правног поретка као уставно начело. Образложење Уставног суда гласи: „...Уставни суд налази да је одредбом члана 279. став 1. Закона о облигационим односима забрањено да се на доспелу, а неисплаћену уговорену или затезну камату, као и на друга доспела повремена новчана давања обрачунава затезна камата, изузев када је то законом одређено. Међутим, у ситуацији када се затезна камата обрачунава конформном методом за обрачунски период који је дужи од периода за који је прописана стопа затезне камате, у пракси се тада доспела камата за период прописане каматне стопе приписује главном дугу и тако чини основицу за обрачун камате у наредном периоду по важећој каматној стопи за тај месец. Оваква примена конформне методе у материји обрачуна затезне камате значи да приписивање камате главници представља у поменутих случајевима обрачун камате на камату, што је супротно начелу анатоцизма прописаног одредбом члана 279. став 1. Закона о облигационим односима. ...Све у свему, Уставни суд је закључио да се оспореном одредбом Закона о висини стопе затезне камате суспендује генерално правило из Закона о облигационом односима о забрани анатоцизма у материји обрачуна камата, а искључује се и примена других основних правних начела садржаних у Закону о облигационим односима (начело монетарног номинализма, начело лимита камате, забране злоупотребе права), као и других општих правних принципа и темељних вредности заштићених Уставом (принцип владавине права, социјалне правде, правне сигурности и др.), чиме се повређује начело јединства правног поретка...“⁵⁷

Један системски закон може у правном поретку стајати према другом системском закону у односу посебног закона према општем закону – само у режиму правне удућености одн.

⁵⁵ Иуз - 225/2005 од 8.6.2012. наведено према Милош Прица, Оп. цит. 116-117.

⁵⁶ Иуз-27/2011 од 06. 11. 2013., доступно на <http://www.ustavni.sud.rs/page/predmet/sr-Cyrl-CS/9419/?NOLAYOUT=1>.

⁵⁷ Иуз – 82/2009 од 27. јула 2012., доступно на <http://www.kamata.rs/odluka-ustavnog-suda-broj-uz-822009>.

супсидијарне примене другог системског (општег) закона. Такав пример нуди нам Закон о општем управном поступку,⁵⁸ који предвиђа (чл. 26) супсидијарну примену одредаба Закона о облигационим односима везано за правни режим управних уговора, а разлог упућивања на системски закон о облигационим односима јесте попуњавање правних празнина у уређивању управног уговора као посебног правног института. Будући да се Законом о општем управном поступку поводом управних уговора успоставља судска заштита у управном спору, *ratio legis* је да се управни уговор развија као самосталан правни институт, под окриљем императивних законских норми у различитим областима правног поретка и са супсидијарном применом Закона о облигационим односима.

У конкретном случају потребно је испитати однос између:

➤ једне одредбе Закона о облигационим односима (чл. 14.), која начелно, регулише забрањеност монополске клаузуле, али истовремено, не регулише шта је монополски споразум и искоришћавање монополског споразума, већ оставља да ова питања регулишу други законски прописи, и

➤ Закона о заштити конкуренције (из 2009. са изменом из 2013.), као системског закона који целовито регулише правила конкуренције, повреде правила конкуренције, органе, поступак и санкције за повреду правила конкуренције.

Одредба чл. 14. ЗОО налази се у системском закону, који целовито регулише облигационе односе између учесника на тржишту, па се и одредба чл. 14. овог закона може тумачити као делимично системско регулисање правила конкуренције приликом заснивања облигационих односа учесника на тржишту.

Закон о заштити конкуренције (из 2009. са изменом из 2013.) с друге стране регулише не само облигационе (закључење уговора, споразума), већ и друге односе (када нема уговора, па чак и када постоји усаглашена пракса) између учесника на тржишту, на начин да се обезбеди онај ниво конкуренције који је пожељан на одређеном тржишту.

У том смислу, однос између одредбе чл. 14. ЗОО и Закон о заштити конкуренције (из 2009. са изменом из 2013.) може се посматрати као однос између два системска законска решења која регулишу у једном делу исту материју (правила конкуренције приликом заснивања облигационих односа), а у другом делу различите материје (као што смо видели Закон о заштити конкуренције (из 2009. са изменом из 2013.) регулише односе на тржишту и када учесници нису у непосредном облигационом односу.

Одредба чл. 14. ЗОО начелно забрањује стварање и искоришћавање монополског положаја, не одређујући када постоји монополски положај. Прећутно, ова законска одредба упућивала је на друге законе, који су у међувремену престали да се примењују (Закон о сузбијању непојанне утакмице и монополистичких споразума из 1974. и Закон о трговини из 1990. и 1993.). Такође, одредба чл. 14. ЗОО забрањује свако коришћење монополског положаја, без обзира да ли се ради о злоупотреби, што, имајући у виду став савремене теорије, може довести и до спречавања економске ефикасности и економског напретка, као основних циљева који треба да се омогуће правилима заштите конкуренције. Закон о заштити конкуренције из 2009. као и закони који су важили у време доношења ЗОО (1978) или непосредно након ступања овог закона на снагу, регулише правила заштите конкуренције, али сасвим другачије од одредбе чл. 14. ЗОО тако да се не може сматрати да одредба чл. 14. ЗОО упућује на одредбе Закона о

⁵⁸ „Сл. гласник РС“ бр. 18/2016.

заштити конкуренције из 2009. Разлика је, као што смо већ указала, не само у погледу тога шта се штити, већ и како се штити и које су санкције за повреду правила конкуренције.

На основу свега наведеног, предлажемо Уставном суду да донесе решење којим покреће поступак оцене уставности одредбе чл. 14. ЗОО, а потом донесе следећу:

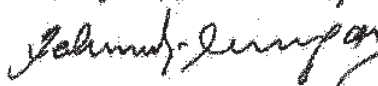
ОДЛУКУ

Утврђује се да одредба члана 14. Закона о облигационим односима ("Сл. Лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 57/89 и "Сл. Лист СРЈ" 31/93 и "Сл. лист СЦГ" бр. 1/2003 – Уставна повеља) није у сагласности са чл. 4. ст. 1, чл. 16. ст. 2, чл. 84. ст. 2. Устава РС.

Београд, 26.08.2019.

Подносилац Иницијативе

Илија Р. Девид из Београда



Пуномоћник, Владимир Ј. Добрић, адв.



ВИЛАДИМИР Ј. ДОБРИЋ
АДВОКАТ
11000 БЕОГРАД, Бирчанинова 15
Телефон: (011) 2687-514
Моб: 064 1153-999



Заједничка адвокатска канцеларија *Добрић*

Адвокати:

Владимир Љ. Добрић
Марина М. Лучић
Душан М. Васиљевић
Бранислав В. Маринковић

Адв. приправник:

Ана Н. Деспотовић
Писловни секретар:
Сандра Ђорђевић

ПУНОМОЋЈЕ

Овлашћујемо:

ВЛАДИМИРА Љ. ДОБРИЋА
адвоката из Београда, Бирчанинова бр.15.

да може заступати:

Илију Р. Девића из Београда, Виле Равијојле 9,

ради подношења Уставном суду Републике Србије:

ИНИЦИЈАТИВЕ

за оцену уставности чл. 14. Закона о облигационим односима
("Сл. Лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 57/89 и "Сл. Лист СРЈ" 31/93
и "Сл. лист СЦГ" бр. 1/2003 – Уставна повеља – у даљем тексту: ЗОО)

као и да може учествовати и предузимати све радње заступања пред свим државним органима, поводом поднете Иницијативе за оцену уставности чл. 14. Закона о облигационим односима.

Пуномоћник је овлашћен у наше име и за наш рачун примати писмена, предузимати све радње заступања без ограничења које су у нашем интересу, све без наше даље сагласности и присутности, а све његове радње признајемо као своје.

У поступку може учествовати и адвокати Бранислав Маринковић, Марина Лучић, Душан Васиљевић и Ана Деспотовић сви из Београда, Бирчанинова 15.

Београд, 22.08.2019. г.

Давалац пуномоћја

Илију Р Девића из Београда
ЈМБГ 2507952880033

ДА ЈЕ КОПИЈА ВЕРНА ОРИГИНАЛУ
ТВРДИ И ОВЕРАВА
Пол. Канцеларија
Одговорна Секретарка



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКА УПРАВА ЗА УРБАНИЗАМ
И СТАМБЕНЕ ПОСЛОВЕ
Број: V-351-2597/05
Дана: 21.10.2005.године
НОВИ САД
ВС/СД

21.10.2005.
31.10.2005.
Петровић

Градска управа за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада, на основу члана 89. став 3. и члана 94. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 47/03) и члана 192. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01), поступајући по захтеву «ВОЈВОДИНА» АД аутогтранспортно предузеће из Новог Сада, Пут Новосадског партизанског одреда број 1А, у предмету издавања одобрења за изградњу, доноси

РЕШЕЊЕ

ИЗДАЈЕ СЕ ОДОБРЕЊЕ ЗА ИЗГРАДЊУ објекта у комплексу аутогтранспортног предузећа, сервис за аутобусе, у Новом Саду, улица Пут Новосадског партизанског одреда број 1А, на парцели број 3351, К.О.Нови Сад I.

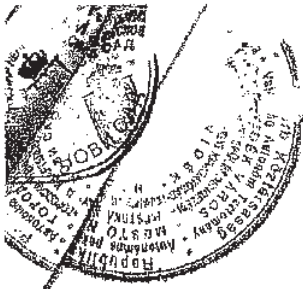
Саставни део одобрења за изградњу је Идејни пројекат број Е-03/05 од 2005.године, израђен од стране Атеље за пројектовање «Цветков» Нови Сад и акт о урбанистичким условима издат од стране Градске управе за урбанизам и стамбене послове број V-353-406/05 од 20.07.2005.године.

Одобрење за изградњу престаје да важи, ако се не отпочне са грађењем објекта, односно извођењем радова, у року од две године од дана правоснажности одобрења за изградњу.

На основу одобрења за изградњу не може се приступити грађењу објекта, односно извођењу радова.

Обавезује се инвеститор да у року важења одобрења за изградњу објекта изради све главне пројекте за потребе изградње објекта у складу са одобрењем за изградњу.

Инвеститор је дужан да осам дана пре почетка грађења објекта пријави Градској управи за урбанизам и стамбене послове, назив извођача радова, почетак извођења радова и рок завршетка изградње. Извођач радова је дужан да о завршетку изградње темеља, обавести Градску управу као и Градску управу за инспекцијске послове и да уз обавештење приложи геодетски снимак изграђених темеља.



Уз пријаву из претходног става овог решења инвеститор прилаже главни пројекат са потврдом и извештајем о извршеној техничкој контроли, одобрење за изградњу, доказ о уређењу односа у погледу плаћања накнаде за уређење грађевинског земљишта и доказ о уплати административне таксе.

Образложење



Инвеститор је дана 15.06.2005.године, поднео захтев Градској управи за урбанизам и стамбене послове за издавање одобрења за изградњу објекта означеног у диспозитиву овог решења.

Уз захтев је приложио следећу документацију:

1. Акт о урбанистичким условима издат од стране Градске управе број V-353-406/05 од 20.07.2005.године.
2. Идејног пројекта број Е-03/05 од 2005.године, израђен од стране Атељса за пројектовање «Цветков» Нови Сад, усклађен са актом о урбанистичким условима.
3. Стручно мишљење о идејном пројекту ЈП «Урбанизам» Завод за урбанизам Нови Сад, број 59270/2005 од 26.07.2005.године.
4. Доказ о праву својине, односно закупа на грађевинском земљишту, односно праву својине на објекту, односно праву коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту и правоснажно решење Управе за имовинско-правне послове о утврђивању права коришћења на неизграђеном осталом грађевинском земљишту у државаној својини и то: препис листа непокретности број 11622 К.О.Нови Сад I, издат од стране Републичког геодетског завода, Службе за катастар непокретности Нови Сад, под бројем 952-1/2005-3250 дана 23.06.2005.године и копију плана број 952-02-5728/2005 од 22.08.2005.године.
5. Други докази одређени урбанистичким планом, односно актом о урбанистичким условима и то:

Услови за прикључке на комуналну инфраструктуру:

- 1. Водовод и канализација: - претходна сагласност ЈКП «Водовод и канализација» број 1-2-6208 од 08.07.2005.године,
- 2. Електрика: - техничка информација ЈП «Електровојводина» број 2.30.2.-10573/2005 од 30.06.2005.године,
- 3. Гас: претходна сагласност «НИС-ГАС» број 08-02-4124/1 од 20.07.2005.године,
- 4. Телефон: предпроектни услови »ТЕЛЕКОМ СРБИЈА» АД број 09/9013 од 14.07.2005.године,
- 5. Услови Министарства одбране, Одељење за одбрану МО Нови Сад, број 351-882/05-13-034 од 09.05.2005.године. Условима је предвиђена обавеза инвеститора да обезбеди склањање у склоништу или другим заштитним објектима за припадајући број особа, у складу са Техничким прописом за склоништа и друге заштитне објекте.

НОВА
20.07.2005.
Градска управа
за урбанизам и стамбене послове



Посебни услови: МУП, Одељења противпожарне полиције 07 број 217-816/05 од 06.06.2005.године.



Обавезује се инвеститор да уз пријаву почетка извођења радова приложи сагласност на главни пројекат МУП-а РС, Секретаријата за унутрашње послове у Новом Саду, Одељења противпожарне полиције у Новом Саду, сагласно члану 12. Закона о заштити од пожара ("Службени гласник РС", број 37/88) и ("Службени гласник РС", број 53/93, 67/93 и 48/94).

Републичка административна такса на захтев и решење у износу од 380,00 динара је наплаћена у складу са одредбама Закона о административним таксама.

Трошкови поступка које спроводи Градска управа у корист Бюдета града Новог Сада у износу од 162.536,00 динара су наплаћени у складу са Правилником о трошковима поступка.

Разматрајући захтев и приложену документацију инвеститора утврђено је да су испуњени услови прописани чланом 91. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/03) те је одлучено као у диспозитиву овог решења.

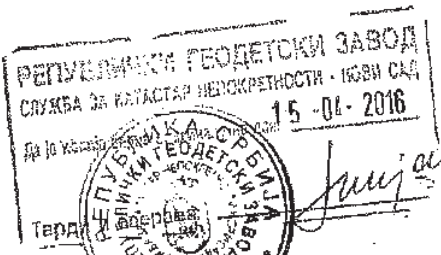
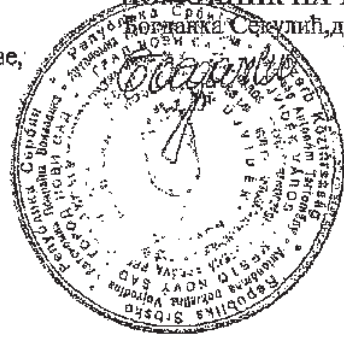
Против овог решења може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се подноси Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство, а предаје се непосредно или шаље поштом Градској управи за урбанизам и стамбене послове. Жалба се таксира са 130,00 динара републичке административне таксе и 150,00 динара за трошкове поступка у корист Градске управе.

РЕШЕЊЕ ДОСТАВИТИ:

1. Инвеститору,
2. Градској управи за инспекцијске послове,
3. Техничкој архиви Градске управе
4. Архиви

ПОМОЋНИК НАЧЕЛНИКА

Богданка Секулић, дипл. инж. арх.



[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКА УПРАВА ЗА УРБАНИЗАМ И
СТАМБЕНЕ ПОСЛОВЕ
Број: V-351-2597/05
Дана: 26.11.2007.године
НОВИ САД
СВ/ГД



РЕШЕЊЕ

04.12.2007.

04.12.2007.

Стамбене
(ПОЛНИ)

Градска управа за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада, на основу члана 255. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01), члана 89. став 3. и члана 94. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/03 и 34/06), члана 6. и 33. Одлуке о Градским управама ("Службени лист Града Новог Сада", број 4/2005 и 8/2005) и на основу решења начелника Градске управе за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада број V-020-30/05-5 од 12.07.2005.године, решавајући по захтеву АТП "ВОЈВОДИНА" АД Нови Сад од 26.10.2007.године, доноси

РЕШЕЊЕ

МЕНЈА СЕ правоснажно решење Градске управе за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада, број V-351-2597/05 од 21.10.2005.године, тако да први став диспозитива овог решења сада гласи:

"Издаје се одобрење за изградњу објекта у комплексу аутотранспортног предузећа, сервиса за аутобусе - као део I фазе, у Новом Саду, Пут новосадског партизанског одреда број 1А, на парцели број 3351 К.О. Нови Сад I".


У свему осталом решење број V-351-2597/05 од 21.10.2005.године остаје непромењено.

Образложење

Градска управа за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада донела је решење број V-351-2597/05 од 21.10.2005.године којим је издато одобрење за изградњу објекта комплекса аутотранспортног предузећа, сервис за аутобусе у Новом Саду, Пут новосадског партизанског одреда број 1А, на парцели број 3351 К.О. Нови Сад I.

Захтев за измену наведеног правоснажног решења поднело је дана 26.10.2007.године АТП "Војводина" А.Д. из Новог Сада, Пут новосадског партизанског одреда број 1/А.

У захтеву се наводи да је у предметном решењу потребно прецизирати да изградња Сервиса за аутобусе представља део I фазе изградње објекта у комплексу АТП Војводина" АД Нови Сад.



Увидом у акт о урбанистичким условима који је издат од стране ове Управе, под бројем У-363-406/05 од 20.07.2005.године, који чини саставни део одобрења за изградњу базе У-363-2597/05 од 21.10.2005.године, утврђено је да је у тачки 2.9. "Други посебни услови" предвиђена могућност фазне изградње за изградњу објеката у комплексу аутобусног транспортног предузећа (мстел, управна зграда, салон аутомобила, салон аутобуса, диспечер, сервис за аутобусе, кућица интерне пумпне станице, острво са аутоматима, укупани резервоари, интерне саобраћајнице са паркинзима за путничке аутомобиле и аутобусе АТП).

Имајући у виду да у решењу којим је издато одобрење за изградњу, није прецизирана фаза изградње сервиса за аутобусе, иако је актом о урбанистичким условима дата могућност фазне изградње, те да је инвеститор у поднетом захтеву од 21.10.2007.године, изразио своју вољу да изградња сервиса за аутобусе представља део I (прве) фазе изградње објеката у комплексу АТП Војводина АД Нови Сад, применом одредбе члана 255. Закона о општем управном поступку, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Других измена није било, те је у осталим деловима решење остало непромењено.

Републичка административна такса на захтев и решење у износу од 380,00 динара је наплаћена у складу са одредбама Закона о административним таксама.

Трошкови поступка које спроводи Градска управа у корист прихода градских органа управе у износу од 162.536,00 динара су наплаћени у складу са Правилником о трошковима поступка.

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овог решења може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се подноси Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство, а предаје се непосредно или шаље поштом овој управи. Жалба се таксира са 150,00 динара републичке административне таксе и 150,00 динара за трошкове поступка у корист Градске управе.

РЕШЕЊЕ ДОСТАВИТИ:

1. АТП "Војводина" АД из Новог Сада
2. Архиви



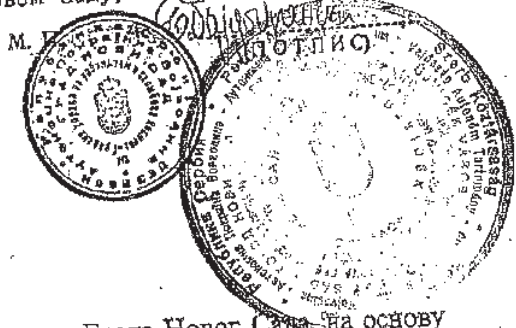
*Одредбом се
штовојна базу.
НОВИ САД 04.12.2007.*



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
 ГРАД НОВИ САД
 ГРАДСКА УПРАВА ЗА УРБАНИЗАМ И
 СТАМБЕНЕ ПОСЛОВЕ
 Број: V-351-199/07
 Дана: 23.01.2007. године
 НОВИ САД
 БГ

РЕШЕЊЕ

Правоснажно 23. 01. 2007. го.
 у Новом Саду, 23. 01. 2007. го.



Градска управа за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада, на основу члана 89. став 3. и члана 94. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 47/03) и члана 192. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01), поступајући по захтеву AUTOTRANSPORTNOG PREDUZEĆA "VOJVODINA" a.d. Novi Sad из Новог Сада, Улица Пут новосадског партизанског одреда број 1А у предмету издавања одобрења за изградњу, доноси

РЕШЕЊЕ

ИЗДАЈЕ СЕ ОДОБРЕЊЕ ЗА ИЗГРАДЊУ I фазе комплекса ауто - транспортног предузећа (аутобуска станица спратности приземље и спрат (П+1) са двонаменским склоништем, перони са надстрешницом, објекат за третман воде спратности II, резервоар за воду спратности II, диспечер спратности II, контрола улазака-излазака спратности II, перонски локали спратности II, интерно точеће место, саобраћајнице са и без перона и паркинг простор за аутобусе и путничке аутомобиле) у Новом Саду, на углу Сентавдрејског пута и Пута новосадског партизанског одреда, на парцели број 3351 К.О. Нови Сад I, чији је инвеститор AUTOTRANSPORTNO PREDUZEĆE "VOJVODINA" a.d. Novi Sad из Новог Сада, Пут новосадског партизанског одреда број 1А.

Пре изградње предметних објекта потребно је порушити постојеће објекте комплекса који се налазе на простору обухваћеном условима за изградњу, а нису њихов предмет.

ИЗДАВАЊЕМ ОВОГ РЕШЕЊА ПРЕСТАЈЕ ДА ВАЖИ РЕШЕЊЕ БРОЈ V-351-3720/05 ОД 25.10.2005. ГОДИНЕ ИЗДАТО ОД СТРАНЕ ОВЕ УПРАВЕ.

Саставни део одобрења за изградњу је идејни пројекат број Е-48/2006 од децембра 2006. године, израђен од стране Агенције "KONTURA" из Новог Сада и извод из урбанистичког плана издат од стране ове Градске управе број V-353-1657/06 од 09.01.2007. године.

Одобрење за изградњу престаје да важи, ако се не отпочне са грађењем објекта, односно извођењем радова, у року од две године од дана правоснажности одобрења за изградњу.

На основу одобрења за изградњу не може се приступити грађењу објекта, односно извођењу радова.

Обавезује се инвеститор да у року важења одобрења за изградњу објекта изради све главне пројекте за потребе изградње објекта у складу са одобрењем за изградњу.

Инвеститор је дужан да осам дана пре почетка грађења објекта поднесе пријаву овој управи и да у истој наведе назив извођача радова, почетак извођења радова и рок завршетка изградње.

Уз пријаву из претходног става овог решења инвеститор прилаже главни пројекат у четири примерка са потврдом и извештајем о извршеној техничкој контроли, одобрење за изградњу, доказ о уређењу односа у погледу плаћања накнаде за уређење грађевинског земљишта и доказ о уплати административне таксе.

Извођач радова је дужан да о завршетку изградње темеља, обавести ову управу као и Градску управу за инспекцијске послове и да уз обавештење приложи геодетски снимак изграђених темеља.

Образложење

Инвеститор је дана 16.01.2007. године поднео захтев овој Градској управи за издавање одобрења за изградњу објекта означеног у диспозитиву овог решења.

Уз захтев је приложио следећу документацију:

1. Извод из урбанистичког плана издат од стране ове Градске управе број V-353-1657/06 од 09.01.2007. године.

2. Идејни пројекат број Е-48/2006 од децембра 2006. године, израђен од стране Агенције "KONTURA" из Новог Сада, усклађен са изводом из урбанистичког плана.

3. Доказ о праву својине, односно праву коришћења грађевинског земљишта у смислу члана 91. став 1. тачка 3. Закона о планирању и изградњи и то: препис листа непокретности број: 11622 К.О. Нови Сад I, Републичког геодетског завода, Служба за катастар непокретности Нови Сад, број 952-1/2005-3250 од 23.06.2005. године.

4. Стручно мишљење ЈП «Урбанизам» Завод за урбанизам Нови Сад, број 71122/06 од 17.01.2007. године.

Други докази одређени урбанистичким планом, односно актом о техничким условима и то:

Услови за прикључење на комуналну инфраструктуру:

- Предходна сагласност ЈКП "Водовод и канализација" Нови Сад, број 1.4.757 од 19.01.2007. године,
- Техничка информација ЕПС ЛП "Електровојводина" Нови Сад, број 2.30.2-1819/07 од 19.01.2007. године,
- Предпројектни услови "Телеком Србија" АД, Нови Сад, број 09/9014 од 14.07.2005. године,
- Изјава инвеститора да се у I фази изградње комплекса неће вршити прикључење на кабловски дистрибутивни систем и заједнички антенски систем, број 731 од 18.01.2007. године,
- Одобрење за прикључење ЛП "СРБИЈАГАС" Нови Сад, број 00-01-1671 од 07.03.2006. године

Други посебни услови:

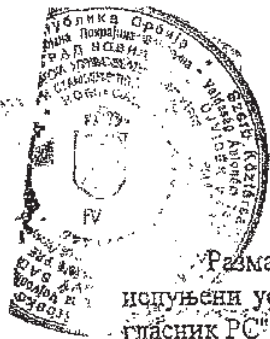
- Услови Министарства одбране, Управа за одбрану СМО у Републици Србији, Центар за одбрану Нови Сад, број 351-1438/05-09-034 од 11.07.2005. године,
- Услови МУП, Сектор за заштиту и спасавање, Одељење за заштиту и спасавање у Новом Саду, број 217-100/07 од 18.01.2007. године,
- Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину, покренут пред Градском управом за заштиту животне средине Града Новог Сада, број VI-501-39/07 од 18.01.2007. године

Обавезује се инвеститор да уз пријаву почетка извођења радова приложи сагласност на главни пројекат МУП-а, Сектор за заштиту и спасавање, Одељење за заштиту и спасавање у Новом Саду, сагласно члану 12. Закона о заштити од пожара ("Службени гласник СРС", број 37/88) и ("Службени гласник РС", број 53/93, 67/93 и 48/94).

Ако се уз интерно точеће место пројектују резервоари, уз захтев за потврду пријема документације за почетак извођења радова потребно је приложити: Одобрење на локацију МУП, СУП у Новом Саду, Одељење за заштиту од пожара и спасавање, Водопривредне услове од ЈВП «Воде Војводине» Нови Сад и Мишљење Савезног Министарства за одбрану, Одељење за одбрану Нови Сад (у погледу прилагођавања потребама општенародне одбране).

Републичка административна такса на захтев и решење у износу од 440,00 динара је наплаћена у складу са одредбама Закона о административним таксама.

Трошкови поступка које спроводи Градска управа у корист Будета града Новог Сада у износу од 400.000,00 динара су наплаћени у складу са Правилником о трошковима поступка.



Разматрајући захтев и приложени документацију инвеститора утврђено је да су испуњени услови прописани чланом 91. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/03) те је одлучено као у диспозитиву овог решења.

Против овог решења може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се подноси Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство, а предаје се непосредно или шаље поштом овој Градској управи. Жалба се таксира са 150,00 динара републичке административне таксе и 150,00 динара за трошкове поступка у корист Градске управе.

РЕШЕЊЕ ДОСТАВИТИ:

- 1. Инвеститору
- 2. Градској управи за инспекцијске послове
Одсек грађевинске инспекције
- 3. Техничкој архиви ове Управе
- 4. Архиви

ЗАПОМОЋНИК НАЧЕЛНИКА

Богданка Секулић, дипл. инж. арх.



Богданка Секулић

*ДА ЈЕ КОПИЈА ВЕРНА ПРИМЦИЈУ
ГЛАВНОМ И ОВЕРАМА*

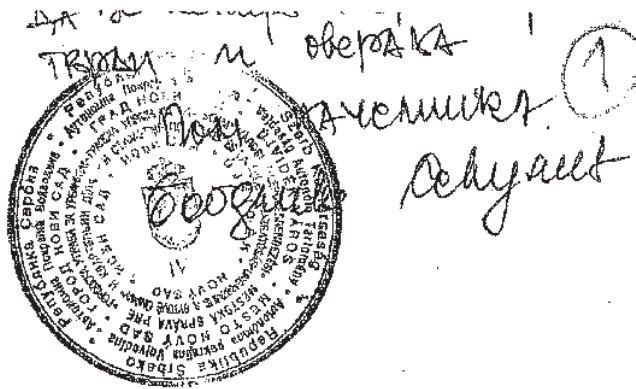


Богданка Секулић



Јулијан

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКА УПРАВА ЗА УРБАНИЗАМ
И СТАМБЕНЕ ПОСЛОВЕ
Број: V-351-2725/07
Дана: 18.06.2007. године
НОВИ САД
ЧД/ГД



Градска управа за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада, на основу члана 125. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 47/03), члана 192. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01), члана 20. Правилника о садржини и начину вршења техничког прегледа објекта и издавању употребне дозволе ("Службени гласник РС", број 111/03), члана 6. и 33. Одлуке о Градским управама ("Службени лист Града Новог Сада", број 4/2005 и 8/2005) и решења Начелника Градске управе за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада број V-020-30/05-4 од 12.07.2005.године, поступајући по захтеву AUTOTRANSPORTNOG PREDUZEĆA "VOJVODINA" a.d. Novi Sad из Новог Сада, Улица Пут новосадског партизанског одреда број 1А, доноси

РЕШЕЊЕ

ИЗДАЈЕ СЕ УПОТРЕБНА ДОЗВОЛА за I фазу комплекса ауто – транспортног предузећа (аутобуска станица, спратности приземље и спрат (П+1) са двонаменским склоништем, перони са надстрешницом, објекат за третман воде спратности П, резервоар за воду спратности П, диспечер спратности П, контрола улазака-излазака спратности П, перонски локали спратности П, интерно тоочеће место, саобраћајнице са и без перона и паркинг простор за аутобусе и путничке аутомобиле) у Новом Саду, на углу Сентаandreјског пута и Пута новосадског партизанског одреда, на парцели број 3351 К.О. Нови Сад I, чији је инвеститор AUTOTRANSPORTNO PREDUZEĆE "VOJVODINA" a.d. Novi Sad из Новог Сада, Пут новосадског партизанског одреда број 1А.

ИЗДАВАЊЕМ ОВОГ РЕШЕЊА ПОНИШТАВА СЕ РЕШЕЊЕ БРОЈ V-351-437/07 ОД 28.02.2007.ГОДИНЕ.

ИЗВОЂАЧ РАДОВА ЈЕ: "BUDUĆNOST" AD, Novi Sad

ОДГОВОРНИ ИЗВОЂАЧ РАДОВА ЈЕ: Драго Бановић, дипл. инж. грађ.

Објекат је изграђен у свему према издатом одобрењу за изградњу и овереним главним пројектима:

1. Главни архитектонско-грађевински пројекат (надстрешница) број E-57/2006-AG, израђен од стране Агенције КОНТУРА, вл.Бошковић Божидар;
2. Главни архитектонско-грађевински пројекат (перонски локали), главни пројекат инсталација водовода и канализације, бр. E-49/2006-AG, израђен од стране Агенције КОНТУРА, вл. Бошковић Божидар;



3. Главни архитектонско-грађевински пројекат (аутобуска станица), главни пројекат инсталација водовода и канализације, бр.Е-48/2006-АГ, израђен од стране Агенције КОНТУРА, вл. вл. Бошковић Божидар;
4. Главни грађевински пројекат конструкције бр.Е-48/2006-К, израђен од стране Агенције КОНТУРА, вл. Бошковић Божидар;
5. Главни грађевински пројекат конструкције (надстрешница) бр.Е-57/2006-К, израђен од стране Агенције КОНТУРА, вл. Бошковић Божидар;
6. Главни грађевински пројекат конструкције (перонски локали), бр.Е-49/2006-К, израђен од стране Агенције КОНТУРА, вл. Бошковић Божидар;
7. Главни пројекат спољне водоводне и канализационе мреже (свеска 1), број Е-Х/901-1, израђен од стране "ВОЈВОДИНАПРОЈЕКТ" Нови Сад;
8. Главни пројекат спољне водоводне и канализационе мреже (свеска 2), број Е-Х/901-2, израђен од стране "ВОЈВОДИНАПРОЈЕКТ" Нови Сад;
9. Главни пројекат третманабунарске воде и резервоара за противпожарну заштиту са заливним системом (свеска 3), број Е-Х/901-3, израђен од стране "ВОЈВОДИНАПРОЈЕКТ" Нови Сад;
10. Главни пројекат прве фазе саобраћајних површине број 235/5, израђен од стране "ВОЈВОДИНАПРОЈЕКТ" Нови Сад;
11. Главни пројекат саобраћајних површина за изградњу аутобуске станице број 5967/2, израђен од стране "ВОЈВОДИНАПРОЈЕКТ" Нови Сад;
12. Пројекат изведеног објекта интерне бензинске станице број М5.091.07, израђен од стране ДОО "Техномаг-терм" Нови Сад;
13. Главни машински пројекат унутрашње гасне инсталације број Е-263/06, израђен од стране ДОО "Терминг" Нови Сад;
14. Главни пројекат термомашинских инсталација број Е-248/06, израђен од стране ДОО "Терминг" Нови Сад;
15. Термомашински пројекат изведеног објекта број Е-261/06, израђен од стране ДОО "Терминг" Нови Сад;
16. Главни пројекат термомашинских инсталација котларница број Е-248К/06, израђен од стране ДОО "Терминг" Нови Сад;
17. Главни пројекат термомашинских инсталација број Е-257/06, израђен од стране ДОО "Терминг" Нови Сад;
18. Главни електро пројекат електроенергетске инсталације и сигналне и телекомуникационе инсталације број Е-791, израђен од стране Бироа за пројектовање "Електроинжењеринг" Нови Сад;
19. Главни електро пројекат (интерна бензинска станица) број Е-940, израђен од стране Бироа за пројектовање "Електроинжењеринг" Нови Сад;
20. Главни електро пројекат (локали уз перон 1 и локали из перон 3) број Е-791, израђен од стране Бироа за пројектовање "Електроинжењеринг" Нови Сад;
21. Главни АГ пројекат киоска за диспечера и портира број Е53/2006, израђен од стране Агенције КОНТУРА, вл. Бошковић Божидар;
22. Главни електропројекат диспечерских кућица, Е-941, израђен од стране бироа за пројектовање "Електроинжењеринг" Нови Сад;
23. Главни електро пројекат надстрешнице над перонима број Е-791, израђен од стране Бироа за пројектовање "Електроинжењеринг" Нови Сад;
24. Главни пројекат путничког лифта број 154/06, израђен од стране ДОО "MINIK trade & engineering" из Новог Сада;
25. Елаборат геотехничких истраживање терена без броја од новембра 2005.године, израђен од стране "HIDROZAVOD DTD" АД из Новог Сада.

Минимални гарантни рок за објекат, односно радове који су предмет ове дозволе је 2 (две) године.

Образложење

AUTOTRANSPORTNO PREDUZEĆE "VOJVODINA" a.d. Novi Sad из Новог Сада поднело је захтев овој Управи којим тражи да се изврши технички преглед и изда употребна дозвола за I фазу комплекса ауто – транспортног предузећа (аутобуска станица спратности приземље и спрат (П+1) са двонаменским склоништем, перони са надстрешницом, објекат за третман воде спратности П, резервоар за воду спратности П, диспечер спратности П, контрола улазака-излазака спратности П, перонски локали спратности П, интерно топеће место, саобраћајнице са и без перона и паркинг простор за аутобусе и путничке аутомобиле) у Новом Саду, на углу Сентандрејског пута и Пута новосадског партизанског одреда, на парцели број 3351 К.О. Нови Сад I.

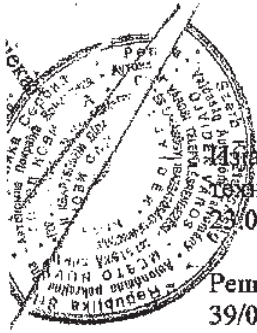
Технички преглед објекта извршила је Комисија "Института за безбедност и сигурност на раду" из Новог Сада у периоду од 01.02.2007. године до 21.02.2007. године.

Записник Комисије је заведен под бројем 01-278/1 од 21.02.2007. године.

Приликом прегледа утврђено је да је објекат изведен према одобрењу за изградњу број V-351-199/07 од 23.01.2007. године и потврде пријема документације за почетак извођења радова број V-351-436/07 од 20.02.2007. године, које је издала Градска управа за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада.

У поступку је прибављена следећа документација:

- Копија плана Републичког геодетског завода, Служба за катастар непокретности Нови Сад, број 953-1-234/2007 од 18.01.2007. године,
- Мишљење ЈКП «Водовод и канализација» Нови Сад, број 1-2-2543/1 од 23.02.2007. године,
- Записник «Телеком Србија» АД, Нови Сад, број 2127-6344/07 од 05.06.2007. године,
- Извештај сталне стручне комисије ЈП "СРБИЈАГАС" Нови Сад, број 1303 од 27.02.2007. године,
- Мишљење Министарства одбране, Одељење за одбрану Града Новог Сада, број 351-2-366/07-4-02 од 22.02.2007. године,
- Решење Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за заштиту и спасавање, Одељење за заштиту и спасавање у Новом Саду, број 217-310/07 од 23.02.2007. године,



Изјава извођача и инвеститора радова да су радови изведени према пројектно техничкој документацији, број D-8/ATP/AS од 26.01.2007. године и број 1977 од 23.02.2007. године,

Решење Градске управе за заштиту животне средине Града Новог Сада, број VI-501-39/07 од 13.02.2007. године,

Изјава инвеститора да се у I фази изградње комплекса неће вршити прикључење на кабловски дистрибутивни систем и заједнички антенски систем, број 731 од 18.01.2007. године.

Употребна дозвола за II фазу комплекса ауто – транспортног предузећа не може се издати ако инвеститор не пружи доказ од надлежног органа за послове заштите животне средине да су испуњени услови из одлуке о давању сагласности на студију о процени утицаја, сагласно члану 31. Закона о процени утицаја на животну средину и решењу Градске управе за заштиту животне средине Града Новог Сада, број VI-501-39/07 од 13.02.2007. године.

Употребна дозвола за II фазу комплекса ауто – транспортног предузећа не може се издати ако инвеститор не пружи доказ од надлежног органа о исправности изведене инсталације кабловског дистрибутивног система и заједничког антенског система.

На основу прибављене документације утврђено је да су испуњени услови прописани у члану 125. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/03), па је одлучено као у диспозитиву овог решења.

Републичка административна такса на захтев и решење у износу од 101.530,00 динара је наплаћена у складу са одредбама Закона о административним таксама. Трошкови поступка који спроводи Градска управа у корист прихода градских органа управе у износу од 202.560,00 динара су наплаћени у складу са Правилником о трошковима поступка.

Против овог решења може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се предаје овом органу, а по истој решава Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство Нови Сад. Жалба се таксира са 150,00 динара административне таксе и 150,00 динара за трошкове поступка у корист прихода градских органа управе.

РЕШЕЊЕ ДОСТАВИТИ:

- 1. Подносиоцу захтева 3х
- 2. Градској управи за инспекцијске послове
Одељење грађевинске инспекције
- 3. ДП "Геоплан" Нови Сад
- 4. ЈП "Информатика"
- 5. Техничкој архиви
- 6. Архиви



ПОМОЋНИК НАЧЕЛНИКА
Богданка Селић, дипл. инж. арх.

Богданка Селић



[Handwritten signature]



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
 ГРАД НОВИ САД
 ГРАДСКА УПРАВА ЗА УРБАНИЗАМ
 И СТАМБЕНЕ ПОСЛОВЕ
 Број: V-351-2725/07
 Дата: 07.11.2007.године
 НОВИ САД
 ЛС/СД

РЕШЕЊЕ
 29.11.2007.
 Правоснажно
 29.11.2007.
 у Новом Саду.
С.Ђаворскић
 (ПОДПИС)



Градска управа за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада, на основу члана 192. и члана 255. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ" број 33/97 и 31/01), члана 125. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број 47/03 и 34/06), члана 20. Правилника о садржини и начину вршења техничког прегледа објекта и издавању употребне дозволе ("Службени гласник РС" број 111/03), члана 6. и 33. Одлуке о Градским управама ("Службени лист Града Новог Сада" број 4/2005 и 8/2006), и на основу Решења Начелника Градске управе за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада, број V-020-30/05-5 од 12.07.2005.године, у предмету издавања употребне дозволе по захтеву Аутотранспортног предузећа "Војводина" АД Нови Сад, из Новог Сада, ул. Пут новосадског партизанског одреда број 1а, доноси

РЕШЕЊЕ

МЕЊА СЕ правоснажно решење Градске управе за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада, број V-351-2725/07, од 18.06.2007.године, тако да трећи став образложења овог решења сада гласи:

"Записник Комисије о техничком прегледу објекта је заведен под бројем 01-278/1 од 21.02.2007.године, и Анекс записника о техничком прегледу објекта, заведен под бројем 01-3164/1 од 05.11.2007.године".

У свему осталом, решење број V-351-2725/07 од 18.06.2007.године, остаје непромењено.

Образложење

Градска управа за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада, донела је решење број V-351-2725/07 од 18.06.2007.године, којим је издата употребна дозвола за I фазу комплекса ауто – транспортног предузећа (аутобуска станица спратности приземље и спрат (П+1) са двонаменским склоништем, перони са надстрешницом, објекат за третман воде спратности П, резервоар за воду спратности П, диспечер спратности П, контрола улазака-излазака спратности П, перонски локали спратности П, интерно точеће место, саобраћајнице са и без перона и паркинг простор за аутобусе и путничке аутомобиле) у Новом Саду, на углу Сентандрејског пута и Пута новосадског партизанског одреда, на парцели број 3351 К.О. Нови Сад, I, чија је инвеститор AUTOTRANSPORTNO PREDUZEĆE "VOJVODINA" a.d. Novi Sad из Новог Сада, Пут новосадског партизанског одреда број 1А.

Након издавања употребне дозволе, извршен је инспекцијски надзор у овој Градској управи у периоду од 17.09. до 12.10.2007.године, од стране покрајинских грађевинских инспектора, Покрајинског секретаријата за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Записником о извршеном инспекцијском надзору, сачињеном под бројем 112-354-00108/2007-02 од 12.10.2007.године, након увида у предмет издавања употребне дозволе, констатовано је да Покрајинска грађевинска инспекција није могла утврдити, да ли су испуњени услови за издавање употребне дозволе, јер су увидом у Записник Комисије за технички преглед, која је образована од стране Института за безбедност и сигурност на раду, утврдила да исти садржи недостатке, односно да исти не садржи податке прописане Правилником о садржини и начину вршења техничког прегледа објекта и издавању употребне дозволе.

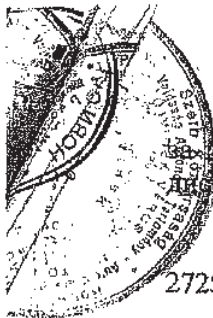
Из напред наведених разлога, Записником о инспекцијском надзору наложено је овој Градској управи, да се у року од 20 дана од дана пријема Записника, отклоне недостаци у Записнику Комисије за технички преглед и о томе обавести надлежна Покрајинска инспекција.

Имајући у виду недостатке утврђене од стране покрајинских грађевинских инспектора, ова Управа је дана 24.10.2007.године доставила Институту за безбедност и сигурност на раду, као вршиоцу техничког прегледа предметног објекта, примерак записника, у циљу отклањања недостатака у Записнику о техничком прегледу, сходно одредбама Закона о планирању и изградњи и Правилника о садржини и начину вршења техничког прегледа објекта и издавању употребне дозволе, а истовремено је о томе обавестила и инвеститора. У достављеном писму инвеститору, инвеститор је обавештен да ће се, уколико утврђени недостаци буду отклоњени у датом року, решење којим је издата употребна дозвола за предметни објекат изменити, уколико што ће се у образложењу решења навести и допуна записника Комисије о техничком прегледу, и да је за ту измену потребан пристанак инвеститора сагласно одредбама члана 255. Закона о општем управном поступку.

Дана 05.11.2007.године, овој Управи је од стране Института за безбедност и сигурност на раду достављен Анекс записника о техничком прегледу број 01-3164/1 од 05.11.2007.године.

Увидом у достављени Анекс записника о техничком прегледу, ова Управа је утврдила да су отклоњени сви недостаци констатовани у Записнику о инспекцијском надзору број 112-354-00108/2007-02 од 12.10.2007.године.

Имајући у виду да је чланом 255. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ" број 33/97 и 31/01) прописано, да ако је правоснажним решењем странка стекла неко право, а орган који је донео то решење сматра да је у том решењу неправомерно примењен материјални закон, може решење укинути или изменити ради његовог усклађивања са законом само ако странка која је, на основу тог решења, стекла право – пристаје на то и ако се тиме не вређа право трећег лица, као и чињеницу да је странка, својим актом број 10185 од 06.11.2007.године пристала да се измени правоснажно решење број V-351-2725/07 од 18.06.2007.године, којим је издата употребна дозвола, на предложен начин, ова Управа је утврдила да су испуњени услови



измену правоснажног решења у делу образложења решења, па је одлучено као у диспозитиву овог решења.

С обзиром да других измена није било, у осталим деловима решење број V-351-2725/07 од 18.06.2007.године је остало непромењено.

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овог решења може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се подноси Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство, а предаје се непосредно или шаље поштом Градској управи за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада. Жалба се таксира са 150,00 динара републичке административне таксе и 150,00 динара за трошкове поступка у корист Градске управе.

РЕШЕЊЕ ДОСТАВИТИ:

- 1. АТП "Војводина" А.Д. 3х
- 2. Техничкој архиви
- 3. Архиви



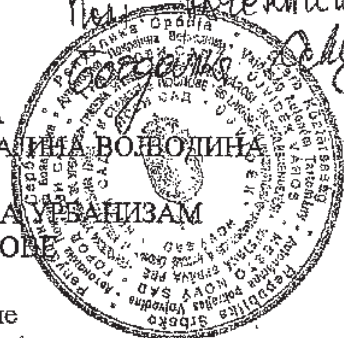
ДА ЈЕ КОПИЈА ВЕРНА ОРИГИНАЛУ
ТРОДИ И ОВЕРАТА



Начелника
Одлука

КА ОЕ КОПИЈА ВЕРНА ПРИМЛЈЕНА
ТВРДИМ И ОВЕРАВАМ
ПРЕДНИЧНИКА
СЛУЖБЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКА УПРАВА ЗА УРБАНИЗАМ
И СТАМБЕНЕ ПОСЛОВЕ
Број: V-351-7364/06
Дана: 05.03.2008.године
НОВИ САД
СР/ГД



РЕШЕЊЕ

Правоснажно 13.03.2008.
У Новом Саду, 13.03.2008.



Грацинић
ПОТПИС

Градска управа за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада, на основу члана 125. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 47/03 и 34/06), члана 192. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01), члана 20. Правилника о садржини и начину вршења техничког прегледа објекта и издавању употребне дозволе ("Службени гласник РС", број 111/03), на основу члана 6. и 33. Одлуке о Градским управама ("Службени лист Града Новог Сада", број 4/2005 и 8/2005) и на основу решења начелника Градске управе за урбанизам и стамбене послове Града Новог Сада број V-020-30/05-4 од 12.07.2005.године, поступајући по захтеву АТП "ВОЈВОДИНА" АД Нови Сад из Новог Сада, улица Пут Новосадског партизанског одреда број 1/а, доноси

РЕШЕЊЕ

ИЗДАЈЕ СЕ УПОТРЕБНА ДОЗВОЛА за објекат у комплексу аутотранспортног предузећа, [сервис за аутобусе] као део I фазе (на копији плана означен словом Н) у Новом Саду, улица Пут Новосадског партизанског одреда број 1а, на парцели број 3351 К.О. Нови Сад I, чији је инвеститор "ВОЈВОДИНА" АД АУТОТРАНСПОРТНО ПРЕДУЗЕЋЕ из Новог Сада, улица Пут Новосадског партизанског одреда број 1а, чији је инвеститор АТП "ВОЈВОДИНА" АД из Новог Сада, улица Пут Новосадског партизанског одреда број 1/а.

Обавезује се инвеститор да прибави Решење Градске управе за заштиту животне средине о испуњености услова из Одлуке о студији о процени утицаја на животну средину након реализације I и II фазе објекта.

ОДГОВОРНИ ИЗВОЂАЧ РАДОВА ЈЕ: "БУДУЋНОСТ" АД Нови Сад.

Објекат је изграђен у свему према издатом одобрењу за изградњу (грађевинској дозволи) и овереним главним пројектима (или пројектима изведеног објекта).

- Главни архитектонски пројекат број Е-03/05 израђен од стране "С&S CVETKOV" Атеље за пројектовање Нови Сад.
- АГ пројекат изведеног објекта из новембра 2006.године, израђен од стране Агенције "KONTURA" из Новог Сада.
- Главни пројекат конструкције број Е-14/05-К03/05 од јула 2005.године, израђен од стране "МС ПРОЈЕКАТ" Бачки Петровац.

Главни пројекат водовода и канализације број Е-03/05 израђен од стране "С&С ВЕТКОВ" Атеље за пројектовање Нови Сад.

- Главни пројекат електроинсталација јаке и слабе струје број 251/05 од августа 2005.године, израђен од стране "ПРОФИНГ" самостални инжењеринг биро Каћ.
- Електропројекат изведеног објекта број Е-774 из децембра 2006.године, израђен од стране "ELEKTROINZENJERING" из Новог Сада.
- Главни пројекат термомашинских инсталација број 17/2005 од јула 2005.године, израђен од стране "ТЕННОМАГ" предузеће за инжењеринг и пројектовање Нови Сад.
- Термомашински пројекат изведеног објекта број Е-260/06 од новембра 2006.године, израђен од стране "ТЕРМИНГ" ДОО из Новог Сада.

Минимални гарантни рок за објекат, односно радове који су предмет ове дозволе је 5 (пет) година.

Образложење

АТП "ВОЈВОДИНА" АД Нови Сад из Новог Сада, поднело је захтев овој Управи којим тражи да се изврши технички преглед и изда употребна дозвола за објекат у комплексу аутотранспортног предузећа, сервис за аутобусе - као део I фазе (на копији плана означен словом Н) у Новом Саду, улица Пут Новосадског партизанског одреда број 1а, на парцели број 3351 К.О. Нови Сад I.

Технички преглед објекта извршила је Комисија Института за безбедност и сигурност на раду из Новог Сада од дана 07.12.2006.године до дана 25.12.2006.године.

Записник Комисије је заведен под бројем 01-3566/1 од 13.12.2007.године.

Приликом прегледа утврђено је да је објекат изведен према одобрењу за изградњу број V-351-2597/05 од 21.10.2005.године, измени одобрења за изградњу број У-351-2597/05 од 26.11.2007.године, пријави почетка извођења радова број V-351-6484/05 од 30.12.2005.године и измени пријаве почетка радова број V-351-6484/05 од 03.12.2007.године, које је издала ова Управа.

У поступку је прибављена следећа документација:

- Копија плана Републичког геодетског завода, Службе за катастар непокретности број 953-1-234/2007 од 18.01.2007.године.
- Мишљење ЈКП "Водовод и канализација" Нови Сад, број 1.4.267/1 од 14.01.2008.године.
- Мишљење ЈП "Србија Гас" Нови Сад, број 02-03/6 од 09.01.2008.године.
- Мишљење Министарства одбране, Одељења за ванредне ситуације Града Новог Сада, број 351-2-2572/07-4-02 од 26.12.2007.године.
- Записник АД "ТЕЛЕКОМ СРБИЈА" Извршна јединица Нови Сад, број 2127-0184534/07 од 29.01.2008.године.
- Решење Министарства унутрашњих послова, Одељења за заштиту и спасавање у Новом Саду, 06/18 број 217-2739/06 од 27.02.2007.године.

- Решење Градске управе за заштиту животне средине број VI-501-39/07 од 17. фебруара 2007. године. (Потребна је процена утицаја на животну средину - испуњеност услова из Одлуке о Студији о процени утицаја на животну средину утврдиће се складу са Законом, а након реализације I и II фазе објекта).
- Изјава инвеститора да су радови изведени у свему према пројектној документацији број 770 од 31.01.2008. године.
- Изјава извођача радова и надзорног органа да су радови изведени у свему према пројектној документацији, број Д-347/АТП/С од 04.12.2006. године.

На основу прибављене документације утврђено је да су испуњени услови прописани у члану 125. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/03 и 34/06), па је одлучено као у диспозитиву овог решења.

Републичка административна такса на захтев и решење у износу од 4.860,00 динара је наплаћена у складу са одредбама Закона о административним таксама. Трошкови поступка који спроводи Градска управа у корист прихода градских органа управе у износу од 9.720,00 динара су наплаћени у складу са Правилником о трошковима поступка.

Против овог решења може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се предаје овом органу, а по истој решава Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство Нови Сад. Жалба се таксира са 150,00 динара административне таксе и 150,00 динара за трошкове поступка у корист прихода градских органа управе.

РЕШЕЊЕ ДОСТАВИТИ:

1. Подносиоцу захтева 3х
2. Градској управи за инспекцијске послове
Одељење грађевинске инспекције
3. ДП "Геоплан" Нови Сад
4. ДП "Информатика"
5. Техничкој архиви
6. Архиви

ПОМОЋНИК НАЧЕЛНИКА

Борзана Секулић, дипл. инж. арх.

Борзана Секулић

Одлучено се у праву геоплану.

Н. Сојић, 13.03.2008.г.



ATP "Vojvodina" ad Novi Sad

FAX NO. 38121539025

Sep. 04 2007 07:55AM P1



PREVOZ PUTNIKA

ad, Put Novosadskog partizanskog odreda 1/a
021/443-949, 021/443-950, 021/539-036; Fax: 021/539-025
ačun: 330-1002985-74, PIB: 100239349
105-31910-38
atpvvoj@EUnet.yu www.atpvvojvodina.co.yu

GRAD NOVI SAD
za gradonačelnicu Maju Gojković -
Trg slobode broj 1
Novi Sad

Blizanić

Broj i broj
J05

1.2.2005.

Novi Sad.....2005.... god.

Edmet: Pismo o namerama

Štovanje gospođe Gojković,
učujem Vam ovo pismo o namerama, sa željom da Vas upoznam o sledećem:
rušventno autotransportno preduzeće "Vojvodina", koje se od 1945. godine bavi prevozom putnika
drumskom saobraćaju i povezuje skoro sve gradove Vojvodine i Srbije sa Novim Sadom, u julu
04 godine, nakon aukcijske prodaje, kupio je Lija Đević, a preduzeće je transformisano u
acionarsko društvo.

idiste preduzeća se nalazi na adresi Put novosadskog partizanskog odreda 1a, oivičeno
ntandrejski putevi i Kisačkom ulicom, na parcelama 3351 i 3352/1, površine preko 6 hektara, na
ijima je ustanovljeno pravo korišćenja u korist preduzeća.

d kupovine preduzeća pa do 31.12.2004.godine, većinski vlasnik je kupio 20 najsavremenijih i
ijlksuzajnih autobusa marke "Setra" i "Mercedes", namenjenih za prevoz građana, kako u
omasećem tako i u međunarodnom linijskom saobraćaju, kao i za prevoz turista.

obzirom na ove činjenice, a posebno činjenicu da, trenutno, navedena površina nije upotrebljena
tekvatno mogućnostima koje parcele prirodno imaju, preduzeće je sačinilo plan da se, na
većinskim parcelama, izgrade sledeći objekti:

autobuska stanica za međumestni, međurepublički i međunarodni saobraćaj, sa svim pratećim
držajima najvišeg kvaliteta i evropskog standarda;

benzinska stanica (ne samo za potrebe autobusa preduzeća, nego otvorenog tipa i za treća lica);

adekvatan parking prostor, za autobuse preduzeća, za sve autobuse kojima bi se obavljao saobraćaj
a celokupnoj autobuskoj stanici, za putnička vozila korisnika i posetilaca autobuske stanice, kao i
i taxi vozila; time bi se otklonile vrlo česte situacije da se, u nedostatku parking prostora, koriste
elene površine i druge javne površine u gradu koje nemaju tu namenu,

upravna zgrada, u kojoj bi bile smeštene stručne službe preduzeća;

savremeni tehnički pregled i perionica sa najsavremenijom opremom

hotela, za potrebe turista, putnika i svih ostalih korisnika autobuske stanice

Čak je većinski vlasnik, na ime ATP "Vojvodina", dobio generalna saopštenje o vozila "Setra" i

Mercedes" na Srbiju i Crnu Goru i postao ovlašćeni serviser, planira se i izgradnja prodajnog centra

preduzeća i vozila trećih lica, a u skladu sa visokim kvalitetom i standardima ovih renomiranih firmi.

obzirom da se radi o velikim i značajnim investicijama, ne samo za naše preduzeće, nego i za grad

Novi Sad i cela Pokrajinu, očekujemo da uspostavimo saradnju, kako bismo zajedno realizovali ove

planove.

Uvažavajući Vaše vreme i brojne obaveze, nadamo se da ćemo imati priliku da Vas, u ličnom

obliku, upoznamo sve detalje i pozitivne efekte i očekivanja

U poštovanju,

ATP "Vojvodina" Novi Sad
Direktor preduzeća
Lija Đević

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДОНАЧЕЛНИК
Број: П-020-2/2005-1868
Дана: 20. јула 2005. године
НОВИ САД

Поводом прихватања Писма о намерама АД АТП „Војводина“ са идејним пројектом ради изградње аутобуске станице за међумесни и међународни саобраћај број: П-10-020-4/2005-3 од 10. фебруара 2005. године, закључено је:

- да одлука о измештању терминала међуградске аутобуске станице у Новом Саду на парцеле број 3351 и 3352/1 К.О. Нови Сад I представља дугорочну оријентацију и трајног је карактера;

- да ће се пресељење терминала међуградске аутобуске станице спровести након изградње објеката аутобазе и аутостанице на означеним парцелама од стране инвеститора АД АТП „Војводина“ Нови Сад, на којима ће се наставити обављање делатности услуга међуградске аутобуске станице;

- да измештање терминала међуградске аутобуске станице на нову локацију на парцелама инвеститора АД АТП „Војводина“ Нови Сад је инвестиција трајног карактера, од великог значаја за Град Нови Сад, па је у том смислу ова одлука дугорочног карактера.

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Маја Ђоковић

Маја Ђоковић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
СКУПШТИНА ГРАДА НОВОГ САДА
Број: 06-1/2006-125-1
03. март 2006. године
НОВИ САД

ЗАПИСНИК

са XVII седнице Скупштине Града Новог Сада одржане 03. марта 2006. године у згради Скупштине Града Новог Сада, Улица Жарка Зрењанина 2, Велика сала, са почетком у 10,00 часова.

Ток седнице је сниман. Снимак се прилаже уз Записник и чини његов саставни део.

Седници су присуствовали следећи одборници:

- | | |
|---------------------------------------|---------------------------------|
| 1. ЈОЖЕФ БАТОРИ | 37. НАДА ЛАЗИЋ |
| 2. МИЛЕНА ВИБЕРЦИЋ | 38. РАДИВОЈ ЛАКИЋ |
| 3. БРАНИСЛАВ БОЖИЋ | 39. МИЛЕНКО ЉУБИЧИЋ |
| 4. МИХАИЛО БРКИЋ | 40. БИЉАНА МАЛОВИЋ |
| 5. ЈАСМИНА БУБОЊА | 41. РАДА МАРИНКОВ |
| 6. ВИТОМИР ВАСИЋ | 42. ОБРЕН МАРКОВ |
| 7. ЖИВАН ВАСИЋ | 43. Др ЗОРАН МАШИЋ |
| 8. БРАНИСЛАВ ВУЈИН | 44. ДРАГАНА МИЛОШЕВИЋ |
| 9. ДРАГОСЛАВ ВУЛОВИЋ | 45. СОФИЈА МИЛОШЕВИЋ |
| 10. ЗОРАН ВУЧЕВИЋ | 46. МИЛОРАД МИРЧИЋ |
| 11. ЛАСЛО ГАЛАМБОШ | 47. НЕГОВАН МИТКОВИЋ |
| 12. ЕМИЛ ГИОН | 48. Др САНДРА МИЋУНОВИЋ |
| 13. АЛЕКСАНДАР ГРМУША | 49. ДУШАН МРКИЋ |
| 14. ЈОВАН ГРУБОР | 50. ТИЈАНА МУНИШИЋ |
| 15. СНЕЖАНА ДОМАЗЕТ | 51. БОРИСЛАВ НОВАКОВИЋ |
| 16. БУРО ДРЂАЧА | 52. Др ЦВИЈЕТКО НОВАКОВИЋ |
| 17. МИРКО ДУБАИЋ | 53. МИЛАН ОГАР |
| 18. ЈЕЛКА ДУБАЛИЋ | 54. АЛЕКСАНДАР ОЦИЋ |
| 19. ГОРАН БОКИЋ | 55. ЗЛАТА ПЕРИЧИН |
| 20. МИРЈАНА БУРЂЕВ | 56. МИЛЕНА ПОПОВИЋ-СУБИЋ |
| 21. ЉИЉАНА БУРЂЕВАЦ | 57. БОЈАН РАДОЈЕВИЋ |
| 22. МИЛАН ЖИВАНОВ | 58. АЛЕКСАНДАР РАДОЊИЋ |
| 23. Мр ПЕТАР ЗАГОРЧИЋ | 59. БОРЂЕ РАКОВИЋ |
| 24. ЗОРАН ЗЕЉКОВИЋ | 60. МИЛАН САНКОВИЋ |
| 25. ЗОРАН ИВЕЗИЋ | 61. МИРКО САРИЋ |
| 26. МИОДРАГ ИСАКОВИЋ | 62. ГОРДАНА СТАНИВУКОВИЋ-ВИШЊИЋ |
| 27. БУРАЋ ЈАКШИЋ | 63. ЈОВАН СТОШИЋ |
| 28. АЛЕКСАНДАР ЈЕВРИЋ | 64. БИЉАНА СТРАЉИЋ |
| 29. АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ | 65. Мр ЈАН СУБИ |
| 30. МИЛОШ ЈОТАНОВИЋ | 66. ДРАГОМИР ТЕРЗИЋ |
| 31. ЗОРАН КАРАН | 67. РАДЕНКО ТОМИЋ |
| 32. Проф. др УРАНИЈА КОЗМИЦИС-ЛУЂУРИЋ | 68. СЛАВКО ЦИГАН |
| 33. БОГДАН КОЛАРСКИ | 69. МАЈА ЦИГАНОВИЋ |
| 34. СМИЉАНА КОЧИЋ | 70. ДЕЈАН ЧАНКОВИЋ |
| 35. Доц. др СВЕТИСЛАВ КРСТИЋ | 71. МАРИНКО ШЕВО |
| 36. ЉУБИША ЛАЗАРЕВИЋ | 72. БОШКО ШКРЕБИЋ |

Седници нису присуствовали следећи одборници:

- | | |
|------------------------------|-----------------------------|
| 1. БАРБАРА АВДАЛОВИЋ | 4. СМИЉА МАКСИМОВИЋ |
| 2. Др ДРАГИЦА ЈАНКОВ ВИДАЧИЋ | 5. ЖЕЉКО МИШКИЋ |
| 3. МАРКО КРСТИН | 6. Проф. др МИЛИЈАН ПОПОВИЋ |

10. Предлог решења о давању сагласности на Програм пословања Јавног комуналног предузећа "Новосадска топлана" Нови Сад, за 2006. годину
11. Предлог решења о давању сагласности на Програм пословања Јавног комуналног предузећа "Лисје" Нови Сад, за 2006. годину
12. Предлог решења о давању сагласности на Програм пословања Јавног комуналног предузећа "Водовод и канализација" Нови Сад, за 2006. годину
13. Предлог решења о давању сагласности на Програм пословања Јавног комуналног предузећа "Чистоћа" Нови Сад, за 2006. годину
14. Предлог решења о давању сагласности на Програм пословања Јавног комуналног предузећа за стамбене услуге "Стан" Нови Сад, за 2006. годину
15. Предлог решења о давању сагласности на Програм пословања Јавног предузећа "Завод за изградњу града" Нови Сад, за 2006. годину
16. Предлог решења о давању сагласности на Програм пословања Јавног предузећа "Пословни простор" у Новом Саду, за 2006. годину
17. Предлог решења о давању сагласности на Програм пословања Јавног предузећа "Урбанизам" Завод за урбанизам Ној и Сад, за 2006. годину
18. Предлог решења о давању сагласности на Програм пословања Јавног предузећа "Спортски и пословни центар Војводина" Нови Сад, за 2006. годину
19. Предлог решења о давању сагласности на Програм пословања Јавног предузећа "Информатика" Нови Сад, за 2006. годину
20. Предлог решења о давању сагласности на Програм пословања Јавног предузећа Градски информативни центар "Аполо" Нови Сад, за 2006. годину
21. Предлог одлуке о изменама и допунама Генералног плана Града Новог Сада до 2021. године
22. Предлог плана детаљне регулације "Булевар III" у Новом Саду
23. Предлог плана детаљне регулације "Булевар IV" у Новом Саду
24. Предлог плана детаљне регулације инфраструктурног коридора ауто-пута Е-75 на административном подручју Града Новог Сада
25. Предлог плана детаљне регулације радне зоне "Север III" у Новом Саду
26. Предлог одлуке о изменама и допунама Плана детаљне регулације Лимана III у Новом Саду
27. Предлог одлуке о престанку важења Регулационог плана блокова Алмашког краја у Новом Саду
28. Предлог одлуке о изради измена и допуна Плана детаљне регулације простора северно од Булевара војводе Степе у Новом Саду
29. Предлог одлуке о преузимању оснивачких права над Заводом за здравствену заштиту радника Нови Сад
30. Предлог одлуке о преузимању оснивачких права над Заводом за здравствену заштиту студената Нови Сад

Ад.број: 35-9/2005-3-I
 35-633/2005-I
 35-1061/2005-I
 35-839/2005-I
 35-626/2005-I
 35-1037/2005-I
 35-77/2005-I
 35-828/2005-I

21. - 28. тачка дневног реда

- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА ГРАДА НОВОГ САДА ДО 2021. ГОДИНЕ
- ПРЕДЛОГ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ "БУЛЕВАР III" У НОВОМ САДУ
- ПРЕДЛОГ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ "БУЛЕВАР IV" У НОВОМ САДУ
- ПРЕДЛОГ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА АУТО-ПУТА Е-75 НА АДМИНИСТРАТИВНОМ ПОДРУЧЈУ ГРАДА НОВОГ САДА
- ПРЕДЛОГ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ РАДНЕ ЗОНЕ "СЕВЕР III" У НОВОМ САДУ
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЛИМАНА III У НОВОМ САДУ
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА БЛОКОВА АЛМАШКОГ КРАЈА У НОВОМ САДУ
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗРАДИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРА СЕВЕРНО ОД БУЛЕВАРА ВОЈВОДЕ СТЕПЕ У НОВОМ САДУ

Предлоге планова, одлука и закључака које је утврдио Градоначелник, одборници су добили уз сазив седнице.

Комисија за планове Скупштине града, поводом Предлога одлуке о изменама и допунама Генералног плана Града Новог Сада до 2021. године, предлаже да Скупштина донесе и три посебна закључка.

Савет за урбанизам, пословни простор и стамбена питања и Комисија за прописе нису имали примедби.

Савети градских општина Нови Сад и Петровардин нису имали примедби након разматрања.

Одборници Милена Биберџић и Милан Живанов поднели су Амандман на Предлог одлуке о изменама и допунама Генералног плана Града Новог Сада до 2021. године који су одборници добили уз допис од 23. фебруара 2006. године.

Савет за урбанизам, пословни простор и стамбена питања подржао је овај Амандман:

Комисија за прописе је мишљења да је Амандман благовремен и правно-технички припремљен у складу са Пословником Скупштине.

Градоначелник као предлагач одлуке, прихватио је Амандман и он постаје састави део Предлога одлуке.

С обзиром да је Скупштина одлучила да о овим тачкама споји расправу, председник Скупштине је отворио претрес о свим предлозима планова, одлука и закључака.

Пошто се у претресу нико није јавио за реч председник Скупштине је закључио претрес и напоменуо да ће се о сваком предлогу посебно гласати.

Председник Скупштине је ставио Предлог одлуке о изменама и допунама Генералног плана Града Новог Сада до 2021. године са предложеним закључком, као и три посебна закључка Комисије за планове на гласање.

Након гласања председник Скупштине је констатовао да је Скупштина са 43 гласа "за", односно већином гласова донела следећи

ЗАКЉУЧАК

1. Скупштина Града Новог Сада прихвата Извештај Комисије за планове, са 34. 35. 36. и 37. седнице од 27. 28. и 29. децембра 2005. године и 4. јануара 2006. године, о извршеном јавном увиду за Одлуку о изменама и допунама Генералног плана Града Новог Сада до 2021. године.

2. Скупштина Града Новог Сада доноси Одлуку о изменама и допунама Генералног плана Града Новог Сада до 2021. године.

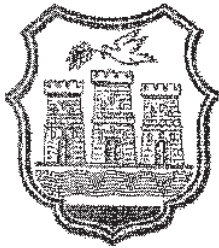
3. Скупштина Града Новог Сада задужује Градску управу за урбанизам и стамбене послове да, у сарадњи са Комисијом за планове, обавести ЈП "Урбанизам" Завод за урбанизам о Амандману који је постао саставни део Одлуке и примедбама које је прихватила и које ће то предузеће уградити у Одлуку о изменама и допунама Генералног плана Града Новог Сада до 2021. године, у законом прописаном року.

4. Закључак са Одлуком и Извештајем доставити Градској управи за урбанизам и стамбене послове.

Скупштина је донела и следеће посебне закључке

ЗАКЉУЧАК

Скупштина Града Новог Сада задужује Јавно предузеће "Завод за изградњу Града" да обезбеди средства за финансирање потребних анализа и истражних радова за подручје Рибњака, на основу којих ће се доћи до сазнања да ли је и под којим условима могућа изградња и инфраструктурно опремање на том простору.



СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА НОВОГ САДА

Година XXVI - Број 10

НОВИ САД, 14. април 2006.

примерак 120,00 динара

ГРАД НОВИ САД

Скупштина

130

На основу члана 54. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 47/2003) и члана 22. тачка 4. Статута Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада", број 11/2002), Скупштина Града Новог Сада на XVII седници 3. марта 2006. године, доноси

ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА ГРАДА НОВОГ САДА ДО 2021. ГОДИНЕ

Члан 1.

Овом одлуком мења се и допуњава Генерални план града Новог Сада до 2021. године ("Службени лист Града Новог Сада", бр. 24/2000, 18/2001 и 12/2003) (у даљем тексту: Генерални план).

Члан 2.

У Генералном плану део "II СТРАТЕГИЈА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА НОВОГ САДА" одељак "1.0. СМЕРНИЦЕ И УСЛОВИ ЗА РАЗВОЈ, ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА НОВОГ САДА ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ШИРИХ ПРОСТОРНИХ ЦЕЛИНА" став 1. тачка 3. мења се и гласи:

"3. Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" број 16/2004)"

Пододељак "1.3. Регионални просторни план Фрушке горе до 2000. године ("Службени лист САН Војводине", број 24/91)" замењује се новим пододељком

"1.3. Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" број 16/2004)" који гласи:

"Планом је обухваћен у целисти сремски део града (општина Петроварадин). Део општине се налази у саставу Националног парка, а преостали у његовој заштитној зони.

На простору катастарских општина Буковец, Лединци и Сремска Каменица извршена је измена граница чиме се Национални парк проширује за 53,57 ха, а смањује за 32,12 ха.

Након доношења закона којим се утврђују ове границе, извршиће се измене у свим плановима које обухватају овај простор (Просторном плану Града Новог Сада, Генера-

лном плану Града и плановима којима се ови планови разрађују).

За примену на простору Града посебно су важни услови који се односе на изградњу на грађевинском земљишту: у зонама виноградарских и кућа за одмор и рекреацију, прибављу Дунава, привредних објеката, као и уређање и обликовање пејзажа у заштитној зони Националног парка.

Како се у плану Фрушке горе констатује, услови који су утврђени плановима за просторе Града који су обухваћени и овим планом, у потпуности су усклађени, те их не треба посебно усклађивати.

После пододељка "1.5. Уредба о заштити специјалног резервата природе "Ковилско-петроварадински рит" ("Службени гласник Републике Србије", број 27/98) додаје се пододељак "1.6. Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица - Београд (Батајница)" ("Службени гласник Републике Србије", број 69/2003)" који гласи:

"ППП инфраструктурног коридора Е-75 Суботица - Београд" представља крак Паневропског коридора "10", односно његов крак "10 Б".

Поред основног циља - повезивања делова јужне, југо-источне Европе са средњом и северном преко територије Републике Србије планом се иницира и подстица развој подручја кроз која пролази, као и развој у ближем окружењу кроз остваривање максималних комерцијалних ефеката.

Осим текстуалног дела у коме се утврђују (1) циљеви и задаци просторног плана, (2) функција и значај инфраструктурног коридора за интеграцију простора, (3) утицај инфраструктурног коридора на окружење, (4) положај магистралних инфраструктурних система у коридору, (5) функционални садржаји ауто-пута и пратећи садржаји за потребе корисника ауто-пута, (6) заштите животне средине, (7) организација, уређење и коришћење простора и (8) примена просторног плана, план садржи три рефералне карте и то:

План намене површина, План инфраструктурних система и Режији уређења, коришћења и заштита простора и тематску карту "План саобраћајне инфраструктуре".

Планом су обухваћене у целини катастарске општине Ченеј, Кисач, Руманка, Каћ, Ковил и Будисава, док је у општинама Нови Сад 1, Нови Сад 3 и Нови Сад 4 обухваћен само коридор аутопута у укупној површини од 234 ха.

У Граду Новом Саду план ће се применити у Просторном плану, Генералном плану Града Новог Сада, као и плановима детаљне регулације ужим територијалних целина. Поред поштовања критеријума, стандарда и норматива, плановима ће се прихватити сви технички елементи, саобраћајница и инфраструктурних система, њихово повезивање са постојећим деловима система и начин повезивања односно укрштања без директног контакта и сл.

¹ У даљем тексту: аутопут Суботица - Београд

укрштања са магистралним путем М-21 на Мишелуку, са магистралним путем М-22/1 код Пуцкароша.

Укида се траса железничке пруге за Парагво

Део железничке пруге од Београдске пруге до Парагво се укида јер је поменута пруга демонтирана у току прошле године.

На два траса продужетка Суботичког булевара на сремској страни и његово укључивање у обилазницу око Сремске Каменице

Укида се део магистрале и простор се планира за породично становање, са осталим комплементарним садржајима.

Након преласка продужетка Суботичког булевара мостом преко Дунава и Лединачког пута у Сремској Каменици, планира се његово укључивање у трасу обилазнице око Сремске Каменице која ће се реализовати у скоријем времену.

Смањење ранга дела Индустијске улице

Мања се значај дела саобраћајнице у мрежи саобраћајница тако што се смањује њен ранг (што ће омогућити смањење планиране регулације).

У циљу рационалнијег коришћења грађевинског простора, након зацељења створеног канала система Сајлово, део Индустијске улице који се налази иза фабрике "Стандард" претвориће се у саобраћајницу нижег реда.

Смањење ранга Београдске улице у Петроварадину

Београдској улици у Петроварадину се смањује ранг из примарне у секундарну саобраћајну мрежу, пошто се планира алтернативни примарни саобраћајни правац у продужетку Булевара цара Лазара, који се наставља мостом преко Дунава, тунелом испод Петроварадинске тврђаве до вазе са Прерадобићевом и улицом Дунавске дивизије.

Промену ранга улице Бајчи Жилиноског

Улица Бајчи Жилиноског добија ранг саобраћајнице.

Локацију Међуградске аутобуске станице и приградског терминала

Ради измештања приградског терминала са Рибље пијаче на локацију садашње Међуградске аутобуске станице, међуградска станица градиће се на простору радне

зоне "Север II" на парцели број 3351 КО Нови Сад / у могућност подземне везе испод железничке станице.

На овом простору је утврђена намена секундарних и терцијарних делатности, што је у складу са делатношћу Међуградске аутобуске станице.

Локацију путничких пристана

Путнички пристани на Дунаву налазе се:

- на новосадској страни, на делу између улице Максима Горког и Варадинског моста, и
- у Сремској Каменици, у наставку Школске улице.

Продужетак улице Новосадског сајма од улице Миколе Кочића до Суботичког булевара

На планираној измени - продужетак трасе улице Новосадског сајма задржава се постојећа регулациона ширина улице Новосадског сајма, у делу који је предвиђен за њено продужење, изградњом денивелсаног путног објекта.

Везу Булевара цара Лазара, Кеја житава рације и планираног моста на месту порушене железничког моста цара Франје Јосифа

Планира се укрштања поменутих улица дефинисањем саобраћајне петље, у циљу смањења конфликтних тачака и повећања безбедности, као и омогућавања највећег нивоа услуга у одвијању саобраћаја. Конкретно решење петље ће бити у складу са резултатима анализа и студија које су у току, а коначно решење ће бити разрађено кроз план детаљне регулације.

У одељку "4.0. ГЕНЕРАЛНО РЕШЕЊЕ ИНФРА-СТРУКТУРНИХ СИСТЕМА", поделак "4.2. Енергетски систем" наслов "Снабдевање града електричном енергијом" став 9. друга реченица мања се и гласи:

"Сви 110 kV далеководи који ће се градити надземно око града биће смештени у енергетске коридоре. 110 kV далеководи који ће бити грађени за повезивање ТС 110/20 kV "Центар" са ТС 110/20 kV "Нови Сад 4", ТС 110/20 kV "Нови Сад 5" и ТС 110/20 kV "Нови Сад 7", као и за повезивање ТС 110/20 kV "Нови Сад 5" са ТС 110/20 kV "Нови Сад 7", градиће се подземно (каблирањем)."

Став 13. друга реченица, мања се и гласи:

"Постојећа ТС 110/35 kV "Нови Сад II" реконструисаће се у ТС 110/20 kV. Градиће се и лет нових трансформатора 110/20 kV и то: на Римски Шанчевима, у Петроварадину ("Победа"), у улици Пап Павла ("Центар"), у Ветернику - северно од пута Нови Сад-Ветерник и у радној зони Север I".

Полазећи од потребе да се уреде поједина питања у вези обезбеђивања услова за коришћење нове међумесне аутобуске станице у Граду Новом Саду, а у складу са решењима садржаним у Генералном плану Града Новог Сада до 2021. године ("Службени лист Града Новог Сада" бр. 24/2000, 12/03 и 10/06),

1. Град Нови Сад, кога заступа Градоначелник Маја Гојковић (у даљем тексту: Град), и

2. АТП "Војводина" АД Нови Сад, кога заступа Илија Девид, директор (у даљем тексту: АТП "Војводина") закључују

Уговор

Овим уговором уговорне стране уређују међусобна права и обавезе у погледу обезбеђивања нове међумесне аутобуске станице у објекту који ће градити АТП "Војводина" на локацији која је предвиђена Генералним планом Града Новог Сада до 2021. године (у даљем тексту: Генерални план).

Обезбеђивањем нове међумесне аутобуске станице у складу са ставом 1. ове тачке створиће се услови за измештање приградског терминала са Рибље пијаце на локацију садашње међумесне аутобуске станице, као и услови за измештање садашње међумесне аутобуске станице на нову локацију, у складу са Генералним планом.

II.

Уговорне стране су сагласне да АТП "Војводина" гради објекат за нову међумесну аутобуску станицу на простору радне зоне "Север II", на парцели 3351 К.О. Нови Сад I, на земљишту чији је власник, што је утврђено увидом у лист непокретности Републичког геодетског завода - Службе за катастар непокретности Нови Сад.

III.

АТП "Војводина" се обавезује да на локацији из тачке II. овог уговора нови објекат изгради сопственим средствима у својству инвеститора, а у складу са идејним пројектом приложеним уз Писмо о намерама АТП "Војводина", које је прихваћено од стране Градског већа Града Новог Сада 10. фебруара 2005. године.

АТП "Војводина" се обавезује да ће новоизграђени објекат обезбедити услове за пријем и отпрему аутобуса у међумесном саобраћају по међународним стандардима за међумесну аутобуску станицу, чиме ће се допринети побољшању укупне градске саобраћајне инфраструктуре.

IV.

АТП "Војводина" се обавезује да за време трајања овог уговора неће мењати делатност и намену новог објекта међумесне аутобуске станице и да ће континуирано пружати услуге свим превозницима под истим условима.

V.

Град Нови Сад се обавезује да, након што АТП "Војводина" добије употребну дозволу за новоизграђени објекат међумесне аутобуске станице, регулише аутобуски саобраћај, као и да траса линија у градском и приградском саобраћају и аутобуска стајалишта уреди у складу са новом локацијом, а на основу налаза и препорука Анализе одвијања јавног превоза путника, коју припреми Јавно предузеће "Урбанизам" Завод за урбанизам Нови Сад.

VI.

Овај уговор се закључује на неодређено време, односно док траје намена међумесне аутобуске станице утврђена Генералним планом, уз могућност једностраног отказа обе уговорне стране.
Уговорне стране су сагласне да отказни рок износи шест месеци у случају једностраног отказа пре прибављања употребне дозволе, а да у случају једностраног отказа после прибављања употребне дозволе отказни рок износи годину дана.

VII.

Уговорне стране су сагласне да евентуалне спорове решавају на миран начин, путем заједничке комисије арбитражног карактера.
У случају немогућности мирног решења спора, у року од 15 дана од дана отпочињања преговора уговорне стране могу покренути спор пред стварно надлежним судом у Новом Саду.

VIII.

Овај уговор је сачињен у осам (8) примерака од којих свака уговорна страна задржава по четири.

IX.

Уговор је закључен када га потпишу овлашћена лица обе уговорне стране.



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДОНАЧЕЛНИК
Број: II-020-2/2006-770
Дана: 8. маја 2006. године
НОВИ САД



Директор
АТП "Војводина"
Марија Девит



Република Србија
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
САВЕТ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
72 Број: 733-00-5789/2012
6. септембар 2012. године
Београд

**МЕЂУНАРОДНИ АРБИТРАЖНИ
СПОРОВИ У ПРОЦЕСУ
ПРИВАТИЗАЦИЈЕ И ШТЕТНО
ПОСТУПАЊЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА
ПРИВАТИЗАЦИЈУ**

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
МЕЂУНАРОДНИ АРБИТРАЖНИ СПОРОВИ У ПРОЦЕСУ
ПРИВАТИЗАЦИЈЕ И ШТЕТНО ПОСТУПАЊЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА
ПРИВАТИЗАЦИЈУ

јавне набавке за ангажовање адвоката пред међународном арбитражом јер Савет сматра да се само у јавном поступку могу изабрати најстручнији и најквалитетнији пуномоћници. Уколико Агенција није спровела јавну набавку, односно није на конкурс изабрала пуномоћнике, онда треба да одговори која су мерила коришћена за избор адвоката, као и колика средства су исплаћена на име њихових хонорара по конкретно извршеним адвокатским радњама, а не по основу паушала. Дописом број С1-3105-1605/12, који је у прилогу извештаја, Агенција је 31.маја 2012. године обавестила Савет о укупним паушалним трошковима по канцеларијама адвоката који су заступали Агенцију, при чему је избегла да достави конкретно тражене податке битне за извештај.

Савет сматра да је свака државна институција дужна да спроведе поступак јавних набавки, без обзира да ли се плаћа из буџетских средстава или из сопствених прихода, јер чак иако се ради о сопственим приходима Агенција није овлашћена да олако троши средства која су прибављена обављањем јавног посла.

Из горе наведених чињеница произлази да су исходи спорова такви да ни у једном спору није утврђено да је Агенција основано раскинула уговор због неиспуњења обавеза од стране купца и да су Агенција и субјект приватизације обавезани да плате милионске штете због неоснованог раскида уговора од стране Агенције.

Међутим поред огромних сума новца које УНЛ потражује од наше земље, највећа штета се огледа у изгубљеним потенцијалним страним инвестицијама, услед чињенице да је Србија због случаја „Путник“ означена као земља несигурна за улагање.

Да у Србији постоје проблеми инвеститора, може се осим на примеру Путника, сагледати и кроз поступак приватизације предузећа АТП Војводина из Новог Сада.

Приватизација АТП Војводина

Предузеће је приватизовано 2004. године, након чега се купац обратио надлежнима у градској власти писмом о намерама које се односи на инвестиције у изградњи нове аутобуске станице за међумесни и међународни саобраћај. Купац је дописом бр. П-020-2/2005-1868 од 20.јула 2005. године обавештен од стране градоначелнице Новог Сада да је одлука о измештању терминала међуградске станице на парцеле 3351 и 3352 КО Нови Сад орјентација трајног карактера и да би та инвестиција била од великог значаја за град Нови Сад.

У Службеном гласнику града Новог Сада бр.10/2006 од 14. априла 2006. године објављена је Одлука о изменама и допунама генералног урбанистичког плана, тако што се станица за приградски саобраћај измешта са Рибље пијаце на досадашњу станицу, а досадашња станица за међуградски саобраћај измешта на локацију „Север“ на парцелу 3351 КО Нови Сад, на којој је инвеститор АТП Војводина. Истим планом утврђена је намена секундарних и терцијарних делатности у складу са делатношћу међуградске аутобуске станице.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
МЕЂУНАРОДНИ АРБИТРАЖНИ СПОРОВИ У ПРОЦЕСУ
ПРИВАТИЗАЦИЈЕ И ШТЕТНО ПОСТУПАЊЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА
ПРИВАТИЗАЦИЈУ

Између града Новог Сада и АТП Војводина закључен је уговор 08. маја 2006. године о уређењу појединих питања у вези обезбеђивања услова за коришћење нове међуградске станице на локацији 3351 КО Нови Сад. Уговором је предвиђено да АТП Војводина изгради станицу како би се стекли услови за измештање старе станице према генералном плану. АТП Војводина је дужна да пружа услуге свим превозницима, а град када АТП добије употребну дозволу регулисаће трасе аутобуског саобраћаја у складу са новом локацијом.

Министарство за капиталне инвестиције донело је решење дана 23. јануара 2007. године којим је утврђено да нова аутобуска станица у Улици Пут новосадско партизанског одреда 1/9 испуњава услове за рад аутобуске станице у складу са законом. Градска управа Новог Сада издала је 28. фебруара 2007. године употребну дозволу за прву фазу аутобуске станице и то за пероне, надстрешнице, објекте и канализацију. Град Нови Сад је 15. јануара 2007. године регулисао аутобуске линије и трасе међумесних стајалишта и међумесног превоза путника у односу на нову станицу.

Привредна комора је о новој станици дала добро мишљење и сврстала је у прву категорију. У Службеном листу града Новог Сада бр. 18/07 од 28. маја 2005. године град Нови Сад је објавио одлуку којом одређује да је стара аутобуска станица, која се налази у Булевару Јаше Томића бр. 6 искључиво терминал за приградски саобраћај путника. То исто се понавља у решењу града од 18. јуна 2007. године где се наводи да стара станица није за међумесни саобраћај.

На основу свега изнетог јасно је да је инвеститор извршио инвестицију и добио дозволе, али му је онемогућено да нова аутобуска станица почне са радом.

И поред званичних одлука стара аутобуска станица није измештена. Наиме, 2008. године дошло је до промене градске власти која је све зауставила. Јавно градско саобраћајно предузеће, које је 1966. године добило право на привремено коришћење градског земљишта старе станице, а 21. марта 1967. године добило привремено право да ту буде станица, игнорисало је новонастале околности.

Управу Јавног градског саобраћајног предузећа нису интересовале одлуке да се међумесна станица измести упркос томе што Министарство за инфраструктуру сматра да то предузеће не може пружати станичне услуге на основу решења од 25 фебруара 2008. године и 29. фебруара 2008. године и што град измешта станицу и одређује нове трасе према новој станици. Јавно градско саобраћајно предузеће, поред тога што има привремену дозволу из 1967. године коју град у сваком моменту може да олузме, наставља да ради под истим условима. Градски моћници не уважавају чињеницу да је све урађено у складу са генералним планом, одлукама града и Уговором.

С обзиром да је купац-инвеститор завршио радове 2008. године и да му није омогућено обављање делатности, то је пропустио да плати рате купопродајне цене, због чега је Агенција за приватизацију раскинула Уговор. Сада се АТП Војводина налази у поступку стечаја пред Трговинским судом Ст-9/10.

Поред тога што је инвеститор био жртва локалне власти Новог Сада, ни Агенција за приватизацију није уважила све релевантне доказе раскинувши купопродајни

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
МЕЂУНАРОДНИ АРБИТРАЖНИ СПОРОВИ У ПРОЦЕСУ
ПРИВАТИЗАЦИЈЕ И ШТЕТНО ПОСТУПАЊЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА
ПРИВАТИЗАЦИЈУ

уговор. Купцу није остављена никаква могућност да остварује приход и сходно томе измирује обавезе у реалном року договореном са Агенцијом.

Имајући у виду да рок за испуњење обавеза из купопродајног уговора није регулисан законом и да је то дискреционо право Агенције, односно њеног директора, јасно је да Агенција има селективан приступ према различитим субјектима приватизације јер је у многим приватизационим предметима Агенција одлагала извршење обавеза по више пута (као што је у случају предузећа Трудбеник градња, Застава електро и других, којима је дозвољено кршење уговорних одредби).

Све напред наведено у вези АТП Војводина упућује на класичан пример бахатог понашања према инвеститорима.

Закључци и препоруке

Имајући у виду да је понашање Агенције за приватизацију причинило штету држави, озбиљно нарушило њен углед и поново нас довело у ред земаља политички ризичних за инвестиције, сматрамо да би Влада требало:

- Да предузме одговарајуће активности на изменама прописа које ће довести до смањења дискреционих овлашћења Агенције за приватизацију, до стварања јасних правила и процедура и веће транспарентности приликом одлучивања, како би се убудуће онемогућило да одлуке Агенције доведу до штете каква је држави причињена у приватизацији АД „Путник“, „Србија-Туриста“, Галенике и АТП Војводина.
- Да размотри поступање Агенције у овим споровима и утврди колико износи укупна штета коју је претрпела Република Србија, укључујући обавезе и трошкове које има због неповољних одлука Арбитраже.
- Да обавести јавност колико је до сада било случајева изгубљених арбитражних спорова у приватизацији и како је до њих дошло.
- Да покрене поступак утврђивања одговорности за штету коју је претрпела Србија због непоштовања одлука Међународног арбитражног суда, покрене регресни захтев против одговорних у овим случајевима, као и у другим споровима пред домаћим и међународним судовима који су изгубљени због незаконитог и нестручног рада Агенције.

ПОТПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Проф. др Мирослав Милићевић

На основу Решења о банкрутству привредног друштва АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају, матични број 08041750, донетог од стране Привредног суда у Новом Саду бр. 2. Ст. 9/2010 од 22.01.2020. године, правноснажног дана 11.05.2020. године, члана 110, 111 и 112 Закона о стечајном поступку («Службени гласник РС» број 84/04 и 85/05), у складу са Правилником о утврђивању националних стандарда за управљање стечајном масом ("Службени гласник РС" 43/05) и Одлуком Одбора поверилаца, Стечајни управник

ОГЛАШАВА
продају имовине
јавним прикупљањем понуда

Предмет продаје јавним прикупљањем понуда је непокретна и покретна имовина груписана у имовинску целину бр. 1 коју чини:

Редни број целине	Опис имовинске целине	Ликвидациона вредност	Депозит 20% од ликвидационе вредности
1	<p style="text-align: center;">ЦЕЛИНА 1:</p> <p>1) Објекат - зграда друмског саобраћаја (тзв. " Аутобуска станица"), у листу непокретности бр. 11622 означен под ред. бр. 1, спратности Пр+1, површине 4.921 м2, уписан са правним статусом објекта који има одобрење за употребу, на којем се АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају води као носилац права својине 1/1, изграђен на катастарској парцели 3351/1 К.О. Нови Сад 1, ул. Пут Новосадског партизанског одреда 1а;</p> <p>2) Објекти - остале зграде (тзв. Помоћни објекти), који у природи представљају монтажне кућице - портирнице, у листу непокретности бр. 11622 означени под ред. бр. 2 површине 14 м2, ред. бр. 3 површине 8 м2, и ред. бр. 4 површине 13 м2, уписани са правним статусом објекта који су изграђени без одобрења за градњу, на којима се АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају води као држалац 1/1, изграђени на катастарској парцели 3351/1 К.О. Нови Сад 1, ул. Пут Новосадског партизанског одреда 1а;</p> <p>3) Интерна бензинска станица смештена на парцели 3351/1 К.О. Нови Сад 1, ул. Пут Новосадског партизанског одреда 1а. Објекат није уписан у катастар непокретности. Објекат се састоји од два подземна резервоара за гориво</p>	<p style="text-align: center;">2.226.916,15 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан уплате</p>	<p style="text-align: center;">445.383,23 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан уплате</p>

<p>запремине 50.000 и 100.000 л, два точиона места и монтажне кућице у којој је смештен систем за компјутерску контролу точења горива. Подземни резервоари су у власништву НИС а.д. Нови Сад;</p> <p>4) Земљиште на катастарској парцели 3351/1 К.О. Нови Сад 1, ул. Пут Новосадског партизанског одреда 1а. Површина земљишта је 2 ха 95 а 24 м2. АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају је уписана као носилац права коришћења 1/1. Број листа непокретности 11622.</p> <p>5) Остала припадајућа опрема и инвентар на КП 3351/1 К.О. Нови Сад 1, ул. Пут Новосадског партизанског одреда 1а. Значајнију опрему чине дизел агрегат марке ЕЛКОС 410 АС, УПС агрегат за компјутере, штампач за аутобуске карте, сатна центарала, имобилијар и др.</p>		
---	--	--

Ликвидациона вредност је **минимално прихватљива вредност** за давање понуда.

Крајњи рок за достављање понуда је 30.06.2021. године до 10:45 часова, у просторијама АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају, ул. Пут Новосадског партизанског одреда бр. 1а. Крајњи рок је обавезујући без обзира да ли се Понуда доставља лично или путем поште.

Право на учешће имају сва правна и физичка лица која:

-након добијања профактуре, изврше **уплату ради откупа продајне документације** у износу од 50.000,00 динара (профактура се може преузети сваког радног дана закључно са 23.06.2021. године, у периоду од 09:00 до 14:00 часова у просторијама АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају);

-**уплате депозит** за имовинску целину, на текући рачун АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају, број 330-15004621-46 код Credit agricole banka Srbija a.d. Novi Sad, најкасније 3 (три) радна дана пре одржавања продаје јавним прикупљањем понуда (депозит се може уплатити закључно са 25.06.2021. године). Депозит се уплаћује искључиво у новцу;

-**потпишу Изјаву о губитку права на враћање депозита.** Изјава чини саставни део продајне документације;

-при преузимању продајне документације **потпишу Уговор о чувању поверљивих података;**

Детаљне услове продаје сва заинтересована лица могу преузети на адреси стечајног дужника сваког радног дана од 09:00 до 14:00 часова, а најкасније **7 (седам) радних дана** пре истицања рока за подношење понуде.

Имовина се купује у виђеном стању и може се разгледати након откупа продајне документације, а најкасније до 7 (седам) дана пре заказане продаје, сваким радним

даном од 09:00 до 14:00 часова на адреси Нови Сад, Пут Новосадског партизанског одреда 1а. Најаву разгледања најавити раније на телефон: 065/203-8331.

Понуде се достављају у писаној форми у запечаћеним ковертама. На коверти треба навести да се понуда односи на продају имовине АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају, Пут Новосадског партизанског одреда 1а, са знаком "Понуда" и навођењем броја целине из Огласа.

Запечаћена коверта са понудом треба да садржи:

- попуњен образац пријаве за учешће на јавном прикупљању понуда потписан лично или од стране овлашћеног лица и доказ да је у питању овлашћено лице;
- безусловну понуду, уз навођење јасно одређеног износа на који понуда гласи (минимално прихватљив износ представља ликвидациону вредност);
- доказ о уплати депозита;
- потписану изјаву о губитку права на повраћај депозита;
- оригинал извода из регистра привредних субјекта који није старији од 30 дана (ако се као потенцијални купац пријављује правно лице);
- фотокопију важеће личне карте (ако се као потенцијални купац појављује физичко лице).

Непотпуне понуде, неуредне понуде, усмене понуде, понуде које се позивају на друге понуде, понуде које се позивају на услов који није садржан у огласу или продајној документацији, понуде уз које претходно није положен депозит, понуде у којима је понуђени износ дат испод минимално прихватљиве вредности неће се узимати у разматрање односно биће одбијене.

Јавно отварање понуда од стране продајне Комисије одржаће се дана 30.06.2021. године у 11:00 часова на адреси: Нови Сад, Пут Новосадског партизанског одреда 1а, 1. спрат - канцеларија стечајног управника у присуству чланова Одбора поверилаца или представника Одбора поверилаца, Стечајног управника, и уз присуство представника свих понуђача. Уколико се у закзано време представник Одбора поверилаца или неко од понуђача не појави Продајна комисија ће отворити понуде без његовог присуства. Ако отварању понуда присуствује понуђач лично потребно је да исти поседује и пружи на увид доказ о идентитету (важећа лична карта или пасош). У случају да понуђача (важи и за физичко и за правно лице) заступа пуномоћник дужан је да приложи оригинал пуномоћја (овереног код јавног бележника) за заступање на јавном отварању писмених понуда.

Позивају се Понуђачи и чланови Одбора поверилаца да присуствују отварању понуда.

Поступак продаје јавним прикупљањем понуда спроводи Комисија коју чине Председник и два Члана, а које Одлуком именује Стечајни управник АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају.

Председник Комисије отвара понуде тако што:

1. чита правила отварања писмених понуда,

2. отвара писмене понуде,
3. уписује у регистар понуда износ одређен у свакој понуди, имовину на коју се понуда односи, као и потврду о уплаћеном депозиту,
4. констатује да ли понуда исуњава услове предвиђене огласом,
5. рангира понуђаче према висини износа из достављених понуда,
6. одржава ред на јавном отварању понуда,
7. потписује записник.

По извештају Комисије, **Стечајни управник АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају, у року од 7 (седам) дана од дана отварања понуда, доноси одлуку о проглашењу најуспешнијег Понуђача за купца.**

Стечајни управник АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају ће свим понуђачима који су поднели понуде **послати обавештење о проглашењу најуспешнијег Понуђача** за купца у року од 7 (седам) дана од дана отварања понуда.

Купопродајни уговор ће бити потписан у року од у року од 3 (три) радна дана рачунајући од дана кад проглашени купац прими обавештење о одлуци Стечајног управника.

Проглашени купац је дужан да уплати преостали износ купопродајне цене **у року од 8 (осам) дана** од дана потписивања Уговора. Након уплате целокупне купопродајне цене и добијања потврде од стране АТП Војводина а.д. Нови Сад - у стечају о извршеној уплати у целости, исти стиче право својине над предметом продаје код покретне имовине, док исплатом целокупне купопродајне цене код непокретне имовине купац стиче право да се укњижи као власник у одговарајуће јавне књиге и на њега се преноси имовина без терета.

Свако лице које је стекло право на учешће у складу са условима прописаним овим огласом, **губи право на депозит у складу са Изјавом о губитку права на враћање депозита.**

Понуђач који буде проглашен за купца **губи право на повраћај депозита** уколико:
-не потпише купопродајни уговор, или
-не уплати остатак купопродајне цене у предвиђеном року и на прописани начин.

Положени депозит ће без одлагања бити враћен сваком понуђачу чија понуда не буде узета у разматрање односно буде одбијена. **Повраћај депозита осталим понуђачима који су стекли статус учесника у поступку продаје, а нису проглашени за купца, депозит се враћа непосредно после полагања целокупног износа купопродајне цене од стране проглашеног купца.**

Порези и трошкови се додају на постигнуту купопродајну цену и падају на терет Купца.

Особа за контакт - овлашћено лице: стечајни управник Никола Павловић, телефони: 021/539-025, 063/500-516, електронска пошта: nikola.v.pavlovic@gmail.com.



Заједничка адвокатска канцеларија *Доброти*

Адвокати:

Владимир Ђ. Добрић
Бранислав Маринковић

Душан М. Васиљевић
Ана Н. Деспотовић

ПРИВРЕДНИ СУД У НОВОМ САДУ
21000 Нови Сад
Сутјеска бр. 3

ПРИВРЕДНИ СУД У НОВОМ САДУ	
Предато лично, поштом препоручено	
Обичне дана _____ Рно _____	
Примерака _____ прилога _____	
ПРИМЉЕНО 01. 02. 2021	
Таксирано са _____ дин. Без таксе	
Манак таксе од _____ динара	
Прис: _____ 201 _____ Потпис _____	
Време: _____	

Предмет: Приговор Илије Девећа на Обавештење о намери, плану, начину и роковима продаје имовине од 27.01.2021.

Стечајна управа је 27.01.2021. доставила путем емаила Обавештење о намери, плану, начину и роковима продаје имовине, које је предато на писарницу Привредног суда у Новом Саду 27.01.2021.

У поуци о правном леку је наведено да стечајни повериоци могу поднети приговор на предложено продају стечајном судији најкасније у року од 10 дана пре предложеног датума продаје или преноса.

У суботу, 30.01.2021. објављен је оглас за јавно прикупљање понуда са крајњим роком за доставу понуда 17.03.2021.

У Обавештењу о намери, плану, начину и роковима продаје имовине од 27.01.2021. стечајни управник је навео да има намеру да огласи продају путем прикупљања писаних понуда **ФУНКЦИОНАЛНИХ ДЕЛОВА (ЦЕЛИНА)**, па је између осталог навео да је предмет продаје **ЗГРАДА ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА – АУТОБУСКА СТАНИЦА, НОВИ СЕРВИС ЗА АУТОБУСЕ** и др. Стечајни управник је навео да ови објекти имају грађевинску и употребну дозволу и да су укњижени. То значи да стечајни управник оглашава продају наведених непокретности као објекта који имају **ФУНКЦИЈУ** аутобуске станице и новог сервиса за аутобусе.

Стечајни поверилац указује да је стечајни управник упознат са неспорном чињеницом да град Нови Сад не жели да регулише саобраћај на начин да нова аутобуска станица и нови сервисни центар могу да обављају **ФУНКЦИЈУ** за коју је град Нови Сад издао грађевинску и употребну дозволу, те оглашавање јавне продаје наведених непокретности **КАО ФУНКЦИОНАЛНИХ ДЕЛОВА (ЦЕЛИНА)**, може довести потенцијалне купце у заблуду да оне наведене непокретности могу да користе за обављање међумесног и међународног аутобуског саобраћаја, што даље може довести до захтева за накнаду штете у односу на стечајног дужника. Ако наведене непокретности ни после продаје не могу да се користе за обављање делатности међумесног и међународног аутобуског саобраћаја, тада се непокретности не могу

продавати као ФУНКЦИОНАЛНИ ДЕЛОВИ (ЦЕЛИНЕ) већ као непокретности које немају функцију због које су изграђене. Могућа обавеза стечајног дужника да надокнади штету може додатно умањити могућност различних и стечајних поверилаца да намире своја потраживања.

Уколико постоји сазнање стечајног управника да се наведене непокретности ипак могу продавати као ФУНКЦИОНАЛНИ ДЕЛОВИ (ЦЕЛИНЕ) на начин да ће се нова аутобуска станица и нови сервисни центар моћи након продаје користити за обављање делатности за коју је град Нови Сад дао грађевинску и употребну дозволу, што до обуставе примене Плана реорганизације и наставка стечајног поступка путем банкротства није било могуће, тада је стечајни управник дужан да о тој битној чињеници за процену вредности најважније имовине стечајног дужника обавести како повериоце, тако и стечајни суд. У том случају је процена заснована на погрешним почетним премисама, што даље доводи до тога да је почетна цена нереално ниско одређена. Опште је позната чињеница да се за оглашену цену не може изградити и ставити у функцију аутобуска станица и нови сервисни центар који је неколико пута мање површине и квалитета од онога које стечајни управник оглашава за продају. Пре стечаја наведене непокретности су биле процењене од стране различних поверилаца на вредност од неколико десетина милиона евра, јер су могле да обављају функцију за коју су изграђене. Цена која је оглашена није ни приближна грађевинској вредности наведених непокретности.

Због наведеног није јасно шта се жели постићи наведеном продајом? Да ли је циљ да се наведене непокретности продају по што нижој цени (која је оглашена имајући у виду фактичку ситуацију да град Нови Сад не дозвољава функционисање оглашених непокретности), са могућношћу да се ефекат тако ниске цена додатно умањи са обавезом стечајног дужника да плати накнаду штете због погрешног оглашавања да се продају функционални делови (целине) ИЛИ је циљ да се евентуално од поверилаца прикрије информација да ће након продаје град Нови Сад омогућити купцу да наведене непокретности користи ради остварења функције због које су изграђене (у ком случају се нужно поставља питање како је могуће да то није било могуће док је већински власник акција АТП „Војводина“ а.д. био Илија Девић, одн. док је важан План реорганизације, а омогућава се новом – повлашћеном купцу). У оба случаја, оглашена продаја је на штету поверилаца јер се из оглашене цене неће моћи намирити ни различни повериоци, одн. извесно је да стечајни повериоци неће имати било какво намирење својих потраживања.

Стечајни поверилац предлаже да се повуче оглас о продаји имовине стечајног дужника док се не разјасне питања:

- да ли се оглашене непокретности могу користити и продавати као функционалне целине за коју су добијене грађевинске и употребне дозволе, без ризика од тужбе за накнаду штете уколико будући купац не буде могао да користи наведене непокретности за оглашену намену,
- да ли је стечајни управник прибавио информацију од града Новог Сада да ли ће новом купцу омогућити обављање међумесног и међународног саобраћаја како би новоизграђена аутобуска станица и новоизграђени сервисни центар могли да обављају своју функцију.

Београд, 01.02.2021.

Пуномоћник Илије Девића


АТП ВОЈВОДИНА
11000 БЕОГРАД
Телефон: 011 2687-514



Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
8 Пвж 278/21
22.09.2021. године
Београд

ПРИВРЕДНИ СУД У НОВОМ САДУ	
Предато лично, поштом препоручено обично дана _____ Рно _____	
Примерака _____ прилога _____	
ПРИМЉЕНО 18. 10. 2021	
Таксирано са _____ дн. Без таксе	
Мањак таксе од _____ динара	
Број _____ 201 _____	Потпис _____
Време: _____	

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Биљане Суботић, као председника већа, судије Миле Ђорђевић и судије Јасмине Ђурђевић, као чланова већа, у поступку стечаја над стечајним дужником Аутотранспортно предузеће Војводина АД Нови Сад - у стечају, Нови Сад, Новосадског партизанског одреда 1 А, решавајући по жалбама повериоца Илије Девећа, „Комерцијалне банке“ АД Београд и Републике Србије – Министарство финансија, Пореска управа, изјављеном против решења Привредног суда у Новом Саду Ст 9/10, оба од 16.03.2021. године, на седници већа одржаној дана 22.09.2021. године, донео је следеће

РЕШЕЊЕ

ВРАЋАЈУ СЕ списи предмета Привредног суда у Новом Саду Ст 9/10, ради доставе Стечајном већу првостепеног суда на надлежност, ради одлучивања по изјављеним приговорима стечајних поверилаца.

Образложење

Привредни суд у Новом Саду, стечајни судија, решењем Ст 9/10 од 16.03.2021. године одбио је приговор Илије Девећа из Београда, изјављен дана 01.02.2021. године, а реч је о изјављеном приговору на предложено продају по обавештењу стечајног управника од 27.01.2021. године.

Против наведеног решења, поверилац Илија Девећ изјавио је жалбу побијајући исто у целости.

Привредни суд у Новом Саду, стечајни судија, решењем Ст 9/10 од 16.03.2021. године, одбио је приговор „Комерцијалне Банке“ АД Београд изјављен дана 22.02.2021. године и одбацио приговор Републике Србије – Министарства финансија надлежне Пореске управе, изјављен дана 09.03.2021. године, оба изјављена на предложено продају, по обавештењу стечајног управника од 27.01.2021. године.

Против наведеног решења, жалбу су изјавили повериоци „Комерцијална Банка“ и Република Србија.

Из стања у списима произлази да је стечајни управник у поступку стечаја над стечајним дужником дана 27.01.2021. године доставио првостепеном суду Обавештење о намери продаје имовинских целина нумерисаних под бројем 1, 2 и 3, методом јавног прикупљања понуда, које обавештење је објављено на огласној табли суда дана 27.01.2021. године, и о чему је оглас објављен у Дневном листу „Данас“, „Блиц“ и „Курир“ дана 30.11.2021. године. У односу на предузету радњу стечајног управника, стечајни повериоци Илија Девећ, „Комерцијална Банка ад“ Београд и Република Србија – Министарство финансија, надлежна Пореска управа, изјавили су приговоре.

Поступајући у складу са одредбом члана 111. став 6. Закона о стечајном поступку, о приговорима је одлучио стечајни судија. Против наведених одлука жалбу су изјавили подносиоци приговора.

Одредба чл. 111. ст. 6. Закона о стечајном поступку прописује надлежност стечајног судија да одлучи о приговорима поверилаца истакнутим на предузету радњу стечајног управника, дато Обавештење о предложеној продаји. Имајући у виду да стечајни судија о примедбама на радњу стечајног управника одлучује закључком, ценећи да је у конкретном случају погрешно првостепени суд донео решење, другостепени суд је изјављене жалбе против одлуке стечајног судије ценио приговорима.

Из тих разлога, обзиром да је стечајно веће првостепеног суда надлежно да одлучује о приговорима на закључак стечајног судије, другостепени суд списе предмета враћа стечајном већу првостепеног суда, на поступање, ради одлучивања о изјављеним приговорима поверилаца у односу на одлуке – закључке стечајног судије Привредног суда у Новом Саду Ст 9/10, сба од 16.03.2021. године.

БС/ББ

